Sayı: 10
5 Kasım 1989
1000 TL.
(KDV Dahil)
günde bir yayınlanır.

ÜRETEN BİZİZ YÖNETEN DE BİZ OLACAĞIZ

İŞÇİLERİN SESİ

erlerinde toplu sözleşme döneminde yaşanan eylemlilik süreci, sendika yöneticilerinin yeni giyinmeye çalışmasında önemli bir etken. "Devletin bekaasını" korumak devlet sendikası k-İş'in yeni elbisesiyle sağlanmaya çalışılacak.

rk-İş genel kurulu yaklaşıyor

mdi bütün sendikacılar emokrat"

endikaların çalışma larını incelediğimiz- ğun bir "işçi sınıfı" niyle karşılaşıyoruz. lli sarı, uzlaşmacı, t sendikalarının amalarında demok- ana konu oluyor. Türk-İş değişi-) Bu "değişim"in eli yol göstericisi U, AAFLI ve ASK'- 'Batı tipi sendikacı- diye tanımlanan bu le işçiler Türk-İş esinde tutulmaya ça- ktadır.

şçi sınıfında siyasi iktidara karşı yoğunlaşan tepki, sendikal alanda DYP HP tarafından toparlanmaya, bu doğrultuda Türk-İş yönetimine taşın- a çalışılıyor. Böylece tepkiler parlamento duvarlarının içine hapsedile- SHP ve DYP'nin sendikal alanda yeni çıkışlarına kapı aralanacaktır. ç sınıfın kendi ayakları üzerinde durmasını, kendisi için adım atmasını llemekti.

Yazısı 4. sayfada

Özal cumhurbaşbakanı

• Halk devre dışı bırakılarak egemen güçlerin belirleyiciliğinde gelişen Cumhurbaşkanlığı seçimi, sandıkbaşı demokrasiciliği ile biçimlendirildi.

• Bu akışı bozmak, kendi geleceklerini ve yönetimlerini belirlemek (demokrasi) görevi, yalnızca örgütlü halk güçlerinin omuzlarındadır.

Ülkemizde bir süreden beri siyasal arenadaki dikkatler, Cumhurbaşkanlığı seçimi üzerinde toplandı. Egemen güçlerin siyasal temsil erklerinden biri olan Cumhurbaşkanlığı seçimindeki belirsizlik, egemenlerin kendi içinde düzen-içi çatışmalarına neden olmuş, "siyasal istikrarsızlıklara" yolaçacağı korkusu yaşatmıştı.

Bu gelişme, Özal'ın aday olduğunu açıklayıp, tek gruplu oylamanın başlamasıyla bugünkü boyuta geldi. Günlerce insanların kafaları karıştırıldı, dikkatleri başka yönlere çekilmeye çalışıldı. Ve gündem hep egemen güçler tarafından belirlendi.

Şurası çok açık ki, ülkemiz geri kalmış bir ülkedir ve ekonomi-politikaları emperyalist güçler tarafından belirlenmektedir. Halkın bütünüyle devre dışı bırakıldığı bu olayı doğru kavramak için, emperyalizme bağımlılık ilişkilerini, (emperyalizmin ülkemizdeki politikaları ve rolü) ve ülkemizde yaşanan (süreci) gerçekleri gözönüne almak gerekiyor.

12 EYLÜL, ANAP VE ÇAMURA GÖMÜLEN ÜLKE

Bilindiği gibi 12 Eylül'le birlikte ülkemizde IMF, OECD ve Dünya Bankası gibi Uluslararası Finans Kuruluşlarının dayattığı 24 Ocak Kararları'nın hayata geçirilmesinin koşulları yaratılmış ve Türkiye'nin emperyalizmle iyice bütünleşmesi hedeflenmiştir. 12 Eylül ve devamcısı ANAP tarafından hızla uygulanmaya konula bu kararlarla, ülke kapıları yabancı tekellere sonuna dek açılmaya başlamıştır.

Fakat uygulanan ekonomik politikalar işçi sınıfı ve geniş emekçi yığınlar için yaşamı cehenneme çevirmiş ve Özal sağladığı kitle

Devamı 2. sayfada

Yeni grev tüzüğü

Grev alanlarında devletin açık işgali

Özal, basını, kamuoyunu, Cumhurbaşkanlığı seçimi ile oyalayadursun, 2822 sayılı yasanın yıllardır çıkarılamayan tüzüğü bir çırpıda yasallaşıverdi. Sermaye sınıfı ve temsilcileri, grev hakkına 12 Eylül yasalarının getirdiği kısıtlamalarla yetinmediler. Yeni tüzük mülki amirlerin grev hakkı üzerindeki baskısına, keyfi uygulamalarına geniş olanaklar tanıyor. Egemen sınıf temsilcilerinden muhalefet partilerine kadar herkesin "**demokrasi**" lafını dillerinden düşürmedikleri şu günlerde, demokratik özgürlüklerin başında gelen grev hakkına getirilen yeni engeller bu "**demokrasi**"nin kimler için ve nasıl bir "**demokrasi**" olduğunun göstergesi. Neler yok ki yeni tüzükte?

Tüzüğe göre vali ve kaymakamlar aralarında emniyet müdürlerinin, jandarma komutanlarının da yer alacağı **grev ve lokavt danışma kurulları** oluşturabilecekler. Danışma kurulu tüzükte öngörülen önlemlerin alınması ve uygulamasına yardımcı olmakla yükümlü. Ancak gerekiyorsa yeni "önlemler"de belirleyebilecek. Grev uygulanan işyerlerinde "**emniyet, inzibat, koruma ve sağlık önlemlerini** düzenleyen bir de **grev ve lokavt önlemler planı** hazırlanacak. Vali ve kaymakamlar tarafından kendisinden yardım istenebilecek en yakın askeri kuvvet komutanına gönderilecek olan plan, güvenlik kuvvetlerinin devriye görevlerini yerine getirmesinden, ziyaretçilerin durumuna kadar her türlü "**polisiye**" önlemi içeriyor.

Demir çelik grevinde de somutlandığı gibi hak arayış yollarının tıkandığı bu sendikal yapı çerçevesinde grev özgürlüklerini kullanmaya çalışan işçilere sermaye sınıfı ve temsilcileri bir kez daha savaş ilan ediyorlar. Batı demokrasilerinde hak ve özgürlüklerin başında

Devamı 11. sayfada

ANAP emekli sendikacılara Türk-İş yönetimi için kapı aralıyor.

Özal'ın yeni piyonları

Emekli sendikacılara 2 dönem daha seçilme hakkı tanıyan yasa tasarısı gündemde. İlk bakışta basit bir gelişme gibi görünen bu olay, ardında bir çok ayakoyununu, pazarlığı saklıyor. Emekli sendikacılar, Özal'ın yeni piyonu:

Devamı 10. sayfada

Sendikacılar tüzük değişiklikleri ile koltuklarını sağlama almaya çalışıyorlar

Sendikal demokrasi ayaklar altında

İşçi sınıfı genelinde hem içinde yaşanılan koşullara, hem de uzlaşmacı, sarı, faşist, gangster sendika yönetimlerine duyulan tepkilerin yoğunlaşması, sendika ağalarını, koltuklarını korumak yolunda çok yönlü oyunlar tezgahlamaya itiyor.

Bu oyunlardan bir tanesi de sendika tüzüklerinde değişiklikler yaparak, yönetimlerdeki konumlarını korumak, gelecekte de güvence altına almak. Yapmayı düşündükleri değişikliklerle işçiler ile sendika arasında varolan ayrımın daha da derinleşmesini, duvarın daha da yükselmesini amaçlıyorlar. Sendikal demokrasiyi tam anlamıyla ortadan kaldırmaya yönelik düzenlemelerle işçiler her türlü karar alma mekanizmalarından uzaklaştırılmaya, şubeler genel merkez adına işçileri denetleyen, kontrol altında tutan örgütlenmeler haline dönüştürülmeye çalışılıyor. Genel merkezlerin, kendilerine karşı çıkan şube yönetimlerini tasfiye etmelerine hukuksal temeller yaratmak, varolanlar pekiştirilmek isteniyor.

GENEL KURULLARIN DÜZENLENMESİ GENEL MERKEZLERİN İNSİYATİFİNE ALINMAYA ÇALIŞILIYOR.

Her türlü oyunun döndüğü, divan başkanlığının büyük bir önem taşıdığı genel kurullarda, delegasyonu istenilen şekilde yönlendirebilmek, tezgahladıkları planları uygulayabilmek için divana delegelerin önerecekleri kişiler yönetim tarafından önceden belirleniyor.

En son Tes-İş genel kurulunda Genel Merkezin hazırladığı tüzük değişikliği sendika genel kurulunun divan başkanlığı seçiminde önceliğin Türk-İş ya da Türk-İş'e üye olan teşkilat yöneticilerinde olmasını içeriyordu.

Gene Tes-İş genel merkezi, şube genel kurullarında Başkanlık divanına merkez yönetim kurulu üyelerinin, eğer onlar yoksa veya yeterli sayıda değilse diğer şube başkanlarının, eğer onlar da yetmezse ancak o zaman delegelerin seçilebileceğini öngören bir maddeyi de tüzüğe geçirmeye çalıştı.

Devamı 11. sayfada

- Petrol-İş Genel Kurulu Türk-İş'in provasıydı
- BANKS, BASİSEN'e katıldı: İşverene kemiksiz lokma
- Genel Maden İş'te genel kurul hazırlıkları tamamlandı
- T.Maden-İş'te genel kurul canlılığı
- Tes-İş'te eski tas, eski hamam
- YOL-İŞ: Değişen bir şey yok
- Laspetkim-İş genel kurulunda yönetim, ilkelerin tartışılmasını engelledi: Nereden nereye?
- OTOMOBİL-İŞ'te sorun: Olmak ya da olmamak
- Tekgıda-İş Marmara Bölge Genel Kurulu: "Muhalefet" yönetimi Türk-İş'e ikram etti
- Basın işçilerinin sesi yükseldi
- Harb-İş İstanbul Şubesi'nde Ali Osman Albayrak ekibi yeniden seçildi
- Çelik-İş Genel Kurulu çok yönlü gelişmelerin odağında

nlar özelleştirme konusunda rı uyarıyorlar

ur dediysek..."

Tekelci burjuvazi dev KİT'lerin topar uluslararası tekellere satı- n, emperyalizmle bütünleşmeyi acak bu sürecin hızından kaygı yor. Patronlar sürecin daha sağ- sancısız olmasını istiyor.

likçi tekelci burjuvazi huzursuz. Dev rin apar topar uluslararası tekellere sa- ın, emperyalizmle bütünleşmeyi sıçra- bu sürecin hızından kaygı duyuyor. Te- ermaye, emperyalizme bağımlılığın art- ısı sürecinde, "uyum sağlayabilecek mi- telaşında. Bu sürecin daha sağlam, da- cısız adımlanmasını istiyor. Bu yüzden ediyorlar "biz özelleştirmeye karşı de- Ama özelleştirme böyle olmaz." Tekelci yenin sözcülüğünü yapan TÜSİAD Sanayicileri ve İşadamları Derneği) ta- an hazırlanan özelleştirme raporunda in" nasıl yapılacağını da anlatıyorlar. da; "...Çokuluslu şirketler 'global' çı- doğrultusunda genel strateji hazırlar- e bu kararlar her zaman 'ulusal' çıkar- ğrultusunda olmayabilir... Yabancı şir- in çıkarlarıyla bizim çıkarlarımız her za- yuşmayabilir" deniliyor. Tekelci serma- kça şunu söylüyor; "Emperyalist çıkar-

Devamı 2. sayfada

TÜRK TRAKTÖR'de sendika-patron-polis işbirliği

- *Ankara Etimesgut'taki Vehbi Koç'un Türk Traktör'ünde işçiler Çelik-İş'e geçti ve baskılar başladı.*
- *Türk Metal, İşverenler ve polis işçileri Çelik-İş'ten istifaya zorluyor.*
- *İşçiler üyesi oldukları Çelik-İş'ten bekledikleri güvenceyi bulamıyor.*

Ankara Etimesgut'ta bulunan Vehbi Koç'un Türk Traktör fabrikasında çalışan 820 işçiden 787'si Türk Metal'den istifa ederek bağımsız Çelik-İş'e geçti. Bunun üzerine Türk Metal ve Koç temsilcileri işçiler üzerinde yoğun bir baskı başlatarak 43'ünün işine son verdi. İşçiler yaşadıkları olayları şöyle aktarıyorlar; "**23 yıllık işçiyim. 1970 yılından bu yana Türk Metal içinde görev yaptım. Türk Metal hiçbir zaman işçinin hakkını savunmamıştır. İşverenlerle ortak çalışmıştır. Hiçbir hakkımızı alamadık ve sendika her seferinde bizim önümüze geçti. Bıçak kemiğe dayanınca istifa ettik.**"

"İstifadan sonra Türk Metal durumu MESS'e bildirildi. MESS de Türk Traktör'e adımızı vererek "işçileri kışkırtıp sendikadan istifa ettiriyorlar çıkışı verin' diyor. Bunun üzerine fabrika yöneticileri bizleri çağırıp 'emir aldık, sizlerin işinize son veriyoruz. Emir demiri keser' dediler. Böylece 35 arkadaşımızın işine son verdiler. Ama çıkışımızı dışarıya 'iş krizi' olarak gösterdiler. Oysa fabrikada iki vardiya çalışıyoruz. Ancak fazla çalışmaya da bırakıyorlar. Cumartesi ve Pazar günleri de çalıştırılıyoruz."

"Şube müdürü Asım Adaklı ve diğer amirler bana; 'seni sendikal faaliyetinden dolayı işten atıyoruz' dediler. Müdürler sürekli baskı yapıyor. 'Ya Türk Metal'e döneceksiniz, ya da sizin çıkışınızı vereceğiz' diyorlar. İşveren niçin Türk Metal'i istiyor? Çünkü Türk Metal işverenin kucağında sözleşme imzalayan sendikadır da ondan

"Türk Metal ise işveren sendikasıdır. Sözleşmeye işten işçi çıkarma yetkisini işverene bırakan madde koyan sendika nasıl işçi sendikası olur? İşveren bu maddelere dayanarak işten istediği işçiyi çıkarıyor."

"Türk Metal içinde sürekli ezildik. Sosyal haklarımız yok, iyi bir ücret yok, kısacası hiçbir şeyimiz yok. Sendika temsilcilerini biz seçemiyoruz Türk Metal atıyor. Herhangi bir

Devamı 11. sayfada

• "İç savaş" eğitimine maske

Aydın'da sivil halka "askerliğin unutulmaması" gerekçesiyle eğitim yaptırılıyor.

Yazısı 3. sayfada

OKURLARIMIZA

Yayınımız ekonomik nedenlerden dolayı gecikmeli çıkmaktadır. Özür dileriz.

İşçilerin Sesi

SINIFLAR

Toplumsal üretim sisteminde aldıkları yere, üretim araçları karşısındaki durumlarına, toplumsal emeğin örgütlenmesindeki rollerine ve toplumsal zenginlikten kendilerine düşen payı alış biçimine göre birbirinden farklı insan topluluklarıdır.

İktidarı elinde bulunduranlar, gazeteler, radyo, T.V. sık sık ülkemizde "kökü dışarda mihrakların" sınıf kavgası "yaratmaya" çalıştıklarını, bu gibi "hain"lere karşı "birlik ve beraberliğimizi kavramamız" gerektiğini söylerler. Yıllardır, Türkiye'de sınıfların olmadığını tekrarlayıp dururlar. "İşçi Sınıfı" demezler, "işçiler" derler. Hatta, 1930'lu yıllardan kalma resmi bir marş "sınıfsız, imtiyazsız, kaynaşmış bir kitle" olduğumuzu söyler.

Öylesine kaynaşmış ve imtiyazsız bir kitleyizdir ki, ulusal gelirden sermaye %64 pay alırken, ücretlere düşen %17'dir. DİSK gibi işçi sendikaları kapatılıp, yöneticileri yargılanırken, TÜSİAD, "kamu yararına çalışan dernek" olarak ilan edilir. İşverenlere grev kırmaları için her türlü imkan tanınması yetmiyormuş gibi, grevi suç, grevci işçiyi iç düşman gözüyle gören, grevlere karşı komando-polis gücüyle saldırılmasını sağlayan grev tüzükleri çıkartılır.

Eşitsizlik, baskı, sömürü bu kadar açık bir şekilde ortadayken, egemenler niçin sınıf sözcüğünden korkup, sınıfların varlığını inkar ederler? Çünkü, sınıf sözcüğü bu eşitsizliklerin, baskı ve sömürünün nedenlerinin ortaya konmasında, bunların nasıl ortadan kaldırılacağının öğrenilmesinde kilit bir sözcüktür. İşte, egemenler kendi sömürülerini gizleyebilmek, sömürü düzenini biraz daha sürdürebilmek ve "böyle gelmiş, böyle gider"i kitlelere benimsetebilmek için sınıfların olmadığını söylerler.

SINIF NEDİR?

Toplumsal farklılıklar, toplum içinde bulunan konumlardan kaynaklanır. Bu konumları koşullayan, toplumsal ilişkileri belirleyen, üretim faaliyetleridir. Yani insanlar, üretim süreci içinde bulundukları farklı konumlara göre toplum içinde farklılaşırlar. **Tarihsel olarak belirlenmiş bulunan toplumsal üretim sisteminde aldıkları yere, üretim araçları karşısındaki durumlarına (bu durumlar yasalarca pekiştirilmiştir), toplumsal emeğin örgütlenmesindeki rollerine ve nihayet toplumsal zenginlikten kendine düşen payın alınış biçimine göre birbirinden farklılaşan insan topluluklarına SINIF denir.** Tarih boyunca insanlığın yaşadığı çeşitli toplumsal üretim sistemleri (ilkel ortaklaşmacı toplum dışında) farklı sınıfların varlığına ve bunların birbirleriyle mücadelesine sahne olmuştur.

KAPİTALİZMİN TEMELİNDE ÜCRETLİ EMEK İLE SERMAYENİN UZLAŞMAZ ÇELİŞKİSİ YATMAKTADIR

Kapitalist toplumda iki temel sınıf vardır. Burjuvazi ve proletarya. **Üretim araçlarına sahip olan sermaye sınıfı (burjuvazi) ile emek gücünden başka satacak hiçbir şeyleri olmayan proletaryanın uzlaşmaz karşıtlığının temelinde, kapitalist toplumda üretimin kazandığı toplumsal niteliğe rağmen, üretim araçlarının özel mülkiyette olması vardır.** Yani, işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki savaşım, birileri istediği veya söylediği için, "dış mihraklar yarattığı" için değil, kapitalist üretim biçiminin kendi işleyişinden dolayı vardır.

Bir fabrikada çalışan yüz işçinin aylık ücreti, işverenin bir günlük harcamasını oluşturuyorsa, bunun temelinde işçilerin ürettiği artı-değerin çok büyük bir kısmına burjuvazinin el koymasına olanak tanıyan kapitalist üretim ilişkileri vardır. Ve bu üretim ilişkileri var oldukça işçi sınıfı ile sermaye sınıfı ve bunların arasındaki savaşım da var olacaktır.

Toplumun bütün ilkel aşamalarında üretim, esas itibariyle, ortaklaşa idi. Bu aşamada henüz sömürünün ve sınıfların varlığından söz edemiyoruz. Üretim gibi insanların elde ettikleri ürünün tüketimi de ortaklaşa idi. İlkel doğa koşulları altında varlığını sürdürmeye çalışan insan topluluklarında, yaşayabilmek için herkesin çalışması bir zorunluluktu. Topluluk, kendi hayati ihtiyaçlarını karşılamakta zorluk çekerken, sömürünün oluşması mümkün değildi. Üretim araçlarının gelişmesi ve yerleşik hayata geçişle (tarımsal üretim) birlikte, toplumun ihtiyacından fazla üretim yapılmaya başlandı. Komşu kabilelerle yapılan savaşlarda ele geçirilen esirlerin köle olarak kullanılması ihtiyaç duyulan emek gücünü karşıladı. Kendi içinde çok karmaşık ve çeşitli özgüllüklere bürünerek geçen ve yukarıda kabaca belirtilen sürecin sonunda ilk sınıflı toplum olan köleci toplum biçimi ortaya çıktı. Ortaya çıkan köleci toplum kölelerin sömürülmesine dayanıyordu. Ve bu, kölelerle köle sahipleri arasında (Spartaküs isyanında olduğu gibi) sınıf mücadelelerini de doğurdu. İşte bu noktada, sömürü ilişkilerinin korunması ve sürdürülmesi için ihtiyaç duyulan zor unsurunun örgütlü ifadesi olan DEVLET, tarih sahnesine çıktı.

SINIF SAVAŞIMLARI TARİHİN MOTOR GÜCÜDÜR

Üretici güçlerin belirli bir durumu, kendisine uygun düşen üretim ilişkilerini gerektirir. **Dinamik bir niteliğe sahip olan üretici güçlerin gelişimi, statik bir özellik taşıyan üretim ilişkileriyle belirli bir uyumsuzluk noktasına eriştiğinde toplumsal devrim yoluyla yeni bir üretim biçiminin varlığı kaçınılmaz hale gelir.** Ve tarihi gelişimin farklı bir evreye girmesi anlamına gelen bu gelişimde itici güç sınıflararası karşıtlık ve mücadeledir. **Bu anlamıyla tarih, sınıflararası savaşımdan ibarettir.**

Köleci toplumda da, bir eşyadan farklı olmayan kölenin emek verimliliğindeki düşüklük, sık sık çıkan köle ayaklanmaları, kölelerin üretim araçlarını kırması, ürünleri yakması vb. gelişimler, üretici güçlerin gelişimiyle birleşince FEODAL toplum ortaya çıktı. Serf (köylü) ve toprak beyi (lord) arasındaki çelişkinin belirleyiciliği altında feodal toplumda da sınıf savaşımları sürmüştür. Köylü ayaklanmaları buna bir örnektir.

Feodal toplumun bağrında doğup gelişen çelişkiler, burjuvazinin öncülüğünde ve kapitalizmin egemenliğini doğuran gelişmelerle sonuçlanmıştır. Ve burjuvazi ortaya çıktığı andan itibaren kendi mezar kazıcısının, yani işçi sınıfının da gelişimine yol açmıştır.

İŞÇİ SINIFI VE BURJUVAZİNİN MÜCADELESİ

İşyerindeki çalışma koşullarının iyileştirilmesinden, vergi sistemine, grevlerden bürokrasinin işleyişine, okullarda verilen eğitimin içeriğinden ulaşım sorununa kadar hayatın her alanında işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki mücadelenin yansımalarını görmek mümkündür. Ancak, bu yansımaların gerçek nedeni olan iki temel sınıf arasındaki uzlaşmaz karşıtlığın işçilerin bilincine çıkmasını engellemek için, burjuvazi bütün gücüyle çalışır. İşte bu da **ideolojik mücadelenin** bir gereğidir. Kendi sömürü düzenini mümkün olduğunca uzatmak için burjuvazi farklı ideolojik biçimleri sürekli ve yaygın biçimde sunacak güce sahiptir. Kendi çıkarlarına göre eğitim yaptıracağı kurumlar, kendi sanat, kültür, ahlak, din vb. anlayışlarını yayabileceği araçlar vardır elinde. **Buna karşılık, işçi sınıfı da, olaylara kendi sınıf bilimi doğrultusunda, bakabilmek, buna uygun tavır alabilmek için kendi ideolojisini öğrenmeli ve burjuva ideolojisinin her türüne karşı sistemli bir şekilde mücadele etmelidir. Sömürünün nedenlerinin öğrenilmesi ve ortadan kaldırılması için bu bir zorunluluktur.**

Ayrıca, işçi sınıfı daha iyi bir yaşam düzeyi, daha iyi ücret ve çalışma koşulları için de mücadele eder. Buna **ekonomik mücadele** diyoruz. **Ekonomik mücadele işçi sınıfının kurtuluşunu sağlamaz, ama kısmi ve geçici rahatlamalar sağlar.**

İşçi sınıfının, gerçek kurtuluşu için, her türlü ayrıcalığı, baskı, sömürü ve zorbalığı ortadan kaldırmak için yürüttüğü mücadele ise siyasi mücadele olarak adlandırılır. Siyasi mücadele, işçi sınıfının nihai hedefine ulaşmak için verdiği ve diğer mücadele türlerinin (ideolojik ve ekonomik) tabi olması gereken mücadeledir.

Bu üç mücadele düzeyi, aslında bir ve tek olan işçi sınıfının mücadelesinin birbirini bütünleyen üç değişik yönüdür.

İŞÇİ SINIFI İLE BURJUVAZİ ARASINDAKİ ÇELİŞKİ UZLA[...] BİR ÇELİŞKİDİR

Tarihsel olarak çöküşü kaçınılm[...] juvazinin varlığını biraz daha [...] bilmek için özde aynı fakat görü[...] düşünceleri topluma empoze [...] söylemiştik. Bunlardan birtanesi[...] sonsuza kadar varolacağı tezidi[...] rıda da gördüğümüz gibi, diğer [...] lardaki çelişkiler nasıl eski toplun[...] kılışına neden olmuşsa, kapitaliz[...] ında taşıdığı çelişkiler de onun [...] zini öylece geçersiz kılmaktadı[...]

Toplum içinde oldukça etkin [...] tez ise, sınıfların ve bunlar aras[...] lerin varlığını kabul eden, fakat [...] uzlaşmaz olmadığını, uzlaşabili[...] duğunu söyleyen sosyal-demok[...] Burjuvazi ile işçi sınıfının uzlaşab[...] lumsal çelişkilerin bir devrime [...] rekmediğini söyleyen bu sınıf uzl[...] olarak işçi sınıfını mücadelesind[...] tutarsızlığa iterek burjuvaziye [...] zeninin sürmesine hizmet etmek[...] sömürüye karşı değil, sömürün[...] karşı mücadeleyi önerir.

KAPİTALİZM SINIF SAVA[...] SON DURAĞIDIR

Kapitalizmi diğer toplum bic[...] ran en önemli özelliklerinden b[...] vaşımlarının son durağı olmasıd[...] **önceki toplum biçimlerinde[...] kapitalist toplumda süren iş[...] juvazi arasındaki mücadele[...] bir sömürü biçiminin değil, [...] tün biçimleriyle ortadan k[...] lum biçiminin ortaya çıkma[...]**

Üretim araçlarında meyda[...] ğişikliklerle kapitalizm, sınıfsı[...] şın ön koşullarını da yaratır. [...] ların ihtiyacını karşılayabilme[...] (kapitalist üretim kâr sağlama[...] ihtiyacı karşılayabilecek dere[...] yapıya sahip olan toplum biç[...] ları kapitalist toplumda atılır. [...] sömürü, baskı ve zorbalığın y[...] tadan kalktığı bir toplumdur. [...] rının son durağıdır.

Kapitalist sömürüyü ortad[...] mücadele eden işçi sınıfı aynı [...] rünün her türlüsünü de ortad[...] İşte bu yüzden, böylesi bir gö[...] yüklediği için değil nesnel o[...] olan işçi sınıfı, sadece kendis[...] sanlığın kurtuluşunu sağlayac[...] lişiminin kaçınılmaz sonucu o[...] rih öncesinin bitimi ve insan[...] hinin başlangıcı olacaktır.

HABERLERİN DEVAMI

Özal cumhurbaşbakanı

Baştarafı 1. sayfada

desteğini yitirmiştir. 26 Mart yerel seçimlerinde oy oranı %21'lere düşen ANAP bugün %13'lerde dolaşmaktadır. Bu durum ANAP'ı TBMM'de aritmetik çoğunluğa sahip olmasına rağmen, kitle desteğinden yoksun olmak gibi bir çelişkinin içine sokmuştur. Bu açıdan önümüzdeki süreç içinde ANAP'ın siyasal sahneden silinip gitmesi olası gelişmeler içindedir.

TEK "İŞBİTİRİCİ" ÖZAL

Buna karşı DYP ve SHP, gerek iktidarı kucaklayabilecek ve gerekse emperyalist kuruluşların güvenini sağlayacak bir yeterliliği gösterememişlerdir. Oysa uygulanması istenen ekonomik-siyasal kararların henüz zamanı dolmamıştır ve sürdürülmesi daha belli bir zamanı gerektirmektedir. **Emperyalist bağımlılık ilişkisi içinde Türkiye'den istenen, "borcunu ödeyen ve sözden çıkmayan ülke" olması ve IMF reçetelerini eksiksiz yerine getirmesidir. Bu açıdan 'başarılı' hizmet vermiş olan ANAP iktidarı, kitle desteğini yitirmiş olsa da, hala emperyalist kuruluşların desteğini almaktadır.** Nitekim Özal, "özelleştirmeler" adı altında en karlı yatırımları zararına satarak, ülke kaynaklarını emperyalistlere peşkeş çekmektedir. Bu **'işbitiriciliği'** nedeniyle Özal, iş yapabilecek adam olarak ABD ve emperyalist kuruluşların güvenebileceği kişi durumundadır.

Özal Cumhurbaşkanlığına soyununca muhalefet partilerinden çığlıklar yükselmeye başladı. "Sine-i millete dönme" sesleri yükseldi fakat "**iktidarsız muhalefet**"in sesi boğazında kaldı. Kitle desteğini yitirmiş bir iktidarın meclis çoğunluğuyla yapılacak bir Cumhurbaşkanlığı seçiminin, parlamento dışına taşacak bir siyasal istikrarsızlığı yaratabileceği ve yeni bir askeri darbeye yolaçabileceğinden sözedildi. Buna karşılık ordu, "**demokrasiye bağlı olduğunu, darbe yapmayacağını**" açıkladı. Bu "**bunalım**" halkın iradesinin dışında, egemen güçler arası tartışmalar şeklinde hala sürüyor. Bu tepkilere kimi sermaye çevreleri de katıldılar. Özal'ın Cumhurbaşkanlığı istenmiyor, başbakanlıkta daha başarılı olduğu ifade ediliyordu. ABD ise Özal'ın Cumhurbaşkanlığına ilişkin "pek gerek yok ama olursa da kötü olmaz" tavrındaydı.

ÖZAL DEMOKRASİSİ YA DA SİVİL DİKTATÖRLÜK

Özal, kitle desteğini yitirdikten sonra oldukça keyfi ve pervasız uygulamalar içine girdi. Bu pervasız tutumlar, emperyalizme bağımlılık ilişkileri içinde, toplumsal muhalefetin dağınık ve örgütsüz olduğu günümüzde değişik görünümler alıyor. Bir taraftan grevler ertelenip yasaklanıyor, cezaevlerinde açlık grevlerinden insanlar ölüyor, Doğu'da insanlık dışı uygulamalar (dışkı yedirme, sürgün) ve katliamları hatırlatan uygulamalar yapılıyor; diğer yandan resmi ağızlardan Anayasa'nın 141, 142, ve 163. maddelerinin değiştirilmesinden sözediliyor, ülke de zamanı gelince "**Komünist partisi bile kurulabileceği**"ne ilişkin demeçler veriliyor. **Kısacası Özal, TBMM'deki aritmetik çoğunluğuna dayanarak çıkardığı kararnamelerle, savunduğu "Bütünleşme" (entegrasyon) programı doğrultusunda ülkeyi istediği gibi yönetiyor. Bir yandan baskı ve yasaklarla, zam ve zulümle emekçi kitlelere yaşamı zindan ederken, diğer yandan halkın alınteriyle yaratılan tüm değerleri emperyalizme teslim ediyor.** DGM mahkemeleri devrimci, demokrat ve yurtsever insanların yargılandığı ve cezalandırıldığı bir "ceza mekanizması" olarak işliyor.

Yaşananların burjuva anlamda dahi demokrasiyle uzaktan yakından ilişkisi olmadığı açık. Dahası Özal, "çoğunluk bende istediğimi yaparım" diyerek, egemen sınıflar düzeyinde yaşanan demokrasinin "çoğulculuk" ilkesini "çoğunluk" şeklinde uygulayan bir tutum sergilemektedir. Bu tavır, Cumhurbaşkanlığı seçimi konusunda, -muhalefet partileri ve kimi yerli sermaye çevrelerince istenmemesine rağmen- kişisel bir hırsı da içinde taşımakta; bu gelişmeler "**sivil diktatör**" benzetmeleriyle ifade edilebilmektedir.

YARI BAŞKANLIK SİSTEMİNE DOĞRU

Sonunda Özal Cumhurbaşkanlığı koltuğuna oturdu. SHP ve DYP'nin "**sine-i millete dönme**" çığlıkları sönüp gitti. Görünen odur ki, yakın gelecekte atanacak (kukla) bir Başbakan ile ve Cuhurbaşkanının yetkisini arttıran yeni düzenlemelerle, yarı-başkanlık sistemine doğru yaklaşım içine girilmesi pek şaşırtıcı olmayacaktır. Nitekim eski Cumhurbaşkanlarının onurlandırılmaya çalışılması, Cumhurbaşkanlığı erkinin yetersizliğinden sözeden Pentagon raporları, yasa gücündeki kararnamelerle yerleşik "işbitirme" alışkanlığı... bu tür gelişmelerin işaretleri.

Özal bu sistemle ülke ekonomi-politikasının iplerini "Cumhurbaşkanı" olarak (hem Cumhurbaşkanı hem de gizli Başbakan) elde tutmayı düşünmektedir. Böylece emperyalizmle bütünleşme doğrultusunda IMF reçetelerini, 3 yıl pervasızca uyguladıktan sonra, Cumhurbaşkanlığı süresince de uygulama yolları açılabilecektir.

DAHA ZOR BİR DÖNEM BAŞLIYOR

Bütün bu gelişmeler ve "sivil diktatör" benzetmeleri, yönetimin kararnamelerle keyfi şekilde kullanılması "Markosvari" bir eğilimi çağrıştırıyor. Süreç işçi sınıfı ve emekçi halk açısından, getirilmeye çalışılan yasakçı düzenlemeleriyle, daha çok baskı ve yasağın gündeme geleceği zorlu bir dönem olarak gelişeceğe benzemektedir. Ekonomik-demokratik hakları gaspedilmiş işçi sınıfının mücadelesinin yönü artık hak kazanma yönünde olacaktır ve Mart-Nisan eylemleri siyasal iktidarı yeterince ürkütmüş durumdadır. Sokaklara taşan bir siyasal istikrarsızlık, yaşanan ekonomik kriz içinde yeni darbelere çağrı yapabilecektir.

Cumhurbaşkanlığı seçimi, emperyalizme bağımlılık ilişkisi içinde gizli yüzünün açığa çıkarılması ve kitlelere gösterilmesi açısından olduğu kadar, işçi sınıfının emekçi kitlelerin kendi geleceklerini belirlemelerinin gerekliliği ve bunun organlarının geliştirilmesi açısından da önem taşımaktadır. Çünkü bu akışı bozmak, örgütlü işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin (halk güçlerinin) devreye girebilmesiyle olasıdır. Bu tür gelişmelere hazırlıklı olmak, hayatın her alanında direniş yapıları geliştirmek ve kendi geleceklerini ve yönetimini belirlemek (demokrasi) görevi, örgütlü işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin omuzlarındadır.

"Vur dediysek..."

Baştarafı 1. sayfada

lar doğrultusunda hazırlanacak yeni stratejilere henüz hazır değiliz. Süreç çok hızlı işliyor. Bu hıza yetişememekten, elenip gitmekten korkuyoruz" Bu kaygısını da "ulusal çıkarlar" demagojisiyle perdelemeye çalışıyor. Sanayicilerin Devlet Bakanı Güneş Taner'in "Petkimin bir kısmının ya da tamamının özelleştirilmesiyle Türkiye'de başka Petkimler ortaya çıkacaktır" şeklindeki sözlerine verdiği cevap bu kaygının net bir ifadesi: "Elbet başkaları ortaya çıkar, ama alacak olan kartel tarafından yapılacak yatırımlarla ortaya çıkar".

Tekelci burjuvazinin telaşlandığı bir diğer nokta da, özelleştirme adıyla kamufle edilen, gerçekte ülkeyi emperyalizme peşkeş çekmekten başka bir anlam taşımayan bu sürecin demagojisinin iyi yapılmamış olmasında yatıyor. Yine raporda geçen sözler bu durumu açıkça sergiliyor; "Halkın desteklemediği bir özelleştirme programı başarılı olamaz." Bu sözlerin arkasında, işçi sınıfının ve emekçi halklardaki tepkinin büyümesi, emperyalistlerle yerli işbirlikçilerine (yani kendilerine) yönelmesi korkusu yatıyor. İşbirlikçi tekelci sermaye, "vatan, millet, halkımız" nutuklarıyla yeterince kamufle edilmeyen bir özelleştirme programının çekeceği şimşeklerden korkuyorlar.

SHP, DYP gibi düzen partileri ise, tekelci sermayenin bu kaygılarını siyasi arenada dile getiriyor. "KİT'lerin özelleştirilmesine değil, ancak yabancılara böyle peşkeş çekilmesine karşıyız" diyerek gerçek "rahatsızlıklarını" gösteriyorlar. "Halkın malını kime satıyorsun?" derken gerçekte "yerli tekelci sermayeyi korumak gerek" mesajını veriyorlar siyasi iktidara. Diğer yandan da "bu işi en iyi biz yaparız" demeye getiriyorlar. Amaç ortada; Emperyalizme bağımlılığın arttırılması sürecinde yerli tekellerin güvenliğinin sağlanması, ülkenin emperyalizme daha "uygun" koşullarda teslim edilmesi.

Muhalefet getirdiği "eleştirilerle" bu gelişmeleri Özal iktidarına karşı siyasi bir koz olarak kullanırken, halkta gelişecek tepkileri düzen kanalları içinde tutmanın uğraşını da veriyor.

Tekelci sermaye ve "muhalefet" partileri, "satılacak KİT'lerde işçilere ve halka pay ayrılmalıydı" derken, yarına nasıl çıkacağını düşünen, tenceresini nasıl kaynatacağının hesaplarını yapan emekçilerin bu durumunu bilmiyor değiller. Yapmak istedikleri, özelleştirmede "sermayeyi tabana yaymak" masalını inandırıcı kılmak, yapıların halkın yararına olduğu görünümünü vermek.

Oysa yapılan açıklamalar, yaşananlar, özelleştirmenin kimin çıkarlarını koruduğunu ve kimlere karşı uygulandığının canlı örnekleri. MKE genel müdürünün açıklaması bu örneklerden biri; "...Elemanlar da şirketin kaynaklarından biridir. İşiniz artar eleman alırsınız, azalır çıkarırsınız. İşletmeciliğin gereği budur. Verimliliği arttırmak için işçi çıkartmak ta dahil ne gerekiyorsa yapılacaktır." İşte özelleştirmenin ardında yatan gerçeklerden biri. İşçi düşmanı kafaların verimlilikten neyi kastettikleri ortada: İşçi kıyımı. Bu gerçeği kendi ağızlarıyla itiraf ederlerken, sendikal platformda bazı ağızların özelleştirmeyi sadece 'satış' olarak gösterip, sınıfsal özünden saptırması sınıfa ihanetten başka nedir?

Özelleştirmenin kime hizmet ettiğinin bir diğer çarpıcı örneği, özelleştirmeye ilişkin bir bildiri hazırlayan 26 profesöre ABD başkonsolosluğunca yapılan sorgu. ABD, çıkarlarını zedeleyecek herşeye tahammülsüz. Oysa bu 26 profesörün dile getirdiği şey özelleştirmenin "serbest piyasa kurallarına" uygun olarak gerçekleştirilmesi gerektiği gibi altı boş bir eleştiriydi. Hazırlanan bildiride ülke sanayiinin belli ölçülerde korunarak özelleştirmeye gidilmesi gerektiği, bugünkü haliyle özelleştirmenin kapitülasyonlardan farklı olmadığı vurgulanıyordu. Bildirinin yayınlanmasından hemen sonra ABD başkonsolosluğu bildiride imzası olanları sorguluyordu. "Neden karşısınız? Özelleştirme programının tümüne mi karşısınız? Muhalefet partileriyle birlikte mi hareket ediyorsunuz bu karşı çıkış dış ilişkilerinizi zedelemez mi? Birbirinizle koordinasyonu nasıl sağladınız?" gibi sorular, kimlerin çıkarları doğrultusunda hareket edildiğinin, özelleştirmenin kimlere hizmet ettiğinin kanıtı.

Petrol-İş genel başkanı Münir Ceylan'ın ortaya attığı genel grev çağrısı, genel kurullar döneminde koltuk kavgası yapan sendikacıların dillerine pelesenk oldu[...] ta resmi güçlerle karşı karşı[...] üyesi olan işçilerin ek zam, [...] bi konularda verdikleri müc[...] rondan çok patroncu bir ta[...] işverenle içiçe çalışan sendi[...] grev çağrısına katılıyorlar [...] tışları engellemek için gene[...]

Türk-İş içinde SHP-DY[...] lığını kullanarak yönetimle[...] dinde olan bu sendikacılar, [...] DYP gibi düzen partilerini[...] dikal alandaki uzantısı konu[...] işçi sınıfında gelişen tepkiler[...] düzen çizgilerinde tutmak, [...] na göre oynanmasını sağlam[...] rılarla "işçi dostu" imajını [...]

Bugün, içi sınıfına dayatıl[...] nel grev çağrısının altında y[...] ve bu anlamıyla yapılan gen[...] içi boştur.

Verilecek mücadele örgütl[...] tulmadıkça, kazanımlar ileri[...] lar olamayacaktır. İşçi sınıf[...] rede olacağı örgütlülüğünü y[...] gün birçok sendikacının ağzı[...] liyle genel grev, sınıfın müca[...] ni, tepkilerini düzen kanalları[...] aracı olarak görülmektedir. [...] memelidir.

Genel grev, ekonomik te[...] rilmemeli, işçi sınıfına dayat[...] mürü mekanizması ülkenin e[...] tünüyle teslim edilmesi anla[...] yutlu olarak ele alınmalı, siy[...] ğurabilmelidir.

Atılacak her adım Devrim[...] pıyı yaratmaya hizmet etmeli[...] nel grev, ancak böylesi bir yap[...] rinde yükseldiğinde içi doldu[...] bir genel grevde veya kısa sür[...] renişte tüm adımlar sınıfın po[...] lı, bu mücadele sınıfın genel [...] liştirip, güçlendirecek bir içeri[...] lidir.

Geliştirilecek tavır, sadece [...] karşı çıkışla kalmamalı;

- En insanca hakları bile [...] Anayasaya ve bu Anayasaya [...] sürdürülen tüm baskı ve zora[...]
- Ülkeyi tüm değerleriyle, [...] yeraltıyla, yerüstüyle, emeğiy[...] lere teslim etme sürecini sıçrat[...] ye üyeliği,
- İşçi sınıfına doğrultulmuş [...] rak kullanılan tüm anti-demok[...] yasa ve uygulamalara,
- Ülkeyi talan eden işçi sınıf[...] hakların kanını emen emperyal[...] işbirlikçilerinin kurduğu düzen[...] meli, özelleştirmelere karşı gel[...] tavır sınıfın genel mücadelesine[...] lidir.

ınıf ve kitle sendikal nlayışının rehberi

İşçi sınıfı bilimidir

İşyeri Komite ve Konseylerinin işlevi; Günü kurtarmak değil, eleceği kurmada sınıfın bilinç ve yetenekleriyle donanmasını sağmaktır.

989 yılının son aylarını yaşadığımız şu güne sendikal alanda bir hareketlenme görülü. Sendikaların genel kurullarının bu döneme laması hareketlenmenin temel nedeni. Martn eylemleriyle işçi sınıfında yükselen müca dalgası, sendikal örgütlenme, birlik ve derasi konularındaki tartışmaları hızlandırmış-Türk-İş genel kurullarının yaklaşması, bazı senların genel kurullarını yapması, büyük bir kısn da önümüzdeki günlerde genel kurullara rlanıyor olması, sendikal yapılanma, birlik, okrasi gibi konulardaki tartışmaların, çözümelerin bütün yakıcılığıyla hissedilmesine neden yor.

IF BİLİMİ KILAVUZUMUZDUR

ugün, sendikal alanın bütününde yoğun bir i yaşanmaktadır. Varolan sendikal yapılanara yönelmiş bu tepki siyasi önderliğin olma- anlamda-ve siyasi sonuçlar üretemediğinden diliğindenci ve örgütsüzdür. Buna rağmen bir ütlenme arayışının yönelimlerini de içinde taaktadır. Sınıfın direkt devrede olduğu, sorunna sahip çıktığı, çözme noktasında harekete iği bu süreç, kendi örgütsel oluşumlarını da atmaktadır. Mücadele ve eylem çizgisinde bu arayışların ifadeleri yakalanabilir. Sınıfın ha- müdahale etme, günü değiştirme ve dönüşe doğrultusundaki çabaları, yeni perspektif-ramaktadır. Bu çabaların doğru bir şekilde değerlendirilip, mücadelenin kalıcı organlarını (işyeri komite ve konseyleri) yaratmak acil bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

Sendikal alanda yer yer işyeri temelinde gelişen örgütlenme çabaları sınıfın kendisi için adım atmasını sağlayacak, özgücünü devreye sokacak nitelikler taşımaktadır. Bu çabaların nitelikleştirilmesi, devrimci özünün geliştirilmesi, kalıcılaştırılması gerçek anlamda sınıf ve kitle sendikal örgütünün oluşmasında temel öneme sahiptir. Nitelik olarak ta Devrimci Sendikal Yapının, yapı taşlarını oluşturmaktadır.

Ülkedeki genel mücadelenin bir parçası olan bu süreç sınıf ekseninde kavranıldığı ölçüde yerli yerine oturabilir.

Bu organlar ile sendika şube Genel Merkez Genel kurullarının kürsülerine ve hatta yönetimlere sınıfın çözümlemelerini ve özgücünü taşımak gerekmektedir.

Varolan sendikal platformun parçalanması, sınıfın gerçek anlamda sendikal örgütünün oluşumu da; işçi sınıfının gücünün devrede olduğu, kendisi için sınıf olma bilinciyle örgütsel oluşumlarını yarattığı ilişki ağlarıyla mümkündür. Mücadelenin içinden çıkacak ve mücadelenin içinde gelişecek Devrimci Sendikal Yapılanmanın çekirdekleri olan İşyeri Komite ve Konsey örgütlenmeleri olaylara, gelişmelere, sorunlara sınıf bilimi doğrultusunda bakarak çözümleyip, müdahale edecektir. Sınıf ve Kitle Sendikasının yaratılma süreçi de ancak gelişmeleri sınıf biliminin klavuzluğuyla değerlendirip çözümlemekle mümkündür. **Amaç, günü kurtarma değil, geleceği kurmada sınıfın bilinç ve yetenekleriyle donanmasını sağlamaktır.** Sınıfın kendi demokrasisini ilişkilerinin bütününde yaşatan, en basit sorundan, en genel soruna kadar sınıfı duyarlı kılan ve harekete geçiren söz karar sahibi eden ilişkiler yumağını yaratmak sendikal anlayışın örgüt ve yapısının özünü oluşturmaktadır.

"ELVEDA PROLETERYACILIĞIN" TÜRKİYE SÖYLEMLERİ YAKALANMALIDIR.

Yaşanan dönemde, temelinde dünyaya, olaylara bakış, çözümleme ve yaşananları tesbit farklılıklarından kaynaklanan sendikal anlayışlar görmekteyiz. "Sendikal yenilenme" adına yapılan açıklamaların özünde sınıflar mücadelesi bir tarafa bırakılmakta, sınıf kavramının içeriği boşaltılmakta, sendikal örgütlülük, kitle örgütlülüğüne indirgenmektedir. Bu da yaşanan çağa "enformasyon çağı"na uyum çabalarının ifadeleri olarak gösterilmektedir, "Elveda proleteryacılığın" varyantı ve Türkiye söylemi olan "Dün kol işçiliğinin yaygın olduğu dönemlerde duygusallık ön plandaydı... Eylemlerde şiddet hemen parlayıveriyordu... Oysa bugün akılcılık ağır basıyor." açılımları değer üretiminde bir çözülmenin yaşandığı "hizmet sektörünün etkin(lik) ve yaptırım gücü açısından önemi arttı(ğı) ve yeni bir çekim alanı olma rolü(nün) öne çıktı(ğı)" gibi tanımlamaların üzerine oturtma çabası vardır. Bu sendikal mantıklar bugün kaçamak ifadelerle belirtilse de teorik arka planında yatan gerçek, sınıfın geleceği kurmada misyonunun, kol ve beyin gücünün reddinden başka bir şey değildir.

Günlük ve anlık çıkarları abartarak köklü ve temel çözümlerin önüne çıkarıp, işçi sınıfı biliminin içini boşaltarak, sadece lafta savunmanın ilginç örnekleriyle karşılaşmaktayız.

Aynı anlayışlar, Sınıf ve Kitle Sendikası için "marksist sendikacılığı çağrıştırıyor. Bundan dolayı sendikal birliği zedeleyebilir. Moral yönünün de hesaplanarak temkinli kullanılması gerekiyor" demektedirler.

Bu nedenle önüne monte cümleler ekleyerek "Demokratik sınıf ve kitle sendikası" sendikal demokrasinin içeriği olan demokratiklik, cımbızlanarak sendikal tanımlamanın başına getirilmektedir. Evet, kavram kargaşalığına düşmemek gerekir, ama kavramlar arasındaki niyet de yakalanmalıdır.

* * *

Bugünün somutluğunda yaşanan Genel kurullar, Devrimci Sendikal anlayışın anlatıldığı, tartışıldığı, bu tarzda müdahale edildiği alanlar haline getirilmelidir. Gelişmeleri doğru değerlendirmenin tek yöntemi ve kıstası sınıf bilimi temelinde hareketle mümkündür. "Sınıf", "söz ve karar sahipliği" "sınıf savaşımı" "sendikal birlik ve demokrasi" gibi söylemlerin anlam bulacağı zemin de burasıdır.

Dağevlerinde yaşayanlar belediye hizmetlerinden seçimden seçime yararlanıyor

"Halkın belediyesi" gerçekte kimlerin?

Dağevleri Mahallesi insanları 17 Ekim günü, Sarıyer Belediyesi'ne bir dilekçe verdiler. Haklı bir öfkeyle yüklüydüler. "Çağ atlayan" bir ülkede talepleri yol ve su sorunlarının çözünlenmesiydi. Mahallelerinde sade seçimden seçime yapılan göstermelik çalışmaların çözümsüzlüğünü görmüş, "halkın belediyesine" sorunlarını iletmeye gelmişlerdi.

"Sizi buraya bizler getirdik, şimdi hizmet istiyoruz" diyen Dağevleri halkı 400 imzalı bir dilekçeyi de beraberlerinde getirdiler. Seçilen 6 temsilcinin, belediye "yetkilileriyle" yaptıkları görüşmede talepler netti: "yol, su, kanalizasyon gibi sorunların çözümlenmesini istiyoruz." "Yetkililer" bu talepler karşısında, ilgilenileceği, imar planlarının inceleneceği, uzmanlar gönderileceği sözleri verdiler. "Yetkili" belediyecilerimiz bu görüşmenin ardından basın mensuplarıyla da ayrıca görüşme yapma gereği duydu. Niyet, "efendim biz çalışıyoruz. Ama bizden çok şey istiyorlar. Bunların tapuları da yok. Gecekondularda oturuyorlar" diyerek, halkın sorunlarına ilgisizliklerini, gecekondu yıkımlarının gerçek nedenlerini gizlemekti.

Bu arada, Sarıyer bölgesini iyi tanıdığını, bölgeye "hakim" olduğunu söyleyen bir "gazetecinin" "ben bunları insan olarak bile görmüyorum Tapuları bile yokken bir de yol, su talep ediyorlar" şeklindeki "açıklamalarına" katılan bu "yetkililer", "olayları bölgeyi tanıyan bir arkadaştan dinlemeniz daha yararlı olacak ve haklılığımızı gösterecektir" diyerek, halka karşı ne denli "samimi" olduğunu da gösterdi. Öyle ki, tepkisini haykıran halka karşı ilk sarıldığı şey, polis çağırmak oldu. Bu gelişmeler insanlara "halkın belediyesinin" gerçekte kimlerin belediyesi olduğunu gösterdi.

Bu olay düşündürücü. Sadece "halkın belediyesi" olgusunun içini boşaltan SHP'li "belediyeciler" açısından değil, SHP'ye ve diğer düzen partilerine eklemlenen ve ilişkilerini buna göre şekillendiren anlayışlar için de.

DÜNYADAN

Peru'da sendikaların zor günleri

Peru'nun 60.000 üyeli Madenciler sendikasının genel sekreteri Saul Cantoral'ın öldürülmesi, işçi eylemlerinde büyük bir gelişmenin olduğu 1988'den sonra Peru'daki sınıflar mücadelesinde yeni bir şiddet örneği oldu. Cantoral, toplam 3 ay süren ve Peru ekonomisini 450 milyon dolara malolan iki grevde, madencilere önderlik etmişti.

Cantoral ve madencilerin eşlerine yönelik bir yardım projesinde çalışan Conselo Garcia, 13 şubat günü başkent Lima'nın merkezinde kimliği belirlenemeyen silahlı kişilerce kaçırıldılar. Cesetleri daha sonra bir kenar mahallede bulundu. O sıralarda, Cantoral 3. bir greve çıkmanın hazırlıklarıyla uğraşıyordu. Sendika, Cantoral'ın öldürülmesinden faşist cinayet çetesi, Rodrigo Franco komandoları'nın sorumlu olduğunu açıkladı.

Herkes, bu tür saldırılarla sendikaların sindirilmeye çalışıldığında birleşiyor. Kimsenin sendikal mücadeleyle uğraşamayacağı bir korku ortamı yaratılmaya çalışılıyor. Özellikle son bir yıldır sendikalara ve işçilere yönelik saldırılarda bir artış gözleniyor. Diğer yandan Aydınlık Yol gerillaları da hükümet güçlerine ve faşist örgütlenmelere yönelik mücadelesini sürdürüyor.

Madencilerin mücadelesi aslında dört genel grevin de içinde olduğu ve doruk noktasına ulaşan işçilerin üretime yönelik eylemlerinin bir parçasıydı.

İşçi eylemlerinin yükselmesindeki en önemli neden, hayat standartlarında görülen gerileme. 1988'in ortalarından beri Peru'daki enflasyon korkunç bir hızla arttı. Alan Garcia hükümeti temel mallara yapılan hükümet desteğini kaldırmak, taleplerde bir düşüş sağlamak için ücretleri geriletmek gibi yani kemer sıkma politikaları uygulamaya başladı. İki yıl sonunda bu politikaların "başarısı" gerçek ücretlerde % 62 oranında bir düşüş sağlamak oldu.

Bu düşüşe, üretimdeki (hükümete göre % 8, uzmanlara göre % 27 oranındaki) düşüş eşlik etti. Sonuç işsizlik oranının artmasıydı.

Ücretlerdeki düşüş, işsizlik ordusu, ekonomide durgunluk ve artan baskılar işçi hareketinde bir gerilemenin zeminini oluşturdu.

Baskılar artıp, darbe söylentileri çoğalınca, dünya genelinde esen "Prestroika" ve "Glasnost" rüzgarlarının etkisi altındaki anlayışın yönetimde olduğu Peru işçi sendikaları konfederasyonu (CGTP) eylem çağrılarından vazgeçti. İşverenler ve hükümetle birlikte bir "toplumsal anlaşma" imzalamak amacıyla düzenlenen toplantılarda yerini aldı.

Eylemlerdeki gerileme, etkisini sözleşmelerde de gösterdi. Sendikalar, bazen ücret artışlarını şirketlerin yöneticilerine bırakmayı, bazen de ücretleri düşük tutan bir endeksleme yöntemini kabul etmeye başladılar. Örneğin tekstil ve otomotiv sektöründe gerçek ücretlerdeki iyileştirmeyi, enflasyonun düşmesinden sonraya bırakan % 80-90'lık bir oranda anlaşma sağlandı.

Bütün bu gelişmelerin sonunda özellikle özel sektörde grevlerde bir düşüş gerçekleşti.

Paraguay'da "demokrasi"ye geçildi, işçiler açısından değişen bir şey yok

İşten çıkartmalar, sendikalarla görüşmeyi kabul etmeme, kara listeler oluşturma; Paraguay işverenlerinin tavırları General Stroessner'in yönetimden düşmesinden sonra yaşanan "geçiş sürecinin" işçiler açısından birşey değiştirmediğini gösteriyor.

Hükümet işverenlerin her türlü talebini gözü kapalı bir şekilde kabul ederken, polis ve ordu güçleri sendikalara yoğun bir baskı uyguluyor.

Örneğin, Efigenio Lisboa isimli bir sendika lideri, büyük toprak sahipleri tarafından toprakları gaspedilen köylüleri desteklediği için 22 gün boyunca tutuklu kaldı. Munich Bira sendikasının Genel Sekreteri M. Benitez 31 Ağustos günü işe giderken tutuklandı. Gerekçe; sendikal faaliyetler. Fabrikanın sahibi olan Senatör B.Riguelme, şirkette sendikalaşma için çalışan bir grup işçiyi de işten atmaktan çekinmedi. Ve bu, tek örnek değil.

İşverenlerin saldırıları sadece sendika liderlerine değil, işçilere de yöneliyor. İşten çıkartılan işçiler işverenlerin oluşturduğu kara listelere geçiyor ve yeniden iş bulma yolları da tıkanmaya çalışılıyor. Yapılan araştırmalar, kara listelerdeki işçilerin % 70'inin bir daha iş bulamadığını gösteriyor. Geçen Ağustos ayında, Paraguay sendikal hareketi bir konfederasyonun kuruluşunu ilan etti ve mücadelesini daha merkezî, daha örgütlü bir şekilde yürütmeyi hedefliyor.

ngiliz sendikalarından rk ayrımcılığına tavır

İngiltere'de iktidardaki Muhafazakâr Parti ıkümeti, Avrupa Topluluğu'nun Güney Afka'da çalışan şirketlerle ilgili anlaşmasını ihl eden İngiliz şirketlerini kamuoyuna açıkmayı reddetti. İngiliz İşçi Sendikaları Konderasyonu (T.U.C.) hükümetin bu tavrını çmalık olarak değerlendirdi.

T.U.C'nun geçen ay Londra'da yayınladı- bir araştırmaya göre, Güney Afrika'da iş ıpan 21 İngiliz şirketi, oradaki işçilere AT'n anlaşmasıyla belirlenen miktardan daha ücret ödüyor.

T.U.C, bu gibi şirketlere karşı alınacak tek nlemin, isimlerin kamuoyuna açıklanması duğunu söyleyerek, suçlu şirketleri, kendi lık yayın organında halka açıkladı.

Bu arada, İngiltere'nin Güney Afrika ürünrine karşı başlattığı boykot 30 yılını doldur- u. Yıldönümü nedeniyle T.U.C Genel Sekteri ve İngiltere Irkçılık Karşıtı Hareketinin deri, geçen ay Başbakan Margaret Thatcer'ın evinin bulunduğu sokakta kâğıttan yalmış 250.000 portakal dağıttılar. ortakalların üzerinde, İngiliz Hükümeti'ni üney Afrika'ya ciddi ekonomik yaptırımlar ygulamaya çağıran mesajlar yazılıydı.

"İç savaş" eğitimine maske

** Aydın'da sivil halka "askerliğin unutulmaması" gerekçesiyle eğitim yaptırılıyor. Genelkurmay Başkanlığı tarafından giriş-çıkış kontrolleri, ev baskınları, etkisiz hale getirme yöntemleri öğretiliyor.*

** Uygulanan eğitime teritoryal denmeyip "anti-terör" eğitimi adının verilmesi, "iç düşmana" karşı hazırlıkların yapılması, iç savaşa göre sivillerin organize edilmesi sivil silahlı faşist grupların oluşmasına hizmet edecektir. Gelişmelere tüm halk güçleri duyarlı olmalı ve tavır almalıdır.*

Genel Kurmay Başkanlığınca hazırlanan "teritoryal savunma" yoğun tartışmalara neden olunca bir dönem gündemden çekilmişti. Fakat adı değişerek ve dikkat çekmeyen bir tarzda fiili uygulamaların başladığını görmekteyiz. Milliyet gazetesinin sayfaları arasında kaybolmuş bir haber bu konudaki gelişmelere örnek oluşturuyor.

"Aydın'ın Söke ilçesine bağlı Yenihisar kasabasında kaymakamlığın celbiyle toplanan 30-40 yaş grubundaki 'sefer görev emri dışı' 143 sivile 1 komando üsteğmen, 3 astsubay ve 10 kişilik uzman çavuş-onbaşı grubu askeri eğitim veriyor. Eğitimin bir bölümü "temel askerlik eğitimi" çerçevesinde verildikten sonra, eğitimin geri kalan bölümü "anti-teröre" ayrıldı. Bu bölümde yerleşim birimlerine giriş-çıkışların kontrolü, silahlı teröristlerin sığındığı evlere baskın ve etkisiz hale getirme taktikleri, arama gibi konular, 'dizi tatbikatlar' ile öğretildi."

Söke sivil savunma müdürü İdris Akça sözkonusu eğitimin "sefer görev emri"yle ilgisi bulunmadığını, 1944 yılında çıkarılan 4654 sayılı "memleket içi düşmana karşı mükellefiyet kanunu" dayanılarak yaptırıldığını söyledi. Akça, sivil grupların "Genel Kurmay Başkanlığından gelen emir üzerine çağrıldıklarını ve eğitime tâbi tutulduklarını..." ve yapılanların "normal bir şey olduğunu" haberde belirtmektedir. Aynı haberde Jandarma Genel Komutanı Burhanettin Bigalı da anti-terör eğitiminin "vatandaşların askerliği unutmaması için" düzenlendiğini açıklamaktadır.

İnsanın aklına bazı sorular geliyor. Bu "memleket içi düşman" kim? "Anti-terör" diye adlandırılan eğitimin normalliği nerde? Ayrıca eğitimin "vatandaşların askerliği unutmaması" ile ne bağlantısı var?

Uygulanan eğitime teritoryal denmeyip de "anti-terör" eğitimi adının verilmesi, "iç düşmana" karşı hazırlıkların yapılması, iç savaşa göre sivillerin organize edilmesi, para-militer (sivil silahlı faşist) grupların oluşmasına hizmet edecek. Düşündürücüdür. Ne oluyor? Nereye gidiyoruz? Neye hazırlanılıyor? Kontr-gerilla, paramiliter gruplar, ölüm mangaları emperyalizmin devlet örgütlenmesinin içinde kurduğu terör yapılarıdır. Ve halka karşı başlatılmış bir savaşın içinde kitlelere şiddet ve terörle korku saçarak pasifize etmeye, soygun ve sömürü düzenine tâbi kılmaya ve halkın devrimci yapılarla bağını koparmaya çalışır. Bu doğrultuda provokasyon, kitle katliamları, din, dil, mezhep, etnik ayrılıkları körükleyip, bunlardan yararlanarak kitleleri birbirine düşürmeyi amaçlar. Ülkenin, faşizm pençesinde sessiz ve suskun kalmasını sağlamak için uğraşır.

Latin Amerika'daki ülkelerde teritoryal eğitim (anti-terör), para-militer grupların hedefleri ne yaptıkları, bu konuda örnek oluşturmaktadır.

Türkiye'de yarı başkanlık sisteminin tezgâhları kurulurken, uygulamalara geçilirken, dünün ülkü ocaklarına üstlendirilen görev bugün açıkça devlet eliyle bu tür gruplar (sivil silahlı faşist gruplar, ölüm mangaları) tarafından üstlenilecektir. Gelişmelere tüm halk güçleri duyarlı olmalı ve duyarlılığını göstermelidir

İşçi Arkadaş,

Gazeteni oku ve arkadaşlarına ulaştır.

Türk-İş Genel Kurulu yaklaşıyor

Şimdi bütün sendikacılar "demokrat"

1990'da Türk-İş bünyesi dışında, bağımsız sendika bırakmayacak yığılma planlarının son adımları atılmaktadır. İşçi sınıfı "sağ"ı reddetmektedir. Sağ devletle özleştirilmiştir. İşçi sınıfı devletin sağ olduğunu yaşamın öğretisi olarak kazanmıştır.

İşçilerin yükselen mücadelesi Türk-İş'in yeni bir elbise giymesini zorunlu kılıyor. Somut göstergeler Türk-İş genel kurulunda gerçekleşecek.

Türk-İş değişiyor (!)... Bunu sendikaların çalışma raporlarında, yapılan genel kurullardaki konuşmalarda görmek mümkün.

Sendikaların çalışma raporlarını incelediğimizde yoğun bir "işçi sınıfı" söylemiyle karşılaşıyoruz. Tescilli sarı, uzlaşmacı, devlet sendikalarının açıklamalarında demokrasi ana konu oluyor. 12 Eylül'e çatılıyor, mevzuatdan şikayet ediliyor, "işçi sınıfı", "işçi sınıfının gücü", "sınıf mücadelesi", "işçilerin söz ve karar sahipliği" gibi kavramlar sık sık kullanılıyor. Siyasi iktidarın işçileri soktuğu zor durumdan bol bol söz ediliyor.

Yapılan genel kurullarda; Petrol-İş Genel Başkanı, "bir darbe tehditi sezdiğimizde genel grev yapacağız" diyor. Basın-İş Genel Başkanı, militarist gücün silaha davranmasını engellemek için demokrasinin güvencelerinden sözediyor. Tes-İş Genel Başkanı, "genel kurulda bugün uygulanan ekonomik politika içindeki özelleştirmelere karşı hayatın duracağını, genel grev yapılacağını" vurgulayarak demokrasinin faziletleri üzerinde duruyor. Arkasından gelen, yılların sendika ağası Şevket Yılmaz "konuşmaya kelimesi kelimesine katılıyorum" diyebiliyor.

Bir şeyler oluyor, bir şeyler değişiyor. İlginçtir düne kadar sınıf sözcüğünden zehir tadı alanlar, bugün ağızlarından sınıf kelimesini düşürmüyor.

SHP-DYP "KUTSAL İTTİFAKI", SENDİKA YÖNETİMLERİNDEN TÜRK-İŞ YÖNETİMİNE TAŞINIYOR.

Bu gelişmelerin kaynağına baktığımızda; sendika genel kurullarında oluşan "kutsal ittifakların" dışa vurumundan başka bir şey olmadığını görüyoruz. SHP ve DYP'nin belirleyiciliğinde gelişen bu ittifak, sendikal yönetimlerin belirlenmesinde bütün ağırlığını koyuyor. İşçi sınıfında siyasi iktidara karşı yoğunlaşan tepki, sendikal alanda DYP ve SHP tarafından toparlanmaya, bu doğrultuda Türk-İş yönetimine taşınmaya çalışılıyor. Sendika genel kurullarından Türk-İş yönetiminin belirlenmesine uzanan gelişmeler, Türk-İş'deki değişimin ana yönelimini oluşturuyor.

İşçi sınıfının Mart Nisan eylemleriyle yükselttikleri mücadele dalgasını engellemenin ve bir dalgakıran seti oluşturmanın gereği, tepkiyi sistem içinde eritme çabasıdır. Böylece olay parlamento duvarlarının içine hapsedilerek, SHP ve DYP sendikal alanda yeni çıkışları gündeme getirmektedir. Amaç sınıfın kendi ayakları üzerinde durmasını, kendisi için adım atmasını engellemektir.

Sendika genel kurullarına siyasi arenadaki partilerin çıkartma yapması, sözcülerin başkonuk olması, konuşmalarında da, ana tema olarak demokrasiyi, sendikal hak ve özgürlükleri işlemeleri ilginçtir. Böylece nabız yakalanmaya, elde tutulmaya çalışılmaktadır.

Ayrıca genel kurullarda, nabzın yakalandığını da görmekteyiz. SHP ve DYP'nin önderliğinde oluşan DSP, Refah Partisi, MÇP'nin de bazı yerlerde içinde olduğu "kutsal ittifak", başarılı bir şekilde hareket etmekte, sendikal yönetimler buna göre belirlenmektedir.

Tes-İş sendikası genel kurulu DYP, SHP ve MÇP'nin, Petrol-İş genel kurulu DYP destekli SHP'nin otağı ve dışındaki anlayışların tasfiyesi, Tekgıda-İş bölge şube kongresi MÇP destekli DYP, SHP, DSP ittifakı; Harb-İş İstanbul şube kongresi DYP, SHP'nin ilişkileriyle sonuçlanmıştır. İleriki günlerde yapılacak olan sendika genel kurullarının da aynı doğrultuda gelişeceği bugünden gözle görülmektedir.

TÜRK-İŞ İŞÇİLERİ TUTMAK İÇİN YENİ ELBİSE GİYİYOR

Bu arada ANAP'ın emekli sendikacılara 2 dönem yeniden seçilme hakkı tanıyan önerge hazırlaması, Türk-İş yönetimine çengel atma olarak değerlendirilebilir. Bu zamana kadar Şevket Yılmaz dahil, Türk-İş yönetiminden konu hakkında bir açıklamanın yapılmaması da dikkat çekici. ANAP'ın böyle bir manevrası, Türk Metal kaynaklı birinin (bu Mustafa Özbek veya dışındaki biri olabilir) Türk-İş içinde yer almasını sağlamayı amaçlamaktadır. Böyle bir hedefin ANAP içindeki MHP grubunun etkisi çerçevesinde gerçekleştirilmesi olasılığı büyüktür.

Şimdiki Türk-İş yönetiminin ve bu yasadan yararlanacak sendika üst yöneticilerin sessiz kalması, cevap vermemesi bu gelişmelerin önünü açma anlamına gelebilir.

Diğer yandan SHP-DYP ittifakı Türk-İş genel kuruluna kadar Türk Metal aracılığıyla ANAP'ın devreye girmesini onaylamaya yanaşmazsa böylesi bir yönetimin şekillenişi sandıktan çıkacaktır. Emekli sendikacılar sandıkta birleşecektir. Türk-İş yönetimi böylesi bir gelişmeyi de hesaplayarak, Türk-İş'in parlamento ilişkileri sorumlusu, eski Türk-İş yöneticisi Kaya Özdemir aracılığıyla, meclis komisyonu ile görüşmelerde emekli sendikacılara 2 dönem daha seçilme hakkı verilmesi, Bankalar Kurulunca grevleri ertelemenin 60 günden, 90 güne çıkarılma kararının geri alınmasında anlaşma sağlanmıştır. Türk-İş yönetimi ANAP'la direkt ilişki kurmayıp, Kaya Özdemir aracılığıyla dolaylı ilişki kurarak, emekli sendikacıların kendilerine çelme takmasını engelleme çabasındadır. Bu gelişme bir ölçüde ANAP'ın da istemlerini karşılayan SHP, DYP'nin belirleyiciliğinde oluşan geniş tabanlı bir Türk-İş yönetimi anlamına gelmektedir.

1990'da, Türk-İş konfederasyonu bünyesi dışında, bağımsız sendika bırakmayacak şekilde bir yığılma ve eklemlenmenin gerçekleştirilmesi planları yapılmaktadır. BANKS, Çelik-İş, Otomobil-İş, bu yönde adımlarını atmıştır. Laspetkim-İş'in de benzer adımları atması olasıdır!

Bu, 2821-2822 sayılı yasaların gerekçesinde 12 Eylülcüler, MGK (Milli Güvenlik Kurulu) tarafından belirtilen tek sendika, (Güçlü Sendika), tek ücret, tek toplu sözleşme programının parçasıdır.

Evet, Türk-İş değişiyor(!) Osmanlıdan bu yana gelen "Ben devletim, ben yaparım" anlayışıyla ve bir "çağ atlamanın" gereği olarak değişiyor. Bu değişimin bilinçli yol göstericisi, ICFTU, (Uluslararası hür sendikalar konfederasyonu) AAFLI (Asya Afrika hür çalışma enstitüsü) ve ASK'dır (Avrupa sendikalar konfederasyonu). ICFTU, ASK ve AAFLI'nın ilke ve anlayışı olan, bizde "batı tipi sendikacılık" diye tanımlanan bu süreçle işçiler Türk-İş bünyesinde tutulmaya çalışılmaktadır. Bir taraftan tüzük değişiklikleriyle eski yönetimler güvence altına alınmaya çalışılırken, bir taraftan da artık "genel grevlerden" "sınıftan" söz edilmesi bu dönemin ilk sinyalleri olmaktadır.

Bugün sendikacılar "ben sağcıyım" diyememekte, demokratlıktan, demokrasiden dem vurmaktadırlar. Çünkü işçi sınıfı "sağ"ı reddetmektedir. Sağ devletle özdeşleştirilmiştir. İşçi sınıfı Devletin sağ olduğunu yaşamın öğretisi olarak kazanmıştır. Bu kitleyi tutmak "Devletin bekaasını" korumak Devlet sendikası olan Türk-İş'in yeni elbisesiyle sağlanmaya çalışılacak. ICFTU'nun ASK'ın, AAFLI'nın ilke, anlayışı doğrultusunda bu yönelim gerçekleşebilir mi? Türk-İş bunu yapabilecek ne beyin ne de beden yapısına sahip değildir. Bu konudaki somut göstergeler Türk-İş genel kurulunda gerçekleşecektir.

* * *

Sınıfın yanında olan, dürüst, tutarlı, devrimci, demokrat delegelere düşen görev;

Kongreleri, sendika genel kurullarını, Türk-İş genel kurulunu sınıfın sesinin yükseltildiği platformlar haline dönüştürmektir.

Devrimci sendikal ilkeler dile getirilmeli, bunları hayata geçirmenin yolları anlatılmalıdır. Kürsüler işçilerin kürsüleri haline getirilmelidir.

İşçiler; gelişmeleri yakından takip edip, çözümleyerek, olayların perde arkasını, içyüzünü yakalamalıdır. Ve çıkaracakları derslerle bulundukları alanlardan başlayarak İşyeri Komite ve Konseylerini hayata geçirmeli, Devrimci Sendikal Yapının yaratılması doğrultusunda adımlar atılmalıdır.

Otomobil-İş'te Sorun

Olmak ya da olmamak

• Birlik tartışmalarının ağırlıkta olduğu Otomobil-İş genel kurulunda, seçimleri Türk-İş'e katılmayı savunan anlayış kazandı.

Otomobil-İş Sendikası'nın olağan merkez genel kurulu 20-21-22 Ekim tarihlerinde İstanbul'da yapıldı. Uzun bir süredir gündemde olan **"Çelik-İş'le birlik"** ve **"Türk-İş'e katılma"** konularının yoğun bir biçimde tartışıldığı genel kurulda, Türk-İş'e katılma konusunda verilen önerge gerekli çoğunluk sağlanamadığı için reddedildi. Yapılan seçimleri **"Türk-İş'te birlik"** anlayışını savunan Celal ÖZDOĞAN başkanlığındaki liste kazandı.

Geçmişte DİSK ve Maden-İş geleneğinden gelen işçilerin büyük bir çoğunluğunu oluşturduğu Otomobil-İş içinde **"güçlü"** bir sendikadan sayısal olarak çoğunluğu anlayan, sendikaların sınıf niteliğini gözardı ederek, sadece bir kitle örgütü olarak gören anlayışın savunucuları, sürdürdükleri pazarlıklar sonucu anlaşmaya vararak Çelik-İş'le aynı çatı altında toplanmayı Türk-İş'e katılarak tamamlamayı da uzun bir süredir gündemde tutuvordu.

Buna karşılık, işçi sınıfının birliğinin sendika tabelalarının birleştirilmesi, yöneticilerin koltuk pazarlığını tamamlaması olarak tanımlanamayacağını, gerçek ve kalıcı bir birliğin mücadele içinde, tezgah başlarında, sınıf ve kitle sendikal anlayışı doğrultusunda sağlanabileceğini söyleyen işçiler de, Otomobil-İş içindeki bu gidişi önlemenin, sınıf ve kitle sendikal anlayışını sadece lafta değil, pratikte de savunan bir Otomobil-İş yaratmanın gerekliliğini savunuyordu. Fakat genel kurul yaklaştıkca kendi içinde ortak bir sendikal anlayışı oturtamayan, sadece olumsuz gidişe ve yönetime duyulan tepkiden dolayı ilkesiz bir şekilde bir araya gelen **"muhalefet"**, işyerlerindeki geniş işçi kitlesinin örgütlü gücüne dayanmamanın bütün olumsuzluklarını da içinde barındırıyordu.

METİN TÜRKER SINIF VE KİTLE SENDİKASININ YERİNE EYLEMCİ SENDİKACILIĞI KOYUYOR

İşte böylesi bir arka plana sahip olan Otomobil-İş merkez genel kurulu gerilimli bir atmosfer içinde başladı.

Daha önce açıklanan gündeme **"Türk-İş'e katılma"** kararının görüşülmesinin de eklenmesi yolunda verilen bir önerge, karşılıklı olarak güçlerin denendiği ilk kapışma niteliğindeydi. Yapılan oylama sonucunda, önerge 158 oyla kabul edildi.

Divan başkanlığına Kristal-İş eski başkanı H.Basri Babalı'nın seçildiği genel kurulun ilk gününde gündemde konukların konuşmaları vardı. Çelik-İş'ten, Özdemir-İş'ten yöneticilerin, Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF) ve Fransız işçi sendikaları Konfederasyonu (CGF)'ye bağlı metalurji işçileri sendikasından, Sovyetler Birliği Metal İşkolu Sendikasından temsilcilerin, Kemal Türkler'in eşinin oluşturduğu ve çok özenle hazırlanmış konuklar tablosunu bozan tek unsur Deri-İ-'ten Manzur Pekgüleç'in yaptığı konuşmaydı.

"Demir-Çelik grevi süresindeki desteklerinden dolayı Otomobil-İş'e teşekkür" eden Çelik-İş başkanı Metin Türker konuşmasını birlik çağrılarıyla sürdürdü. Konuşmasında **"sınıf"** sözcüğünü sadece bir kere (herhalde yanlışlıkla) kullanan Türker, **"işçi bilinciyle, bir bütün olarak işverenlere, siyasi iktidara gücümüzü gösterelim. Metal İşkolunda bulunan Türk-Metal dışındaki üç sendika bir çatı altında bir araya gelelim. Birleşmeden amaç, eylemci sendikacılığı gündeme getirmektir. Artık, masa başı sendikacılığı devri dolmuştur. Koltuk kavgamız yoktur. Gelin, bir işçi kurultayı oluşturarak, birleşmenin yolunu tartışalım. Birleşmeyle, güçlü sendikacılığın temelleri atılacaktır"**. şeklinde konuştu.

DYP'li olduğunu açıkça ilan eden ve kasım ayında şube genel kurallarını, Aralık ayında genel merkez genel kurulunu yaparak Çelik-İş içindeki hakimiyetini daha da artırmayı, (Demir-Çelik içindeki Türk-Metal uzantılarını tasfiye etmeyi) planlayan Metin Türker **"Eylemci sendikacılık"**, **"Güçlü sendikacılık"** söylemlerini geliştirirken sınıf ve kitle sendikasından onun ilkelerinden, mücadele anlayışından hiç bahsetmiyordu. Dolayısıyla, oluşacak bir **"birliğin"** temeli, ne anlama geldiği belirsiz bir **"eylemci sendikacılık"** oluyordu. Bahsetmediği bir başka konu da, daha önce Otomobil-İş yöneticileriyle yürüttüğü koltuk pazarlığıydı.

Özenle seçildiği belli olan konuklar arasında konuşma yapan Fransız ve Sovyet temsilciler, genel kurul salonunu süsleyen **"güçlü sendikacılık"** eğiliminin uluslararası plandaki temelini yansıtıyordu. Güya üzerindeki değişikliklerin, emperyalizmin çeşitli uygulamalarının, kapitalist sisteme karşı çıkmak nok tasından değil, onunla değişen koşullar altında bütünleşmek için gerekli yenilikler yapma noktasından yorumlanması, devrimci değil evrimci bir anlayışın dile getirilmesi olan yabancı konukların konuşmaları, sendikal alanda **"güçlü sendikacılık"**'ta ifadesini bulan genel anlayışı yansıtıyordu.

Daha sonra kürsüye gelen Munzur Pekgüleç sınıf temelinde, sınıf düşüncesinde olmayan bir birliğin gerçek bir birlik olmayacağını belirterek **"Birlik, sendikaların biraraya gelmesi, Türk-İş'in çatısı altında toplanma değildir. Birlik, kavgada, direnişte, grevde bir araya gelmektir."** şeklinde konuştu.

"MESS SÖZLEŞMESİ İŞÇİLERE SORULMADAN İMZALANDI"

Genel Kurul Raporu hakkında görüş belirtmek üzere 40'ın üstünde delegenin söz aldığı ikinci gün, getirilen eleştiriler sendikal anla-

Devamı 11. sayfada

Genel kurul[...]

TOZU DUM[...]

Zaten karşımd[...] aday da yok

Petrol-İş Genel Merkezi'nin 20. [...] nel Kurulu. Delegeler kendi görüş[...] tusunda üç yılı değerlendirmiş, g[...] nelik istek ve önerilerini, sendikal [...] nı dile getirmişler. Sıra, Merkez Y[...] rulu üyelerinin hesap vermesinde [...] ğil, 5.000 üyesi olan bir sendikan[...] yaptıklarından birinci dereceden s[...] kişiler hesap verecek.

Genel Mali Sekreter Tekin AKIN [...] Türk-İş'i "demokratikleştirmek" [...] reketin öncülüğünü yapmak gib[...] sendikal demokrasi gibi güzel sö[...] ni yaldızlayan bir anlayışın uzant[...] yılın hesabını şöyle veriyor: **"Ba[...] bir eleştiri elmedi. Aidat artışı [...] di. Zaten karşımda aday da y[...] den, kongreye başarılar dileye[...] mamı bitiriyorum."**

İşte, kongrelere bakış bu kada[...] sadece koltuk kavgası olarak gö[...] ha farklı bir tavır da zaten bek[...]

1 Mayıs kutla[...]

Laspetkim-İş Genel Kurulu'nd[...] kan Vahdettin Karabay kürsüden [...]

— 1 Mayıs İşçi Bayramı ol[...] sın dedik. İşçilerimizi polisle ç[...] lım dedik. Bunun için ta Yalov[...] bin karanfil getirttik. Kortejde [...] izleyenlere atsınlar dedik.

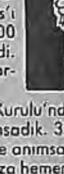
Arkalardan bir ses:

— Ne korteji, ne korteji?

— Sen sus, sen o gün fabr[...] madın.

— Bizi siz çıkartmadınız. A[...] dini binanın 10. katına hapse[...]

Karanfiller ne[...]

İşçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs, bu yıl da tüm engellemelere şiddet ve teröre karşın kutlanmıştı. Başta işçiler olmak üzere, emekçiler ve gençler alanlara yürümüştü. Bu arada aralarında Laspetkim-İş'in de bulunduğu 7 sendika 1 Mayıs'ı kutlamak için 35.000 karanfil getirtmişlerdi. Hem de taa Yalova'lardan...

Laspetkim-İş Genel Kurulu'nd[...] dettin söyleyince anımsadık. 3[...] lin akıbeti ne oldu? İşte anımsa[...] laylık olsun diye aklımıza hemen [...] kaç yanıt:

a) Sendikacılar evlerinin b[...] tiler.

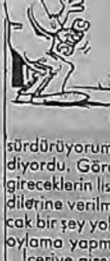
b) Seçimler boyunca dele[...] dükleri gazinolardaki şarkıc[...] kafalarına boca ettiler.

c) Kına yapıp sürdüler.

İlahi müfettiş

Tek Gıda-İş Marmara Bölge Şu[...] rulu yapıldı. Seçimleri merkez y[...] zandı. Genel Kurul sonrası akıllar[...] lıca olaylardan biri de tepeden tı[...] **lül duyarlılığı** ile donanmış hük[...] riydi. Delegeler konuşmalarını sü[...] Eylül ve siyasi iktidarı eleştirer[...] anında müdahale eden baya[...] **"Beyefendi beyefendi, lütfen [...] mayalım"** diyerek görevini tam[...] yerine getirdi. Hatta sözlü uyar[...] tinmedi. Genel Kurul sonrası ikaz [...] delegelerden birinin yanına gidi[...] götürerek **"sus"** işareti yaptı. İ[...] lece sendikal ve siyasal hayatın b[...] kadar ayrı (!) olması gerektiğini [...] lar.

Türk-İş'e Başkan Olursa[...]

Harb-İş İst[...] Genel Kurul[...] yoktu. Yalnız [...] girebildi. Çün[...] çilerin içeri gir[...] nusunda talim[...] Bu birilerinin k[...] bir türlü anlaş[...]

Divan [...] Harb-İş Genel [...] nan Durukan [...] girmesini herk[...] tiyordu (!) anc[...] yük yerdendi. [...] zemli şeyler [...] "arkadaşlar ka[...] ler de üstlerin[...] mışlar, ben [...] sürdürüyorum ama galiba sonuç v[...] diyordu. Görevli polisler için durum[...] gireceklerin listesi yönetim kurulu tar[...] dilerine verilmişti. Divan kararı olma[...] cak bir şey yoktu. Divan başkanı ise [...] oylama yapmaya bir türlü yanaşm[...]

İçeriye giremeyen işçiler kara kar[...] ye başladılar: **"Bizim paramızla [...] lona giremiyoruz, karşımıza poli[...] şubemize gidiyoruz, çevik kuvvet[...] şıyoruz. Kazara Kenan Durukan [...] başkan olursa, herhalde binaya [...] için vize almamız gerekecek."**

lik-İş Genel Kurulu çok yönlü lişmelerin odağında

• Karabük ve İskenderun Şube Kongrelerinden Çelik-İş'in nitelleşmesine adım atacak Devrimci, Demok- güç akıyor.

'un son güçlü çıkışı olan Karabük nderun grevleri, bir yandan bağım- ik-İş sendikasına, diğer yandan me- erinin sendikal örgütlenmelerine ye- utlar kazandıracak sonuçlar doğu-

süresince yaşananlar işçilere olduk- tici oldu. Siyasi iktidarın işçi hak- rşısındaki düşmanca tavrı, ithalatçı grubunun soygun ve sömürüsü sen- neticiliğini sınıfa ihanet ederek sür- erin gerçek yüzü açıkça görüldü ve ı. Adı işçi sendikası ama, eylemi n sınıflara ve onların siyasi iktidarı- met olan, faşist sendikacılığı uygu- Türk Metal'in saldırısı yaşandı. An- şey daha görüldü: İşçi sınıfının da- ası ve mücadelesi.

k işçisinin dayanışmayı Türkiye dü- e yaygınlaştırdığı noktada yaşanılan işçilerde açık bir tavrı doğurdu. İs- un ve Karabük Şube Başkanlarının de bulunduğu bir grup merkez yö- rinin sözleşmeyi imzalaması olarak olay, Demir-Çelik işçisine **"bu ki- ayır"** dedirtti. Genel Başkan Metin , oynanan bütün oyunları bilmesi- şın, yapısı ve ilişkileri gereği sessiz böyle bir sonucun hazırlanmasının marlarından biri oldu. Nitekim sen- enel kurulu öncesi şube genel kurul- n yapılan delege seçimleri, şube yö- eri için büyük bir yenilgi ile sonuç-

NDERUN ŞUBE GENEL KURULU GE SEÇİMLERİNDE, İŞÇİLERE ET EDEN FAŞİST ALİ KANLIGİL VE ÇETESİ ZLENDİ.

vin başladığı günden bu yana bir n bakanlarla, bir yandan Türk Me- lişki kurarak, grev kırıcılığı yapan Başkanı Ali Ulukanlıgil ve çetesi, de- on seçiminde tüm baskılarına rağ- ncak 8 delegelik kazanabildi. 192 de- se, ortak hareket eden **"muhalefet"** dı. Ancak bu **"muhalefet"**, Şube nının ihanetini cezalandırma ve ki- tepkiyle, genel Başkan Metin Tür- hayranlık düzeyinde bir kişisel güve- ır bastığı bir araya gelişti. Doğaldır le biraraya gelişlerde boşalan yöne- içinde yeralmanın hesaplarını yapan- ılunmaktadır. Grupsal çıkarlar gü- , sandalye peşinde koşanlar bulunma- ınılmazdır.

NDERUN ŞUBE YÖNETİMİ RP-SHP İTTİFAKIYLA OLUŞTU. KURUL DELEGELERİNİN 3'TE DEVRİMCİ, DEMOKRATLARIN

Ekim günü İskenderun Şube Genel lu yapıldı. 'Sendikacılıkta' deneyim- tin Türker grubu genel kurulda solu z kılarak ve Türk Metal yanlısı Ali anlıgil'i tümüyle temizleyerek yeni bir ıkardı. Bu liste SHP ve RP ile ittifak arak oluşturuldu. Seçim sonrasın- kenderun Şube Yönetimi Metin Türk- programı doğrultusunda oluştu. Fa- ynı başarı üst kurul delegasyonunda rilmedi.

t Kurul delegasyonunun belirlenme- 63 delegenin ancak birini Metin er ekibi kazanabildi. Diğer delegas- ır sol, RP ve DYP (M.Türker'e karşı arasında paylaşıldı. Faşistler hiçbir urul delegeliğini kazanamadılar. İşçi- ski yönetimin faşist yapısına göre, ye- netimi daha olumlu değerlendirirken, tim boşluğunu dolduracak, işçilerin k temsilcisi olacak bir yapı olarak da emektedirler. Çünkü eski yönetime nin doğurduğu, ilkesel bir tesbite da- hayan, "çatı" ittifakının, sorunların inden gelmesi çok zor. Özellikle gele- yaşanacak çok yönlü sorunların çö- ünde sınıf bilinci yol gösterici olacak- Bu bilincin klavuzluğuna dayanan bir tlenme ve mücadele Demir-Çelik işçi- i başarıya götürür. Oysa yeni yöneti- yapısı daha kuruluşunun başında bir lığı taşımaktadır.

ABÜK ŞUBE GENEL KURULU YAPILAN DELEGE İMLERİNE YÖNETİM 33 JHALEFET" 137 DELEGELİK ANDI

rabük Şube Genel Kurulu için yapı- delege seçiminde ise, yönetim 33 dele- kazanabildi. **"Muhalefet"** 137 delege- kazandı. Kendini sosyal-demokrat ola- tanımlayan Şube Başkanı tam bir te-

laş yaşadı. Şiyasi tercihinin yaşanan grev karşısındaki tavrı (SHP açıklamaları ve Belediyelerin grevci işçilere yardımda bulunması) ile, işçilere ihanet anlamına gelen sözleşmeye attığı imza arasında ilişki kurmaya çalıştı. Genel Merkez bu durumdan yararlanarak sağ listeyi Genel Kuruldan çıkarmaya çalıştı. Ancak başarılı olamadı. Çünkü Demir-Çelik işçileri, yaşananı değerlendirip, bugünün somutunda hedeflerinin Çelik-İş Genel Merkezinin daha sağlıklı bir yapıya kavuşturulmasına karar vermişlerdir. Bu nedenle Şube yönetiminde 2 DYP kökenlinin yerine 1 SHP, 1 faşist eğilimli kişiler geldi. Fakat üst kurul delegasyonunun belirlenmesinde tıpkı İskenderun'daki gibi devrimci-demokratlar önemli bir güç olarak ortaya çıktılar.

İŞÇİ SINIFININ YÜREKLİ, KARARLI ÖNDERLERİ, BUGÜN YAKALADIKLARI BİRİKİMLERİ ZENGİNLEŞTİRMELİ, KALICI ÖRGÜTLÜLÜKLERİYLE TAÇLANDIRMALIDIRLAR.

Karabük ve İskenderun'da özellikle üst kurul delegasyonunda devrimci-demokratların bir güç oluşturması önemli bir gelişmedir. Bu güç aynı zamanda çok yönlü görevleri yerine getirmenin zorunluluğu ile karşı karşıyadır. Bu görevlerin bir yönü, Genel Kurula Demir-Çelik işçilerinin gücünü ve sesini taşımak; diğer bir yönü işyerlerindeki örgütlülüğü geliştirmek ve kalıcılaştırmaktır.

Bu durumda sorunu çözmenin yine işçilerin ellerinde olduğu gibi bir kez daha görülüyor. Şube Genel Kurullarının yapılmış olması, her şeyin bitmiş olması anlamına gelmiyor. İşyerlerinde başlatılan örgütlenmenin daha da hız kazanması gerekiyor. Demir-Çelik işçileri yaşadıklarını değerlendirip, öğrendikleriyle hayata müdahale etmelidir. Sendika Merkez Genel Kurulundan, Türk-İş'e katılmaya, Otomobil-İş ile bütünleşmeden, toplu sözleşmenin uygulatılmasına, ülkedeki yeni Cumhurbaşkanı ile başlayacak "Markosvari" yeni yönetimin olumsuzluklarına kadar yaşamın her noktasına müdahale etmek, Demir-Çelik işçisinin önünde bir görev olarak duruyor. İşte bu nedenle İşyeri Komite ve Konseyleri dünden daha canalıcı bir önem taşıyacaktır. İskenderun Şube yönetimine seçilen **Nihat Kıymacı, Cengiz Gül, Çetin Pehlivanlı, Mehmet Bahçeci, Ali Rıza Develi,** Demir-Çelik işçisinin temsilcisi olabilmek için, işyeri örgütlenmeleri ile çalışmak gerektiğini kabul etmeli, kendilerini yenileyici, sınıfın temsilcileri olma niteliğine erişmelidirler. Bu durum kendilerini, eski yönetimden farklı bir yere götürmeyecektir. Makyaj tazeleyen Karabük Şube yönetiminin bugüne kadar Demir-Çelik işçisine karşı tutumu nettir. Sınıfın yanında olanlar, önder işçiler, sınıfın örgütlü gücünü yaratmaya çalışanlar, bugün yakaladıkları birikimi zenginleştirmeli, kalıcı örgütlülükleri ile taçlandırmalıdırlar.

ÇELİK-İŞ GENEL KURULU ÇOK YÖNLÜ GELİŞMELERİN ODAĞINDA

Yarın çok geç olabilir. Çünkü Çelik-İş genel kurulu çok yönlü gelişmelerin odağındadır. 12 Eylülcüler Sendikalar Yasasını hazırlarken, "tek sözleşme, tek sendika"-yı hedeflediklerini gerekçelerinde belirtmişlerdir. Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu durum ve son görevler, bu gerekçeye dayalı kararı bir an önce uygulamak istediklerini gösterir adımları attırıyor. Dün, "Biz Türk-İş değiliz." diyenlerin bir an önce Türk-İş'e katılma çabaları, barajı kaybetme noktasına gelinmiş olması, ANAP diyaloğundaki Türk Metal olayına karşı, Çelik-İş ve Otomobil-İş'in alternatif yapılma hazırlıkları, siyasi arenadaki iktidar-muhalefet çatışmasında, muhalefet tarafının sendikal alanda (Türk-İş içinde) güçlendirilmesi ve Otomobil-İş'in bir biçimde bitirilmesi için Çelik-İş'e yüklenen (birleşme değil katılma şeklinde) görevlerdir, bu görünen adımlar. İşte Çelik-İş üyesi işçiler, sadece Şube Kongrelerini değil, geleceğe yönelik de belirleyici olacaklarını görmelidirler. Ve işçilerin yürekli, kararlı önderleri bunları görerek işçi arkadaşlarını örgütlemelidirler. Bu örgütlülükler, Genel Kurullar sonrasında da çok yönlü işlevler üstlenecek ve tayin edici olacaklardır.

Özal, Zonguldak'ı "sırtta kambur" olarak tanımlıyor

GENEL MADEN İŞ'te genel kurul hazırlıkları tamamlandı

Türk-İş içindeki maden işçilerinin iki sendikasından biri olan Genel Maden-İş Genel Kurulu yaklaşıyor. Mehmet Tezer'in sağlık nedeniyle başkanlığı bırakmasının ardından genel kurula yönelik **"liste"** hazırlıkları hızlandı. Geçmiş alışkanlığın devam ettiği ve birilerinin işçiler adına **"liste"** oluşturmaya çalıştığı gözleniyor. Ne var ki, şube kongrelerinden çıkan sesler **"listeciler"**, düşündürüyor. Çünkü tektük de olsa can alıcı noktaları ortaya koyan bu sesler geleceğe ışık tutacağı benzemektedir.

Zonguldak merkezli Genel Maden-İş; kökleri 1946 yılına kadar uzanan sendikal örgütlenmelerin olumsuzluklarından arınmış değil. Özellikle yönetimlerin siyasi arenada koşturan partiler arasındaki paylaşımı sürdürülmek isteniyor. Başkanlığa dayalı yönetimlerde, başkan ile yönetimin diğer kadroları arasında **"iktidar-muhalefet"** olarak yapılan paylaşımın bu genel kurulla parçalanması doğrultusundan atılan adımlar olumlu sayılmalıdır. Zira işçi sendikaları bağımsızdır. Bu bağımsızlık işverenlerden, onların ekonomik, siyasi örgütlerinden ve iktidarlardan bağımsız olmak biçiminde tariflenir. İşçiler kendi sendikalarının kararlarını, işleyişini, mücadelesini işçilerin tüm çıkarları için alır ve uygularlar. Bu nedenle işverenlerden, iktidarlardan bağımsız ama kendi sınıf çıkarlarının yolunu aydınlatan sınıf bilimine bağımlıdırlar.

Yapılan şube kongrelerinde, **"Osmanlıdan buyana yukarıdan aşağıya yönetime, 'ben devletim, her şeyi ben düşünür ve uygularım' diyen anlayışa artık dur demeliyiz"** seslerinin duyulması, işçi sendikası olma adımların atıldığının göstergesiydi.

"Zonguldak'ın kalbi "yanar taşa" 150 yıl el koyanların, bir yazgı gibi getirip dayattıklarını parçalayıp atamamamızın nedeni sendikal örgütlükteki çarpıklıktır," diyerek kendi sendikal örgütlerinde yeni bir yapılanmaya gitmenin gerektiğini belirten sesler yükseldi. **"Sendikalarımızın kapılarını işçi arkadaşlarımıza açmamız yetmez. İşyerlerinde de yeni sendikal yapılar yaratmalıyız"** diyen konuşmacılar maden işçilerine yeni ışıklar tutuyordu. Özellikle Kozlu Şube kongresinde konuşan bir işçi delegenin, **"İşyeri komite ve konseylerini gerçekleştirmeyen, işçileri söz ve karar sahibi yapmayan bir sendikanın üye ve delegesi olmaktan utanç duyuyorum"** diyerek seslenişi, Zonguldak'ta çok şeylerin değişeceğini göstermekte

Devamı 6. sayfada

T.MADEN-İŞ'te genel kurul canlılığı

• Başkanlar Kurulu toplantısında yönetimin antidemokratik tavrı "Bu yönetim değiştirilmelidir" tavrını doğurdu.

• Türkiye Maden İşçileri Sendikası Genel Kurulu 17-19 Kasım tarihlerinde yapılacak.

Maden işçilerinin Türk-İş içindeki iki sendikasından T.Maden-İş Sendikası'nın düzenlediği Başkanlar Kurulu toplantısı ortak tepkiyle sonuçlandı. **"Bu yönetim değişmelidir"** diyen Şube Başkanlarını bu tavra yönetimin anti-demokratik davranışları itti! **Tüzük değişikliği' ve 'Tahmini Bütçe'** görüşmeleri için çağrılan şube başkanlarını bir sürpriz karşıladı. Yönetim her iki konuda komisyonları oluşturmuş ve başkanların onayını istiyordu. Çok sayıda başkanın **"Kararı kendiniz vermişsiniz. Bizden niye onay istiyorsunuz?"** sorusuna cevap vermeyen yönetim daha sonra gelen soruları hiç cevaplayamadı. Örneğin **"Sendikal eğitim niçin yapılmadı?" "Sendikal örgütlenmenin giderek zayıfladığı ve toplu sözleşmelerin kötü olmasının nedenleri"** üzerine getirilen eleştiri ve sorular yönetimi bunalttı. Özellikle Genel Başkan Mustafa Orhan'ın 1980 öncesi DİSK örgütlenmelerine ve toplu sözleşmelerine yönelik eleştirilerle kendini kurtarmaya çalışması dikkat çekiyordu. Yönetimin şubelere küçültücü bir bakış içinde takındığı tavır bir anda **"Bu yönetim değişmelidir"** tavrını doğurdu.

İşçilerin Sesi olarak Şube Başkanları ve bazı delegelerle yaptığımız görüşmede yönetimin değişmesi konusunda iki farklı grubun olduğu gözlendi. Bir grup **"işçileri söz ve karar sahibi yapacak, eğitim-örgütlenmeyi gerçekleştirip işçileri işverenlere satmayacak bir yönetim tesbit etmeliyiz"** diyor. Diğer grubun **"Biz de demokratız"** diyerek sadece yönetimin değişmesi gerektiğini belirtmesi dikkat çekti. Bazı delegelerin bu grup için **"eski MHP ve Ülkü Ocakları yanlısı"** tanımı yapması olaya açıklık kazandırıyordu. Değişmesi istenen yönetim uzlaşmacı, teslimiyetçi, maden işçilerini sendikal ve sınıfsal eğitimden uzak tutan bir yönetim. Ama hayatın işçileri ve tüm toplumu özgürlükten, insanca yaşamdan yana itmiş olmasından dolayı **'sosyal demokrat'** ad altında bir 'sol' tanıma girmişlerdi. İçlerindeki 'faşist' eğilimli kişiler bile çıkarlarının devamından dolayı bu tanımla çıkışa ses çıkarmıyorlar. Şimdi de yeni katılan 'faşist' düşüncelilerle, bilinçsizce istenilen **"yönetim değişikliğinin"** başını çekmeye çalışıyorlar. Eğer kendilerini açık açık tanımlasalar işçilerin olduğu kadar büyük bir delege kitlesinin de tepkisini alacaklardır.

YÖNETİM YERİNİ KORUMA HESAPLARININ PEŞİNE DÜŞTÜ

Şube yönetimlerinde gelişen 'değiştirme' eğilimi yönetimi telaşa düşürdü. Özellikle 1980 öncesi **DİSK/Yeraltı Maden-İş** üyesi işçilerin konuşmaya başlamaları, demokrat tavırlı yeni şube yönetimlerinin bilinçli yaklaşımları yönetimi korkutuyor. Siyasi iktidarın Türk-İş Genel Kurulu'na yönelik **"Emekli Sendikacılar"** düzenlemesi ile yeniden kabaran iştahları ile arayışlara girdiler. Demokrat delegeler üzerinde etkili olamayacaklarını bildiklerinden 'MHP' ve 'Ülkü Ocakları' yanlılarını kendilerine çekerek, maden işçilerinin gücünü sendikaya taşıyacakların üzerine saldırmanın yollarını arıyorlar. Hem **'sosyal demokrat'** olarak kendilerini tanıtırken hem de 'sağ' kişilerle ittifak yapacak olanların birliği çıkar birliğindenöteye gitmeyecektir. Bu nedenle maden işçilerini maden patronlarına satmayacak, sınıf ve sendikal bilinci işçilere götürecek, şubelerin kendi işyerlerindeki sözleşmelerden başlayarak her konuda yetkili kılacak şubelerin ilkeli ortak davranışı gerekmektedir. Sanayinin ve enerjinin ana girdilerini üreten, en ağır iş kolunun işçileri, madencileri işyerlerinden başlayarak örgütleyen, her konuda bilgili kılan, işverenlere teslimiyeti değil mücadeleyi hedefleyenler Genel Kurullarında en tutarlı ortak tavrı almalıdırlar.

ZONGULDAK

"İşyeri komite ve konseylerinin önemi kendini gösterdi"

Zonguldak Belediye işçileri kendiliğinden gelen eylemliliğini gösterdi. Maaşlarını alamayan Zonguldak belediye çalışanları, kaderlerine boyun eğmeyeceklerini, başlarına gelenlerin kader ya da yöneticilerin beceriksizliği olmadığı bilinci içinde hareket ederek, yeni seçtikleri sendika yönetimi de zorlayarak bir pratik yaratmışlardır.

İşçilerin başkenti Zonguldak'ta, yavaş yavaş hareketlenen işçi hareketleri, önce karşılarında sosyal demokrat ve reformist, revizyonist eğilimleri bulmaktadırlar. Bu unsurlar işçilerin gücünü, bir koltuk ve yönetim sevdasına bölmektedirler. Örgütsüzlük ve bilinçsizlik, yoğun olan lumpenlik birleşince tam bir keşmekeşlik yaratmaktadır. Bu olumsuzluklar pratik içinde ancak yok olabiliyor.

Sosyal demokrat belediye başkanı maaşı zamanında ödemeyip, bu durumu lakayıt söz ve davranışlarıyla devam ettireceği görülünce, bir de üstelik maaş yerine suspayı ikramiyesi dağıtmaya kalkınca işçiden bir güzel ders aldı. Dağıtılan ikramiyeyi işçilerin büyük bir çoğunluğu almayıp, bu ekonomik sıkıntı içinde büyük katılımla reddedilen ikramiye sosyal demokrat işverenin uykusunu kaçırdı. **"Bunu bana karşı yaptılar ama ben bunu hak etmemiştim"** diyerek tutumunu değiştirmedi, işçilerin yanında yer almaya yanaşmadı. Bir gün sonra işçi aldığı kesin tavırla 5.10.989 Perşembe günü büyük bir viziteye çıkma eylemi gerçekleştirdi. İşçiler duyarlı davranarak diğer işçileri de düşünerek, belediye otobüslerini ve yoksul halkın alışveriş yaptığı Tansaları (Tanzim satış mağazaları), Tansa Fırını, memur yemekhanesini kapatmadı hizmeti tam engellemedi, bu hareketiyle işçiler halkı yanlarında bekliyor olduklarını belirttiler. Duyarsızlık karşısında daha etkin eylemler gerçekleştirebilecek olduklarını tavır ve katılımlarıyla gösterdiler. Hastanede diğer hastalara olumlu davranıp öncelik tanıyıp sıra verdiler, hastanenin hastane olduğu bilinci içinde oldular, isteselerdi hastane hizmetlerini felce uğratabilirlerdi.

Bu eylemler acil ekonomik temelli olduğundan ve örgütlenmeden yapıldığından eksik ve aceleye geldi. İşçiler meseleleri enine boyuna tartışmadan eylem kararı almak zorunda kaldılar. İşyeri komite ve konseyleri yaratılmış olsaydı birimler arasında kopukluk olmayacaktı, meseleler enine boyuna tartışılmış aceleciliğe düşülmüş olunmayacaktı. Bu eylemler bizim için yol gösterici ve gelecek çalışmalarımıza ışık tutmaktadır. Gerçekleştirdiğimiz bu eylemlerde söz ve kararın bizde olduğunu, olması gerektiğini dost ve düşmanlara gösterdik. İşverenin tehditleri polisin gövde gösterisi ve kameraları haklı davamıza engel olmadı olmayacak.

Bizim emeğimizle yaratılan değerlerin üstüne oturan, bizim verdiğimiz vergiyle maaş alan ve bizi açlığa mahkûm eden bu anlayışı nefretle kınıyor, 12 EKİM'de yaratılacak olan Belediye işçilerinin eylemine tüm duyarlı insanların destek olmasını bekliyoruz.

Dostça selamlarımızla; Zonguldak Belediye İşçilerinden RECEP DAĞLI.

Petrol-İş genel kurulu Türk-İş'in provasıydı

Petro Kimya işçilerinin sınıf ve kitle sendika anlayışını yaşama geçirme mücadelesi sürecek.

• Petrol-İş'in sınıfın sorunlarının çözülmesine yönelik adımlar atılmasında oldukça uzak geçen 20. Genel Kurulu, Türk-İş Genel Kurulu'na yönelik bir prova niteliğinde.

• Yapılan seçimler sosyal demokratların, "Türk-İş'te birlik, Türk-İş değiştirilecektir" şiarıyla hareket edenleri yönetim kademelerinden tasfiyesiyle sonuçlandı. Bu, aynı zamanda Türk-İş'te izlenecek politikanın ipuçlarını da veriyordu.

• Tartışmaların daha çok tüzük değişikliğinde yoğunlaştığı Genel Kurul'da temsilcilerin seçimle gelmesi, son anda Münir Ceylan'ın da ağırlığını koymasıyla kabul edilmedi.

• Genel Kurul'dan çıkartılması gereken en önemli ders, sorunları bizzat yaşayanların, işçilerin kendi örgütlü güçleriyle duruma müdahale etmedikleri sürece, mevcut sendikal yapılanmaların gerçek bir sınıf ve kitle sendikasına dönüştürülemeyeceğidir.

Petrol-İş'in 20. Olağan Genel Kurulu 13-14-15 Ekim tarihlerinde İstanbul'da yapıldı. Genel Kurul'da yapılan seçimler sonucunda Genel Başkanlığa Münir Ceylan, Genel Sekreterliğe Hüseyin Doğdu, Genel Mali Sekreterliğe Tekin Akın, Genel Yönetim Sekreterliğine Mustafa Çavdar yeniden seçilirken, yönetimdeki tek değişiklik Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine Mehmet Çelik'in yerine Mansur Burgucu'nun gelmesiydi.

Genel Sekreterlik ve Genel Teşkilatlanma Sekreterliği dışındaki Merkez Yönetim Kurulu üyeliklerine birden fazla aday olmamasından dolayı Genel Kurul'da seçim olayının değil, sendikal anlayışların ön plana çıkacağını, eleştiri ve tartışmaların "oy korkusu" olmadan rahatlıkla yapılabileceğini bekleyenler umduklarını bulamadılar. Yönetime yönelik tepkilerin kürsüden çok kulislerde dile getirilmesi, bir kaç delegenin dışında işçi sınıfının içinde yaşadığı sorunlar ve çözüm yolları, sendikal anlayış, dünyaya ve ülkemize bakış gibi konuların gündeme getirilmemiş oluşu, merkez yöneticilerin eleştirilere verdikleri cevapların boşluğu, önümüzdeki dönem içinde de Petrol-İş'in merkezi politikalarında ciddi bir değişiklik olmayacağının göstergeleriydi. Hatta, Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğindeki değişiklikle, yönetimdeki akortsuzluğun giderilerek, şimdiye kadar söylenen sınıf uzlaşmacı, reformist şarkının daha güçlü bir şekilde söylenmeye başlanması, beklenen bir gelişme.

Bu değişiklik, aynı zamanda yıllardır **"Türk-İş değiştirilecektir, demokratikleştirilecektir. Türk-İş'te birlik"** şiarıyla hareket eden anlayışın sosyal-demokratlar tarafından tafsiyesi anlamına da geliyordu. Bu yönüyle, Türk-İş Genel Kurulu'nda izlenecek plitikanın provası olan Petrol-İş Genel Kurulu, Türk-İş'in **"değiştiğinin"**de göstergesiydi. Ama bu değişiklik işçi sınıfı genelinde oluşan huzursuzluğu, düzene duyulan tepkiyi, düzen içi kanallara akıtmak görevini değişen koşullara göre daha iyi yerine getirmesini sağlama yönündedir.

Genel Kurul Divan Başkanlığına, Münir Ceylan'ın önerisiyle Harb-İş Başkanı Kenan Durukan'ın getirilmesi ise, gene Türk-İş Genel Kurulu'na yönelik bir girişim olarak değerlendirildi.

KONUKLAR ARASINDA EV SAHİBİ: SHP

Konukların konuşmasıyla geçen birinci gün, SHP'li bazı ağır topların varlığı ve oluşan genel hava (bazı SHP'li milletvekilleri ve belediye başkanlarının gelmesiyle, gelmeyenlerin gönderdikleri mesajlarla vb.) konuk konuşmacı olarak kürsüye gelen Erdal İnönü ve Cevdet Selvi'ye konuktan çok ev sahibi görüntüsü veriyordu.

Erdal İnönü'nün konuşması her zaman olduğu gibi **"iktidara geldiğimiz de, bizim iktidarımızda"** vb. sözlerle başlayıp, **"....ceğiz,....cağız"** diye biten cümlelerle doluydu.

Daha sonra kürsüye gelen Cevdet Selvi ise Özal'a, 12 Eylül'e çattığı konuşmasında, iktidara geldiklerinde ne yapacaklarına ilişkin şunları söyledi: **"Her konuda alternatifimiz var. Burada bunların ayrıntılarına girmiyorum ama size senet veriyorum."** Bu sözleriyle, SHP'nin kitlelere sadece **"bizi iktidara getirin, biz her şeyi düzelteceğiz"** diyen **"bana güven, gerisini merak etme sen"** şeklinde özetlenebilecek genel politikasını bir kez daha tekrarlıyordu. İşçileri, SHP'nin 19 Kasım'da yapacağı işçi kurultayına çağıran Selvi, işçilerin SHP'nin düzenlediği bu kurultaya katılmamaları halinde, sorunlarını çözemeyeceğini, **"şikayet ve yakınmaların dedikodu düzeyini geçemeyeceğini"** iddia etti. Kurultayı tek umut haline getirerek, işçilere SHP önderliğinde düzen içi sınırlı hakları için mücadeleyle yetinmelerini öneren bu mantık aynı zamanda sosyal-demokrasinin işçi sınıfına bakışını da yansıtıyordu: **Seçim zamanlarında kullanılacak oy deposu!**

Diğer bazı sendikaların yöneticilerinin ve yabancı ülkelerden gelen işçi temsilcilerinin konuşmalarıyla devam eden Genel Kurul'da en çok alkış alan konuşmalardan birisi de ICEF (Uluslararası Petrol, Kimya, Lastik İşçi Sendikaları Konfederasyonu) temsilcisi Jimmy Caterson'un özelleştirmeyle ilgili şu sözleriydi: **"Özelleştirilecek kuruluşlara sizler sahipsiniz. Devlet değil şimdi ben size ait bir kuruluşu alıp çok uluslu bir tekele satsam, buna hırsızlık denir. Hükümet ise politika diyor."**

"TÜRK-İŞ'TEN ÖNCE KENDİMİZİ DÜZELTELİM"

İkinci günün gündeminde ağırlık delegelerin konuşmaları, tüzük değişiklikleri ve Merkez Yönetim Kurulu'nun eleştirileri cevaplandırmasındaydı.

Söz alan 20 delegenin Genel Merkeze yönelttiği eleştiriler ve dile getirdiği görüşleri şu başlıklarda toplayabiliriz:

— 1 Mayıs
— Özelleştirmeler
— Toplu sözleşmeler ve grevlere yaklaşım
— Sendikal demokrasi
— Sendikalar ve Politika

Konuşmacılardan Alpet delegesi Faruk Turan, Genel Merkez'in özelleştirmeye ilişkin genel grev önerisi yapmasının bir manevra olduğunu, 2 yıldır gündemde olan özelleştirmeye karşı şimdiye kadar bir şey yapılmamışken tam da Türk-İş Genel Kurulu arifesinde hayata nasıl geçirileceği belirsiz önerilerin yapılmasının düşündürücü olduğunu belirtti. Bazı delegeler Petrol-İş'in toplu sözleşme ve grevlere yönelik bir politikasının olmadığını, tam bir ilkesizliğin hüküm sürdüğünü belirterek, buna grup sözleşmelerine karşıyız denmesine rağmen, Türk-İş ile hükümet arasında imzalanan son sözleşmeye tepki gösterilmemesini, Akgübre grevini kırma çabalarına sessiz kalınmasını, Bandırma Etibank sözleşmesini örnek gösterdiler.

Kendi içinde demokrasiyi işletmeyen bir Petrol-İş'in, Türk-İş'i demokratikleştirme iddiasının içi boş bir laf olduğunu söyleyen delegelerden Fikri Sarıkaya "Temsilcisini bile seçemeyen işçinin söz ve karar sahipliğinden nasıl bahsedildi?" derken, Recep Aydoğan "Türk-İş'ten önce kendimizi düzeltelim" diyordu. Sendika ağalarının sendikal demokrasinin önünde engel olduğunu söyleyen Faruk Aksoy, böyle bir sendikanın sınıf ve kitle sendikası olamayacağını belirtiyordu. Sendikal demokraside işyerindeki taban örgütlenmesinin temel alınmasını söyleyen Erol Koca'nın konuşması, sendikal demokrasinin sadece işçilere sözleşmeyi imzalayalım mı, greve çıkalım mı diye sormak olmadığını, işçilerin her an devrede olmalarını sağlayacak, işyeri komite ve konsey örgütlenmeleriyle kararlar alıp, bu kararları uygulamalarının sendikal demokrasiyi yerleştireceğini söyleyen Adnan Fındıkçı'nın konuşması ve kendi şubelerinde işyeri komiteleri oluşturmaya başladıklarını söyleyen Haluk Kırman'ın konuşması sendikal demokrasi konusunda yakalanması gereken önemli ipuçları taşıyordu.

"İŞÇİ SINIFINI SAVUNUYORSAN, İDEOLOJİSİNİ DE SAVUNACAKSIN"

Sendikaların politika yapmaları ile ilgili olarak "Sendikada sendikacılık yapılır", "Politika partide yapılır" veya "Politika yapalım, ama ideolojik mücadeleye girmeyelim" şeklinde konuşan bazı delegelere karşı Faruk Aksoy "Sendikaların, işçi sınıfının geneldeki mücadelesine tabii olarak politika yapmalarının gerektiğini" söylerken, Adnan Fındıkçı ve Hakkı Boncuk sendikaların anti-faşist, anti-emperyalist bir nitelik taşımaları gerektiğini ifade ettiler. Nihat Tomruk ise işçi sınıfı açısından sorunun iktidar olmak olduğunu, politikaya evet, ideolojiye hayır denilemeyeceğini politikanın belirli bir ideolojiden kaynaklandığını belirterek "işçi sınıfını savunuyorsan, ideolojisini de savunacaksın" şeklinde konuştu.

Üzerinde çok az delegenin konuştuğu Petrol-İş yönetiminin 1 Mayıs'taki tavrı konusunda bazı delegeler, işçilerin alana çağrılmasına rağmen son anda aradan çekilerek, polisin işçilere saldırısını rahat koltuklarından seyretmelerini ihanet olarak değerlendirdiler.

Bunun dışında sendikal eğitim, sınıf ve kitle sendikası ilkeleri doğrultusunda bir mücadele ve örgütlenme anlayışı konusunda hiç bir ciddi çabanın olmadığı şeklindeki eleştiriler de dile getirildi.

Toplam 237 delegeden sadece 20 kişinin konuştuğu ve bunların önemli bir kısmının da işçi sınıfının içinde yaşadığı sorunlar ve bu sorunların nasıl çözüleceği, sendikal anlayış ve ilkeler gibi konulardan çok, başka konulardan bahsetmesi, işyerlerindeki işçilerin düşünce ve tepkilerin genel kurula hakkınca yansımamasını doğurdu. Daha çok kulislerde dile getirilen düşünce ve tepkilerin kürsüde yansıtılmamasının bir nedeni genel merkezin baskısı ve genel merkezi doğrudan karşıya alma isteği iken, bir diğer neden de böyle bir baskıya karşı koymak için gerekli olan işyerlerinde örgütlü bir gücün olmayışıydı.

KONGRENİN EN CANLI BÖLÜMÜ: TÜZÜK TARTIŞMASI

Genel Merkeze duyulan güvensizliğin ve tepkilerin açığa çıktığı yer tüzükteki değişikliklerin tartışılmasıydı.

Genel Kurul'un yetkisinde olan şube açma, kapama ve birleştirme konusunda, bu yetkinin merkez yönetim kuruluna devredilmesini isteyen Genel Merkez destekli bir önerge delegelerin sert tepkisiyle karşılaştı ve reddedildi. Genel Merkez'e sadece şube açma yetkisi tanındı. Şube birleştirme ve kapama yetkisi Genel Kurul'da kaldı. Aynı şekilde, profesyonel yönetici sayısının Genel Merkez tarafından belirlenmesi önerisi de eliştirilere konu oldu. Ve muğlak bir ifadeyle profesyonel yönetici sayısının şubelerin üye sayılarındaki azalma veya çoğalmaya göre belirlenmesi karar altına alındı.

Sendikaya üyelik aidatlarının günlük brüt ücretin %75'ine çıkartıldığı genel kurulda Merkez Yönetim Kurulu üyelerinin üst kuruluşlarda (Türk-İş gibi) görev almaları halinde Petrol-İş'teki görevlerinin devam etmesi delegasyonun yoğun karşısında düzeltildi ve **uluslararası** üst kuruluşlarda görev almaları halinde görevlerinin sürmesi şeklinde tüzüğe geçti.

Temsilcilerin seçimle göreve gelmesi konusunda verilen bir önerge hakkında aleyhte konuşacak kimsenin çıkmaması üzerine Münir Ceylan devreye girmek zorunda kaldı. Temsilcilerin seçimle gelmesinin tüzük maddesi olması durumunda güçlükler doğacağını söyleyen Münir Ceylan'ın da ağırlığıyla, 68 delegenin seçim lehinde oy vermesi yetmedi ve temsilcilerin atama yoluyla gelmesi şeklindeki eski tüzük maddesi değişmedi.

TÜRK-İŞ'E YÖNELİK ŞOV KARARLAR

Petrol-İş yönetiminin hayata nasıl geçeceği belirsiz ve sadece şov niteliği taşıyan bazı kararları Genel Kurul'a kabul ettirmesi, Türk-İş Genel Kurulu'na yönelik bir yatırım olarak değerlendirildi.

Alınan kararlar arasında:

1-Türk-İş'in aldığı fakat uygulamadığı eylem kararlarının gerekçelerinin varlığını sürdürdüğü, bu nedenle bu kararların hayata geçirilmesi gerektiği.
Bu konunun Türk-İş'e götürülmesi.

2-12 Eylül gibi askeri darbeleri önlemek için işçilerin üretimden gelen gücünün devreye sokulması gerektiği, yeni bir darbe tehdidine karşı, böyle bir girişim sezildiğinde Petro-Kimya işkolunda üretim yapılmayacağı, bu kararın diğer işkollarına da yaygınlaştırılması için Türk-İş'e götürülmesi.

3-Özelleştirmelerden vazgeçilmesi veya referanduma sunulması, aksi halde üretimden gelen gücün kullanılacağı ve bu kararın Türk-İş'e götürülmesi.

Kararların uygulanması Türk-İş'te görüşülmesine bağlandığı için, bu kararlar hakkındaki o genel yorum, kararların uygulanmasının değil, Türk-İş'in mevcut yönetiminin yıpratılmasının amaçlandığı şeklindeydi. Yani amaç üzüm yemek değil, bağcı dövmek.

Daha sonra eleştirileri cevaplandırmak üzere kürsüye gelen Merkez Yönetim Kurulu üyelerinin konuşmaları kişisel savunma ve saldırılar üzerine kuruluydu. Eleştirilere en uzun cevabı veren Genel Başkan Münir Ceylan'ın konuşması da tatmin edicilikten oldukça uzaktı. Yasaların arkasına saklanarak mücadeleden kaçıldığı eleştirisini, **"Bizim kendimizi bu yasalarla sınırlı görmemiz mümkün değildir. Eğer böyle olsaydı genel grevlerden, direnişlerden bahsetmezdik"** şeklinde cevaplandırırken, sadece **"bahsettiklerini"** fakat yapmadıklarını unutmuş görünüyordu. Türk-İş'in kararlarında herhangi bir sorumluluk kabul etmeyerek kendisini sıyırmaya çalışırken, 1 Mayıs konusunda da **"Provokasyonu, katliamı önledik"** diyordu.

SORUN, İŞÇİLERİ SINIF VE KİTLE SENDİKAL İLKELERİ DOĞRULTUSUNDA BİLİNÇLENDİRMEK VE ÖRGÜTLENDİRMEKTİR

Petrol-İş kongresinde yaşananlar bir kez daha göstermiştir ki, tezgah başında çalışan, sorunları bütün yakıcılığıyla yaşayan geniş işçi kitlesinin işyerlerinde oluşturduğu örgütlenmeler üzerinde yükselen bir hareketlilik yaratmadan, mevcut sendikal yapılanmada ciddi bir dönüşüm beklemek boş bir hayaldir. Kongrelerin sınıf ve kitle sendikalarının yaratılmasına bir geçiş noktası olabilmesi, ancak işçilerin bilinçli ve aktif bir şekilde devreye girmeleriyle, bunun örgütsel güvencesi olan işyeri komite ve konseylerinin yaratılmasıyla gerçekleşebilir. Bu yüzden, **"kongre bitti, artık yapılacak bir şey yok"** mantığına kapılmadan, işçileri sınıf ve kitle sendikal ilkeleri doğrultusunda bilinçlendirmek, örgütlemek olduğu gerçeğinden hareketle işyerlerine yönelik çalışmaları yoğunlaştırmak gerekmektedir.

Genel Kurul çalışmalarının sadece salonda kalmaması, oradaki genel havanın, tartışma, eleştiri ve önerilerin en geniş işçi kitlesine aktarılması işyerlerinde değerlendirilmesi, yapılması gerekenlerin konuşulması bunun için bir başlangıç noktası olabilir.

Genel Maden İş

Baştarafı 5. sayfada

ÖZAL GİDERAYAK AÇIKLADI: ZONGULDAK SIRTIMIZDA KAMBUR

Cumhurbaşkanlığına istediği yoldan gelen Özal, Başbakan olarak DPT ve Kömür işletmeleri yetkilileri ile toplantı düzenledi. Kömürün tonunun kaça mal olduğunu, ithal kömürün tonunun kaç dolar olduğunu sordu. Kaç kişinin de çalıştığını öğrenen Özal **"Zonguldak sırtımızda bir kambur. Derhal Zonguldak için yeni alanlar yaratın"** diyerek DPT yetkililerine talimat yağdırdı. Amasra bölgesindeki özelleştirmeleri de savunan Özal'ın kafasında, Zonguldak Taşkömürü işletmelerini parça parça elden çıkarmak yatmaktadır. 1980'den buyana halkın yarattığı ve sahibi olduğu tüm kuruluşları yerli yabancı sermayeye **"özelleştirme"** ismi altında peşkeş çeken siyasi iktidar Zonguldak'ı da gözden çıkarmıştır. Zonguldak'ın bugün üretemez bir notaya gelmiş olmasının tek sorumlusu siyasi iktidarlardır. Bugün de siyasi iktidar yeni **"özelleştirme çözümlemesiyle"** olumsuzluklara ilaveler yapmaktadır. Bir yanıyla işçi sınıfın yarattığı değeri harvurup harman savururken, maden işçilerinin geleceğini karartmaktadır. DPT yetkililerine verilen 'yeni alanlar bulun' emri, 40 bin maden işçisinin, ailelerinin, esnafın ve diğer yaşayanların kendi kaderlerine itilmesi demektir.

İşte böyle bir durumda işçi sendikalarının önünde yükselen sorunları görmesi ve bunlara işçi sınıfının bilimi ışığında çözümler ve bu çözümlerin hayata geçirilmesi için mücadele yollarını bulması görevi yatmaktadır. Özellikle yeni Cumhurbaş(ba)kanının yarı başkanlık sistemi ile **'Markosvarı'** bir düzen yaratacağı dikkate alındığında, sendikaların görevi oldukça zor olacaktır. Ama tek rehberleri işçi sınıfı bilimi, tek güçleri işçi sınıfının örgütlülüğü oldukça, aşılmayan engel, çözülmeyecek sorun kalmayacaktır.

Basın işçilerinin

Baştarafı 9. sayfada

rafından reddedildi. Önerge kesinti oranını yüzde elliden yüzde seksenbeşe çıkartıyordu. İşçiler yoğun tartışmalardan sonra bu oranı yüzde altmışa düşürdüler. Ayrıca profesyonel sendikacıların alacakları maaşlar da tartışma konusu oldu. Net maaş 800.000'e çıkartılırken, yan ödemelerle birlikte 1,5 milyonu buldu, bu rakam. İşçiler oranlara bakıp "bu adamlar bizleri haraca bağlıyorlar" dediler.

GELECEK İŞYERİ KOMİTE VE KONSEYLERİNİNDİR

Basın-İş genel kurulu, basın işçileri açısından bir dönüm noktası oldu. Yıllardır süren genel kurullardan oldukça farklı, işçi sorunlarının, sınıf ve kitle sendikal anlayışının savunulduğu bu genel kurulda, "demokratik birlik" gelişmeye açık bir yapı özelliği taşıyordu. Genel merkezin yarattığı Ankara-İstanbul yapay ayrımının ve anti-demokratik delege seçimlerinin aşılması, bu ayrımın üzerinde duran genel merkezin altını boşaltacaktır. İşyeri komite ve konseylerinin tabanda işçilerin birliğini sağlaması işyeri komitelerinin Basın-İş'te sınıf ve kitle sendikal anlayışını sendika merkezine taşımasının yolunu aşacaktır.

Gelişmenin dinamikleri demokratik birlikte mevcuttur. Bu özelliğiyle "demokratik birlik" Basın-İş'te geleceği simgeliyor. Basın-İş'te gelecek sınıf ve kitle sendikası anlayışının olacaktır.

POLİNAS'[...] işçi kıyım[...]

Manisa Polinas Fabrikası'nda iş[...] günlerde üçeş beşer işçi çıkarmaya[...] Yeni toplu sözleşme döneminin yak[...] günlerde işçilerin yeni sözleşme tasl[...]lama çalışmaları örgütlü bir şekild[...] ederken işveren işçilere gözdağı v[...] için işçi kıyımana başlamıştır. Geç[...] kadrosuz çalışan çoğu işçiye çıkış ve[...] 6 yıllık kıdemli işçiler de verimsizli[...]siyle tazminatları verilerek işten a[...]

Örgütlü bir şekilde çalışmaların[...] Polinas işçileri **"işverenin bu tav[...] mücadelemizde izi daha da bilemi[...]**rek, Petrol-İş sendikası çatısı altın[...] mücadelelerini daha da yükseltec[...]lirtiyorlar.

"Demokrasi v[...] hakları tartışı[...]

★ "Darbelere karşı tavır [...] Emekçiler kendi gelecekl[...] kendileri karar vermelidir[...]

Kristal-İş, Özdemir-İş, Petr[...]bil-İş sendikalarının düzenledi[...]si ve İşçi Hakları" adlı panel G[...]dı. Konuşmacı olarak panele [...] Şükran Ketenci, Refah Partisi'n[...]san Aksay, Sosyalist Parti Gen[...]rit İlsever, Doğru Yol Parti[...] Muhlis Divan, SHP'yi temsile[...]lar katıldı. İlginin yüksek oldu[...] 800 civarında işçi izledi. İzley[...]sona büyük bir dikkatle izled[...] coşkulu bir hava hakimdi. Pan[...]lümünde konuşmacılar görüşl[...]diler. İkinci bölümünde izleyic[...] fazla olan sorularına cevap ve[...]rini daha da açtılar. Dört siya[...]cisi ağırlıkta işçi hakları ve dem[...]tısını açıklamaktan çok kendi [...]gandalarını yaparak tansiyon[...] çalıştı. Yıldırım Koç, sınıfın [...] haklarını alma mücadelesini [...] için görevlerini dile getirdi. Ş[...] "demokrasi kültürü" üzerind[...] Mayıs, 12 Mart, 12 Eylül ask[...] karşı gelinmesi, halkın iradesi[...]yici olduğu ve emekçilerin ke[...] üzerinde kendilerinin "karar v[...]larında ortak noktalar yakala[...] Refah Partisi temsilen katıla[...]

...İş İstanbul Şubesi'nde Ali Osman Albayrak ekibi yeniden seçildi

...ize demokrasiyi ben öğrettim

Tersane işçileri, Dikimevi işçileri, Jandarma Ağır Bakım işçileri en ön saflarındaydılar Nisan Mayıs eylemlerinin. Sendika yöneticilerinin eylem kırıcılığı çabalarına karşın gerçekleşti top-
...teler. Sözleşme görüşmeleri konu-
... bilgi almak için sendikalarına gel-
...de çevik kuvvetle karşılaştıkları oldu.
...larını yitirmek istemeyen yöneticilerin
...seçimlerinde işverenle işbirliği yapabi-
...rine, Bizans oyunlarını aratmaya-
...laplar çevirebileceklerine tanık oldular.
...ş üyesi işçiler bütün bunlara kar-
...utluydular İstanbul şube genel kuru-
.... Şube yönetiminin teslimiyetçi uzlaş-
...apısını değiştirerek, genel merkez genel
... bakımından önemli bir avantaj sağla-
...arına inanıyorlardı. Askeri işyerlerin-
...skılara karşı verdikleri mücadelenin,
...Mayıs eylemlerinde yaşanan canlılığın
...urul salonuna da yansıyacağı kanısın-
...ar. Divan Başkanı Kenan Durukan'a
...enel kurul boyunca gösterilen tepki, de-
...madıkları için içeriye alınmayan işçile-
...otestosu, 30'a yakın delegenin genel
...zin ve şubenin bugünkü yapısını teşhir
... konuşmaları gözönüne alındığında,
...b-İş'in işçiden kopuk, sözde "demok-
...öneticilerinin bundan böyle zorlanacak-
...endikayı çiftlikmişçesine yönetemeye-
...i ortaya çıkıyordu. Ancak eski şube yö-
...inin Dikimevi işçilerine yönelik **"Teras ...i size doncu gömlekçi diyor"** safsatası
...in birlikte davranmasını engelledi, buz-
... çöreklenmiş kaşarlanmış sendikacılar
...i bölmeyi başardılar. Ali Osman Albay-
...Necdet Kömeçoğlu, Yaşar Akartaş, Em-
... Öztürk, ve Rıdvan Kazan'dan oluşan
...önetimin listesi 30'a yakın bir farkla se-
...kazandı.

"...BAK BİZİM PARAMIZLA ...ULAN SALONA GİREMİYORUZ"

...an Başkanlığına şube yönetimi Harb-İş
... Başkanı Kenan Durukan'ı aday göster-
...uhalefet desteklemedi ancak başka aday
...karmadı. 208 delegenin 114'ünün oyu-
...an Kenan Durukan divan başkanı oldu.
...l demokrat kanadın Türk-İş başkan
... Kenan Durukan nasıl bir "demokrat"
...unu hemen belli etti. Oylama bile yap-
...n karar aldı. "Yukarıdan" verilen emir-
...venlik görevlilerinin delegeler dışındaki
...i salona almadığını iddia ederek kendi-
...şahsen bu arkadaşların salona girmesi-
...k istediğini ama yapacak birşey olmadı-
...öyledi. **"Bu salonu bizim paramızla tut- ... nasıl bizi içeri almazsınız"** diyen işçi-
...olis zoruyla merdivenlerden aşağıya itil-
... Taşkızak tersanesinden Mustafa Uzun-
..."genel kurul salonunda bulunmamızdan ...rküyorlar. Biz konuk değiliz. Bizzat ev ...iyiz. Kendi sendikasında demokratik ...ayan birinin, Türk-İş'in demokratikleş- ...e soyunması kandırmacadır" derken,
...nevi işçisi İsmet Çimen yöneticilerin iş-
... tümüyle kopmuş olduklarını vurgulu-
...: **"Bari genel kurulda yöneticilerimizin ...ü görseydik. Ben Dikimevi'nde üç yıl- ...lışıyorum. Mevcut yönetimi tanımıyo- ...lle. Delege seçimlerinde ibre bizden ya- ... İşverenle işbirliği yapmaktan çekinme- ... Ama kolay kolay pes etmeyeceğiz. Er- ...esap soracağız"**
...ona giremeyenlerin de, binbir engeli aşıp
... seçilenlerin ve genel kurulda konuşan-
...yakındıkları konuların başında delege se-
...rinde dönen dolaplar geliyordu. Türk
...-İş Başkanlar Kurulu tarafından hazır-
... delege seçim yönetmeliği çoğu işyerin-
de uygulanmamıştı. Deniz Dikimevinde subay ve astsubayların oy saydığı Jandarma Dikimevinde gözlemci olmak isteyen işçilere Dikimevi Müdürü tarafından baskı yapıldığı, hatta Müdür'ün **"ben kimi istersem, o seçilir"** dediği, gözlemcilerin sandık açıldıktan bir saat sonra odaya girebildikleri, delegelerin yönetim ve işverenin dirsek teması ile belirlendiği anlatılıyordu. İşçiler Genel Başkan'dan kendi çıkardığı delege seçim yönetmeliğine sahip çıkmasını istemişler. Ancak küfürle karşılaşmışlar. Zeytinburnu Ağır Bakım işçileri delege seçimlerinde direnip sandık başından ayrılmış. Bu kez seçimi yapan yönetim daha sayıma geçmeden "can güvenlikleri olmadığı" gerekçesiyle seçimi iptal etmiş. Seçimin yenilenmesi sırasında bir işçi Binbaşı'nın odasında 4 silahlı asker tarafından 4 saat hapsedilmiş ve işçilere silah çekilmiş.

Genel Kurul'da sözalan delegelerin üzerinde durduğu diğer konular şunlar oldu!.

- Sorunlarını anlatabilmek, sözleşme görüşmeleri konusunda bilgi almak için sendikaya giden işçilerin **"baskın yapıyorlar"** diye polise ihbar edilmesi, çevik kuvvetle karşı karşıya bırakılması.
- İşverenin keyfi uygulamalarına karşı çıkılmaması, hatta çanak tutulması, toplu sözleşmede "işyeri temsilcilerinin sendikal faaliyetleri sürdürebilmeleri, işverenin iznine bağlıdır" maddesinin bulunması.
- Türk-İş'in 11 Mart'ta gerçekleştirdiği yemek boykotunun şube yönetimi tarafından engellenmeye çalışılması, aynı saatte bütün temsilci ve danışma kurulu üyelerinin toplantıya çağrılması.
- Sendikaya, haklarına, onuruna, ekmeğine sahip çıkmaya çalışan işçileri cezalandırmak için işverenle yarışılması. Tersane işçilerinin sakal bırakma eyleminde işverenin 8 saatlik ücret kesme cezasına temsilci ve ceza kurulu üyelerinin imza koyması.

Demokratik Birlik'in broşüründe ise "Sendikal demokrasi"nin **"Demokrasinin geliştirilmesi, Avrupa standartları düzeyine çıkarılması"**'ndan söz ediliyor. Ancak sömürünün sürdüğü, hatta ülkemizdeki boyutuyla olmasa da işsizliğin, baskıların varolduğu Batı demokrasilerinin işçiler bakımından öykünecek bir yanı olmadığı açık. **"Milli savunma işkolu işçileri olarak bize düşen önemli görevler vardır. Nedir bu görevler, birlikte davranarak sendikamız Harb-İş'i daha aktif sendikal ilkeleri savunur düzeye getirmek, işkolumuza özgü grev yasağı, askeri kişi sayılma gibi engelleri aşmak, 1982 Anayasası ve sendikal yasaların değişmesi için etkin çaba harcamak, yaşama ve çalışma koşullarının iyileştirilmesini sağlamak, sendikal demokrasiyi işletmek iş yasasındaki 13. 17. 24. maddelerin ortadan kaldırılmasına çalışmak vs"** diye devam ediliyor. **"Muhalefet"** mücadeleyi ekonomik ve sosyal hakların elde edilmesine indirgerken, birlik konusunda da açıklık getirmiyor. **"işçiler arasında dil, din, mezhep, renk ırk ve siyasal düşünce ayrımı gözetmeden sendikal birlik sağlanmalıdır. Bir işyerinde gerçekleşen birlik yeterli değildir, işkolunda birlik, giderek konfederasyon düzeyine ulaşmalı ve uluslararası ileri sendika hareketin de ayrılmaz bir parçası olmalıdır"** görüşlerine yer veriliyor. İşçilerin bir arada bulunmasının adına kuşkusuz "birlik" denilemez. Çünkü öyle olsaydı sendikal birlik Türk-İş'te de gerçekleşmiş olur, kimse de birlikten sözetmezdi. Bu olmadığına göre birliğin nasıl yaratılacağı işçilerin gündemine alınmak zorunda değil midir? Yine broşürde sözedilen tabanın söz ve karar sahibi olması, sendikal demokrasi gibi konuların nasıl hayata geçirileceği konusunda açık, somut öneriler gerekli değil midir? Bütün bunları netleştirip tartışmaya açmazsak güzel sözler söylemiş, ama ne yapacağımızı belirlememiş olmaz mıyız?

Yaklaşık 8 bin işçinin üye olduğu Harb-İş İstanbul Şubesi'ne bağlı 2 bine yakın kadın işçi olduğunu öğreniyoruz. Ancak delegeler arasında bulunan kadınların sayısı 5-6 civarında. Sorunlarını dile getiren Tuzlacık'tan bir kadın işçi doğum süresinin 1 yıla kadar uzatılması ve ücretli olması gerektiğini, kreş ve emzirme odalarının son derece yetersiz olduğunu, erkek işçilere yakın bir mevcutları olmasına rağmen seçimden seçime hatırlandıklarını, yönetimin yaklaşımının **"bu iş kadınlara mı kaldı"** biçiminde olduğunu anlattı. Demokratik Birlik grubunun yanında oy kullanacağını belirtti. Nuran arkadaşının konuşması üzerine kendisine Türk kadınları adına teşekkür ettiğini söyleyen kadın işçilerin yanında görünmeye çalışan Divan Başkanı Kenan Durukan salondaki işçilerin protestosu ile karşılaştı. **"Başkan madem o kadar önem veriyorsun, sorunların çözümü için bugüne kadar ne yaptın"** diyen işçilere verecek yanıt bulamayan Durukan, çareyi yine laf ebeliği yapmakta buldu. **"Benimle uğraşmayın çocuklar, çünkü bir faydası yok"** diyordu.

Nisan-Mayıs eylemlerine Harb-İş üyesi işçiler yoğun biçimde katılmışlardı. Ancak bu canlılık İstanbul Şube Genel Kurulu'na yansımadı.

"DEMOKRATİK BİRLİK"İN PROGRAMINDA SOMUT ÖNERİLER, ÖRGÜTLENME BİÇİMLERİ YOK

Sendikal demokrasinin hiçe sayıldığı T.Harb-İş'te "muhalefet" üç yıldır örgütlenme savaşımı veriyor. Genel Kurul'da Demokratik Birlik adına ilk konuşmalardan birini yapan Mümin Gür, şube yönetimi, işveren işbirliği ile tezgahlanan baskı, yıldırma, cezalandırma ve anti-demokratik delege seçimlerine rağmen muhalefetin bu derece güçlenebilmesinin başarı olduğunu belirtti ve **"eğer bizler varolan sorunlarımıza yenilerini eklemek istemiyorsak, ekmeğimizi büyütmek, onurumuzu kurtarmak istiyorsak, bu yönetimi değiştirmek zorundayız. Ancak değiştirmek Ali'nin yerine Veli'yi getirmek değil, teslimiyetçi sendikal anlayışı değiştirmektir. Demokratik sendikacılık anlayışını Harb-İş içinde hayata geçirebilecek kadroların işbaşına getirilmesi gerekir"** dedi. Mümin Gür muhalefetin sendikal görüşlerini şu sözlerle dile getirdi:

- Sendikaların din, dil, ırk, cinsiyet vb ayrımları gözetmeyen kitlesel örgütlenmeler olması,
- Bilimsel teknolojik devrimle ortaya çıkan beyaz gömlekli işçileri sendikal mücadeleye çekebilmeleri, sosyal, kültürel, sportif ihtiyaçlara cevap verebilmesi,
- Üyelerin söz ve karar sahibi olması,
- Kapılarını üyelerine açması,
- İşyeri temsilcilerinin seçimle belirlenmesi,
- Toplu sözleşmelerde işçilerin taslak hazırlaması ve görüşlerinin alınması,
- Partilerüstü sendikacılık yapılmaması,
- İşkolları, ülke ve dünya sendikal hareketi düzeyinde sendikal birlik,
- Demokrasinin önündeki engellerin kaldırılması için mücadele.

Sendikaların kitle örgütleri olduğu doğru. Ancak aynı zamanda sınıf örgütü sendikalar. Oysa muhalefet adına yapılan konuşmalarda sendikaların bu işlevlerinin gözardı edildiği, işçilere sınıf bilincini taşıması, sendikal mücadele ile politik mücadeleyi bütünleştirmesi, işçileri gerçek kurtuluş hedefine yöneltmesi gibi görevlerin ihmal edildiği göze çarpıyor. Demokratik Birlik grubunun ilkelerini tanımladığı **"Daha güçlü bir Harb-İş için"** broşüründe de aynı yaklaşımı görmek mümkün. Muhalefetin, broşürün giriş bölümünde yer alan hedefleri oldukça sınırlı. **"Demokrasinin geliştirilmesi, Avrupa standartları düzeyine çı-**

Muhalefet adına konuşan Taşkızak tersane işçisi Niyati Sonyürek eski yönetimin kendilerini "bunların amaçları ideolojik, komünist bunlar" diye suçladığını oysa anlatacağı fıkranın işçilerinin durumunu çok iyi ortaya koyduğunu belirtti:

"Bizim Taşkızak tersanesinde iş çıkışı Haliç'te deniz servisleri vardır. Servis Tersane'den kalkıp Eyüp iskelesine varır. İşçiler inmeye başlarlar. İskelenin önünde iki adet mısır satan seyyar satıcı bulunur. Bir mısırcı işçilerin iskeleden çıkışını görünce diğer mısırcının Önüne geçerek mısırlarını satmak ister. Ama ikinci mısırcı gayet sakin 'hemşerim boşuna heveslenip öne geçme, bu gelenler Taşkızak işçisi bunların mısır alacak parası yok ki' der. İşte değerli delegeler bizim yürümemizin nedeni, coplanmamızın nedeni, sendikaya gitmemizin ve meselelerimize sahip çıkmamızın nedeni budur. Bizi yaşamdan koparan, bizim açlığa düşmemize neden olanlardan birisi olan bu yönetime oy verirseniz, 3 yıl daha bunları eşinle, çocuğunla yaşamaya mahkûm olursun."

Yönetim adına konuşabilen bir yada iki delgenin suçlamaları yanıtlamak yerine işçileri bölmeye çalıştıkları gözlendi. Tersane işçilerinin Dikimevi işçilerine doncu gömlekçi dedikleri iddiasını ortaya attılar. Kartal Dikimevi'nden Murat Türk **"Bunlar bizi sınıflara bölmeye çalışıyorlar. Bu mu demokrasi? Bana Ali Osman ekibinin maşasısın diyorlar.**

Devamı 11. sayfada

BANKS olağanüstü genel kurulla BASİSEN'e katıldı

İşverene kemiksiz lokma

• Emekli işçi Mustafa Taştepe: "Böylece bütün banka işçileri aynı çatı altında birleşeceklermiş. Peki bu çatı banka işçilerine mi, Türkiye Bankalar Birliği'nde dönen dolaplara mı hizmet edecek? Basisen Başkanı Tiryakioğlu'na sorarım: 1-Yapı Kredi işçisinin iş güvenliği nasıl sağlanacak? 2-Sözleşmeyle kazanılan haklarımızı korunabilecek mi? 3-Temsilcilik haklarımız ne olacak? 4-Örgütsel yapı ve işleyiş açısından şubelerimizin durumu ne olacaktır?"

21 Ekim Cumartesi günü "Banks'ın Basisen'e katılmasına" ilişkin yönetim kurulu teklifinin okunup; görüşülerek karara bağlanacağı Banks olağanüstü kongresi yapıldı. Gerekli sayının 2 fazlası olan "229 oy" ile katılım kabul edildi.

Kongre öncesi, bekleme salonu, yoğun kulis trafiğinin çağrıştırdığı bir arı kovanı gibi görünümündeydi. Tüm delegeler **"her şey olup bitmiş"** düşüncesiyle geldikleri halde yine de **"bir şeyler olabilir mi?"** anlayışıyla kulislerde nabız yoklamaktan geri durmuyorlardı. İşverenin kongre öncesi delegelere **"Basisen'e evet oyu"** vereceğine dair kağıt imzalattığı söylentileri kulaktan kulağa yayılırken, çok kısa bir süre önce istifa eden **8 bin Banks** üyesi herşeyin olup bittiğinin en güçlü kanıtı olarak sunuluyordu. Ne ki, yılgınlık, artık birşeyler yapılamaz rüzgârları kongre sonuna kadar yer yer artan bir hızla esti durdu. **Kulislerde çokça tartışılan konulardan biri de Basisen'in İş Bankası'nda sahip olduğu hissesiyle aynı zamanda bir işveren olduğuydu.**

Banks yönetim kurulu üyelerinin, Başkan M.Ali Evcit tarafından dile getirilen ortak anlayışları, sendikaların herşeyden önce "kitle örgütleri" olduğu vurgusuyla, **"güçlü sendikacılık için Basisen'le birlik"** biçimindeydi. Yönetim, Yapı Kredi işvereninin kurduğu Banks'ın işverenin politikası sonucu ve zoruyla yine işveren sendikası olan Basisen'e örgütsüz, ilkesiz, önşartsız gidişin tüm faturasını bir yandan 12 Eylül ve yasalarına çıkartırken, bir yandan da bu gidişin **"güçlenmek"** anlamına geldiğini vurgulamaktan da geri durmadı. Savunmada **"elbette Basisen'e gidince boş boş oturmayacağız, mücadele edeceğiz"** denmesi ayakları havada sözler olarak kalırken, 12 Eylül ve sonuçlarının nasıl ortadan kalkacağı, ortadan kaldırmak için ne yapılması gerektiği de bir türlü açıklık kazanmadı.

Yönetime cevap veren ve eleştiriler getiren konuşmacılardan Ankara Şube Başkanı **Nihat Canpolat**, sendikaları **kitle örgütleri** olarak tanımlayan yönetime şu cevabı verdi: **"İşverenlerin ve egemenlerin icazetindeki sendikalar elbette yıkılmaya mahkumdur. Sendikaları bir kitle örgütü olan kanarya sevenler derneğinden ayıran özelliği sınıf örgütü olmasıdır.**

"İşverenin kurduğu sendikanın, işverenin tescil ettiği sendikacısı" imajına sahip **Meral Ekim**, oldukça radikal görünümlü ve kitleye hakim biçimde yaptığı konuşmasında delegelere; **"Bu yönetim aklanmamalı"** çağrısında bulunurken, **"Şimdi sahnedeyiz. Bir oyunun son perdesi oynanıyor. Birazdan yönetmen 'Perde' diyecek ve Banks'ın cenaze töreni yapılacak"** dedi. Genel Sekreter **Atıf Yıldız'ın M.Ekim'e** yönelik, **"Ben bu arkadaşlarımın yerinde olsam buraya gelemezdim sendikanın kapanacağını önceden haber veren eski başkan buraya hangi yüzle gelebilir?"** biçimindeki sözleri yanıtsız kaldı.

Delegelerden **Necla Karaca** sık sık coşkulu alkışlarla kesilen, Türk-İş'i işçi düşmanı, işveren yanlısı olarak değerlendiren ve DİSK geleneğini savunan konuşmasında; **"Bugün burada yaşananlar, işverenlerin ve kaşarlanmış reformist, uzlaşmacı anlayışların, filizlenmesi gün gibi açık olan devrimci anlayışlara karşı tezgahlanmış ortak bir oyunudur."** sözlerine yer verdi. **Karaca**'nın konuşmasının ardından divan başkanlığını yürüten Türk-İş Genel Sekreteri **Emin Kul**, **"Necla Karaca'nın Türk-İş için söylediklerine cevap vermek isterdim, ancak tarafsızlığımı korumam gerektiği için yapamıyorum. Dilerim kendisiyle bu konuyu uzun uzun tartışma şansımız olur"** biçiminde bir açıklama yaptı.

Yeni emekli olan ve her zaman sendikal çalışmanın içinde olduğunu vurgulayan Mustafa Taştepe **"21.8'lik bu hükümet bile benim Anayasal hakkımdır diyerek Cumurbaşkanı seçebiliyor, toparlanabiliyor da, biz niye toparlanamıyoruz. Bu hükümet kadar bile olamayacakmıyız? Madem yöneticiler bu işi beceremediler, neden yeni bir yönetim için bizi çağırmak yerine, sendikanın feshi için çağırıyor? Çünkü bu bir oyundur. Bu oyunun yönetmeni Türkiye Bankalar Birliği'dir. Yönetmenin isteği bir işveren sendikası kurup tüm işçileri burada toplamaktı. Piyonlarını da buldu. Banks bugün bunun sıkıntısını yaşıyor. Aynı şey Basisen'de de yaşanacaktır. Baktık ki, birleşme görüşmeleri sürüyormuş. Bütün banka işçileri aynı çatı altında birleşeceklermiş. Peki bu çatı, banka işçilerine mi, yoksa Türkiye Bankalar Birliği'nde dönen dolaplara mı hizmet edecek? Sn. Tiryakioğlu'na sorarım: 1-Yapı Kredi işçisinin iş güvencesi nasıl sağlanacak? 2-Sözleşmeyle kazanılan haklarımız korunabilecek mi? 3-Temsilcilik haklarımız ne olacak? 4-Örgütsel yapı ve işleyiş açısından şubelerimizin durumu ne olacak?"** dedi.

Eleştiri ve suçlamaları yanıtlamak üzere yönetim adına söz alan **Mali Sekreter Erol Ayar**, Taştepe'nin sorularına doyurucu bir açılım getiremezken yine topu 13. maddeye ve işverenerin baskılarına atmayı ihmal etmedi. **E.Ayar'ın** söylemlerinden, böylesi baskılar varken mücadele etmek olanaksız, bu baskılara karşı mücadele etmek daha da olanaksız, mesajını almak hiç zor değildi. Kurulların aklanmasının ardından, delegelerin kartlarını havaya kaldırarak yapılan açık oylamayla Basisen'e katılım kabul edildi. Ancak **Emin Kul** başkanlığındaki divan, delege ve konuk kartlarının aynı tip olduğu ve kimin konuk kimin delege olduğunun belli olmadığı bir ortamda farklı farklı sonuçlara ulaştı. 227 oyun gerekli olduğu oylamada divan üyeleri 219, 229, 230 gibi farklı sonuçlara ulaştılar. Ancak Türk-İş Genel Sekreteri **Emin Kul** yılların "deneyim ve birikimiyle" 229 sayısını resmileştirerek açıkladı.

Oylama sonrası dilek ve temenniler bölümünde söz alan Basisen Genel Başkanı **Metin Tiryakioğlu "Çatımızın altına hoş geldiniz. Sevinçliyim çünkü bilinçli Yapı Kredi çalışanları aramıza katıldı. Ama Banks'ın yokolması da beni üzüyor. Mücadelemiz sizlerin katılımıyla güçlenecektir."** dedi.

Hayır oyu veren delegelerin, sayım tekniğine ilişkin rahatsızlıkları, salon dışında ateşli tartışmalara neden olurken, itiraz için yeterli delegenin bir araya gelememesinden ötürü itirazda bulunulamadı. Tiryakioğlu'nun konuşması sırasında kongreyi terkeden ve oylamaya evet oyu veren bazı delegeler, **"bizi yine oyuna getirdiler, açık oylama yaparak hepimizi tehdit edercesine istediklerini yaptırdılar."** biçiminde tepkilerde bulunuyorlardı. Bu tepkilerin kongre salonu dışında, üstelik fısıltıyla dile getirilmesinin nedeni, Yapı Kredi'de uygulamaya konulacak olan yeni teknik uygulamalar sonucu 1/3 oranında gerçekleşecek olan işten çıkartmalar. Yakın zamanda istifa eden 8 bin kadar Yapı Kredi'li de bu düşünceyi güçlendiriyor. Çünkü istifa edenlerin durumu oldukça bulanık. Basisen'in kabul etmediği istifacılar Banks'lı da değil. Basisen'e katılımda sadece kongre sırasında üye olanlar yeni sendikaya geçebiliyor. Diğerlerinin Basisen'e kabul edilmeyişi, tedirginlikle beklenen işten atılmalarda Basisen'in sorumluluk almak istemeyişinden. Elbette ilk elden sendikanın "istifacılar"ın gözden çıkarılacağı anlamına da geliyor. Bu danışıklı döğüşte kaybedenlerse, işten atılma korkusuyla, işverenin isteği üzerine Banks'tan istifa edenler. Kongre sonrasına taşan grup grup tartışmalar kâh öfke, kâh kabul-

Devamı 9. sayfada

Tekgıda-İş Marmara Bölge Genel Kurulu yapıldı

"Muhalefet", yönetimi Türk-İş'e ikram etti

Gıda işçilerinin işyerlerinde kalıcı örgütlenmelere yönelmesi, başarılarının önünü açacaktır.

Tekgıda-İş Marmara Bölge Şube 7. Olağan Genel Kurulu, 21 Ekim tarihinde Üsküdar'da yapıldı. Değişik il ve ilçelerden gelen 183 delegenin katılımıyla yapılan Genel Kurul, Tekgıda-İş Merkezi ve Türk-İş için büyük önem taşımaktaydı. Zira Marmara Bölge Şubesi Tekgıda-İş'in, Tekgıda-İş de Türk-İş'in belkemiğini oluşturmaktaydı.

Mart-Nisan işçi eylemleriyle başlayan sendika yönetimlerine tepkiler, değişik "muhalefet" hareketleri biçiminde somutlanmış ve bu örgütlenmiş tepkiler birer birer şube yönetimlerini almaya başlamışlardı. İşte bu yüzden Marmara Bölge Şube Genel Kurulu, Tekgıda-İş Genel Merkez yönetimi kadar, Türk-İş yönetiminin de üzerinde eğildiği bir alan olmuştu. Zira alttan alta gelişen "muhalefet" hareketlerinin yönü, kendilerini tehdit eder nitelikteydi.

Türk-İş Genel Kurulu yaklaşırken, sendikaların Merkez Genel Kurullarında sarı-uzlaşmacı sendikal anlayışlar arasında "ittifaklaşma"lar başladı. Bu "kutsal ittifak"ın ana öğelerini SHP ve DYP oluşturuyordu. Nitekim Marmara Bölge Şube Genel Kurulunda da, bir yanda Türk-İş ve Tekgıda-İş müdahalesiyle oluşturulan merkez yanlısı sarı-uzlaşmacı ittifaktan oluşan liste; diğer yanda "Demokratik Muhalefet Birliği" adlı grubun listesi yeralmaktaydı.

Divan başkanlığına Tekgıda-İş Genel Başkanı Orhan Balta'nın seçilmesinden sonra Çalışma Raporunun görüşülmesine geçildi. Görüşmelerde delege konuşmalarının eksenini "12 Eylül eleştirileri, yitirilen ekonomik-demokratik haklar ve demokrasi" konuları oluşturmaktaydı.

Bölge Şube Sekreter adayı merkezci grup delegesi Korkut Güler, "yüksek boyutlara ulaşmış sorunlarını çözmek için işçilerin gerçek bir demokrasiye ihtiyaçları olduğunu" 1963'lerden bugüne gelişmeleri kalın tarihsel çizgilerle çizerek dile getirdi. 1963 sonrası verilen demokratik haklara sahip olan işçi sınıfının sorunlarını çözdüğünü, siyasal iktidarlar tarafından verilen demokratik hakların geri alınmaya çalışıldığını ve 12 Eylülle işçilerin tüm haklarının ellerinden alınıp yasaklandığını" ifade etti. Delege Güler, "bizler 12 Eylül rejimiyle birlikte haklarımızın geriye götürüldüğünü, yaşam koşullarımızın çağın gerisine götürüldüğünü görüyor ve haklı olarak 12 Eylül rejimini eleştiriyoruz." diyordu fakat, 12 Eylülle çıkan sendikal yasaların altına imza atan sarı-uzlaşmacı sendikacıların listesinde yeralıyordu.

Daha sonra sözalan Bursa Şube Başkanı delege Mahmut Kanbal'ın konuşması, değişik ülkelerden, değişik siyasal sistemlerdeki gelişmelerden örneklemelerle doluydu. Sovyetler Birliği, Macaristan, Doğu Almanya'da esen Perestroyka (Yeniden yapılanma) ve glasnost (açıklık) rüzgârlarından. Polonya'daki Dayanışma Hareketine, Şili'de Allende'yi deviren faşist Pinochet'den İspanyadaki parlamento baskınına, Pakistan'daki "Butto Zaferi"nden, İran'a kadar bir dizi ülkelere gidip gelen konuşma, sonunda ülkemizdeki yasaklanmış ekonomik-demokratik haklar ve gerek duyulan demokrasi eksenine oturmaktaydı.

"Demokratik Muhalefet Birliği" grubu delegelerinden Ali Metin ise, diğer anlayışlardan kendilerini ayıran temel noktaya parmak basıyor ve, "işyerini temel alan, işçilerden başlayan, onların söz ve kararını tüm sendikal kademelere taşıyacak olan gerçek anlamda sınıf ve kitle sendikasını yaratacak bir İşyeri Komiteleri örgütlenmelerinden" sözediyordu.

"İşçiler sermayenin egemenliğine karşı mücadele ederken aynı zamanda demokrasi için de mücadele ederler. İşçiler demokrasiyi en başta kendi sendikalarında uygularlar. Sendikal demokrasi işçilerin sendikalarını denetleme ve eleştiri hakkına sahip olmalarıdır. Toplu iş sözleşmelerinde istemler, işçilerin toplu iradeleriyle belirlenmelidir. İşçiler her alanda söz ve karar sahibi olmalıdır." diyen Ali Metin, "kendilerini sınıf ve kitle sendikasını savunur gibi gösteren sarı-uzlaşmacı merkez adaylarının, yasal mevzuatı gerekçe yaparak başarısızlıklarını kabul edilebilir göstermeye çalıştıklarını da" dile getirdi.

"Demokratik Muhalefet Birliği" delegelerinden Ruhsati Yalçın "12 Eylülün neden yapıldığı üzerinde durarak, 24 Ocak kararları ve bunların uygulanması için demokratik hak ve özgürlüklerin yokedildiğine" değindi. "12 Eylül sonrası üzerine düşeni yerine getirmediğini, çıkarılan yasaları onayladığını ve işçileri YHK'nın "iki dudağına" bıraktığını vurgulayarak, Tekgıda-Iş Bölge Şubede merkez listenin, Türk-İş ve Tekgıda-İş merkezi tarafından oluşturulan liste olduğunu" söyledi.

Tekgıda-İş Marmara Bölge Şube Genel Kurulu, hangi gruptan olursa olsun her konuşmanın alkışlandığı karmaşık bir havayı taşıdı. Öyleki merkez grubu olsun "muhalefet" grubu olsun tüm delegelerin dilinden "sınıf ve kitle sendikası, sendikal demokrasi" sözleri düşmüyor; hepsi sınıf ve kitle sendikasından yana olduğunu söylüyor, "sol" bir tavır sergiliyordu.

Sınıf ve kitle sendikası anlayışını savunarak, değişik işyerlerinde, işçilerin genel merkez yönetimine yönelik tepkilerinin örgütlenmesiyle oluşan "muhalefet" hareketi, işçileri temel almaktaydı. Yalnız bu "muhalefet"ler, birbirine göre çok farklı bir yapı taşımaktaydı; ve henüz aralarındaki ilişki ve bağlar sağlıklı olarak kurulamamıştı,

İşçilerde haklarını gasbeden, kendilerini dayanılmaz yaşam koşullarının içine iten, baskı ve zoru egemen kılan 12 Eylüle ve uzlaşmacı-teslimiyetçi (sağ) bir tavır izleyen sendika yönetimlerine büyük bir tepki vardı. Bu tepkilerin örgütlenmesi, işyerlerinde bir "muhalefet" dalgasının oluşmasına yolaçmıştı. Sendika şube yönetimlerinin bu "muhalefet" hareketlerinin eline geçmesi Tekgıda-İş ve Türk-İş merkez yönetimlerini, genel kurullara yönelik yeni politikalara yöneltti.

Biliniyordu ki, eski yönetimle Marmara Bölge Şube yönetimini yeniden almak mümkün gözükmüyordu; ve "sol" görünümlü bir politika ile işçilerin önüne çıkmak gerekiyordu. Bu nedenle eski yönetim (Şadan Boduroğlu) geri çekilerek, yerine, "sol" görünümlü yeni bir yönetimi oluşturacak kişiler aday olarak belirlendi.

Merkez adayları bu nedenle "12 Eylüle çatan, sınıf ve kitle sendikası ve sendikal demokrasi"den sözeden konuşmalarla genel kurula geliyorlar ve çifte ölçülü bir politika izliyorlardı.

Delege ve işçilerin dilinde dolaşanlar da bu politika ile çakışmaktaydı. Bu söylentiler, Genel Kurula yönelik "etki" için, Türk-İş ve Tekgıda-İş Merkez yönetimince "şube ve delegelere çeşitli sendikal ve ekonomik olanaklar sağlanması" üzerineydi.

Merkez yanlısı grubun "genel kurul uzmanlıkları"nın yanısıra, "muhalefet" grubu genel kurula hazır değildi. Şubeler arası ilişkiler ve bağlar sağlam olarak kurulamamış; Bölge Şube genel Kuruluna yönelik politika ve programlar açık ve net olarak belirlenmemişti. Nasıl bir yol izleneceği, ne yapılacağı, güçlerinin ne olduğu ve işyerlerinde nasıl bir örgütsel yapıya dayandığı açıklığa kavuşmamıştı. Dahası bir araya gelişte ilkelilik yoktu.

İşçilerin delegasyon üzerinde denetimleri örgütlü yapıya dayanmadığı için delegeler, Türk-İş ve Tekgıda-İş Merkez yönetiminin 'alıcı kurtlarına' açık bırakılmıştı. Sınıf bilincinin yetmediği delegeler üzerinde dönen pazarlıklar etkisini göstermişti.

Tekgıda-İş Genel Merkezi için Bölge Şube Genel Kurulunun stratejik bir önem taşıdığı, onu doğrudan etkileyebilecek kilit nokta olduğu yeterince kavranılamamıştı. Bu Genel Kurul, Tekgıda-İş'i de ilgilendiriyordu. Koltuklarını korumak, yerlerini sağlama almak isteyen uzlaşmacı-devlet sendikacılarının, politik kurnazlık olarak "solcu" göründükleri, bol bol 12 Eylüle çattıkları, "demokrasi" havarisi kesildikleri bu dönemde, çeşitli "ittifak"lar kurarak, her türlü hile, dolap ve entrikaları çevirerek, özellikle kendilerini etkileyebilecek önemdeki genel kurullara müdahale edecekleri bilinmeliydi; ve ona göre önlemler, hazırlıklar yapılmalıydı.

Marmara Bölge Şube Genel Kurulunda yaşanan deney, genel kurullardan ne anlaşılması gerektiği ve genel kurullara müdahalenin dayanacağı temel açısından da önem taşıyor.

Genel Kurullara sınıfın sendikal birliğinin yaratılması mücadelesinin önünü açmak için bir ara aşama olarak bakmalıdır. Bu bakımdan genel kurulları temel hedef görmek; yönetimi almakla "herşeyi olmuş-bitmiş" görmek, örgütlenmeyi genel kurulla sınırlandırmaktır. Tekgıda-İş (şubelerde) "muhalefet" örgütlenmeleri arasındaki bağlar kurulup, bu "muhalefet" hareketleri, işyerlerinde sağlıklı yapılanmalara dönüştürülemediği sürece, biraraya gelişler kalıcı ve sürekli kılınamaz. İşyerlerinde örgütlenmeyle içiçe bir eğitim işleyişiyle işçiler nitelikleştirilmedikçe, kendi söz ve kararlarının, kendi iradelerinin değişikliğe uğratılmadan yansıtılması için delegasyonu denetleyebilecek yapılar işler kılınmadıkça, genel kurullar, sarı-gangster sendikacıların "delege avı" yaptıkları yerler olacaktır. Böyle genel kurullarda her şey önceden belirlenmiştir. Fiyatlar önceden biçilmiştir. Yapılan konuşmalar, seçimler göstermelik olmaktan öteye geçmeyecektir.

Tekgıda-İş Marmara Bölge Şube 7. Olağan Genel Kurulu, sınıf ve kitle sendikal anlayışını savunan "muhalefet" hareketi için geleceğe ilişkin yapılması gerekenler hakkında derslerle doludur. Eksikliklerin üzerine gidilerek, işyerlerinden kalıcı örgütlenmelere yönelmek ve bu doğrultuda atılacak sağlıklı adımlarla sorunlara müdahale etmek başarının önünü açacaktır.

Laspetkim-İş Genel Kurulu'nda yönetim, ilkelerin tartışılı[...] engelledi, sorunları kişisel sürtüşme gibi göstermeyi baş[...]

Nereden nereye

Laspetkim-İş Sendikası 3. Olağan Genel Kurulu 28-29 Ekim günlerinde yapıldı. Vahdettin Karabay başkanlığındaki eski yönetim yeniden seçildi. Başkan Vekilliğine Şerafettin Yığın, Genel Sekreterliğe Halil Altunay, Mali Sekreterliğe Cemal Çelik yeniden seçilirken, kadrosu boş olan Teşkilatlandırma Sekreterliğine Ömer Lütfü Şahin, Eğitim Sekreterliğine Rıza Zorlu Genel Merkez'in listesinden seçildi.

Kongre, bir süre önce iş akdi feshedilen 7 çalışanın salona alınmaması ve genel merkezin de, muhalefetin de önergesi olduğu halde muhalefetin divana ilişkin önergesinin okunmaması, üzerine gergin bir havada başladı. Divan, İzmit Şube Başkanı Atilla İlmian başkanlığında oluştu. Kongre salonunda, özellikle İzmit delegasyonunun oturma düzeninden, görevlilerin delegelerle ilgilenişine değin her şey "kusursuz" bir organizasyonu yansıtıyordu. Ancak divanın yönetim biçimi görünürde tam aksi bir yöndeydi. Delegelerin konuşmalarının orta yerinde bir konuğun söz alması, biçiminde görülen kargaşanın, özde tepkilerin çok da iyi kontrol edilmesine hizmet eden bilinçli bir tercih olduğu kongrenin ilerleyen saatlerinde çok daha net gözlenebildi.

"NASIL MEKTUP YAZILIRMIŞ GÖRECEKSİNİZ"

Sendika genel başkanı Vahdettin Karabay'ın yaptığı açış konuşması, **"Onlar işçi bile değil"** dediği muhalefete çatarak, demokratik muhalefet imzasıyla delegelere gönderilen mektuplar çerçevesinde kaldı. Karabay, mektuplarda kendilerine yönelik "sendika gelirlerini sorumsuzca kullandıkları", "sınıf ve kitle sendikası ilkelerinden uzaklaştıkları", "toplu sözleşme görüşmelerinde işverenle önceden anlaştıkları", "lastik işçilerinin ek zam mücadelesini ihanetle sonuçlandırdıkları"na ilişkin suçlamalara toptan yanıt verdi; "siz nasıl muhalefet yapılırmış, nasıl mektup yazılırmış göreceksiniz!".

Karabay'ın sınıf ve kitle sendikal ilkelerinden ve programından çok, kişisel suçlamalara yönelik konuşması, görevlilerin yönetiminde, "bravo başkan", "sen herşeye layıksın", "en büyük başkan" korosu ve alkışlarla sık sık kesildi.

Bu arada demokratik muhalefet adına konuşan İstanbul şube mali sekreteri Ali Akşen **"biz sınıf ve kitle sendikal ilkelerine ters düşen bu yönetime muhalefet ediyoruz. V.Karabay'ın kişiliğine değil. Bu anlamda bu salonda yaratılmaya çalışılan suni ayrımların sürmesine izin vermeyeceğiz. Bugün olduğu gibi yarın da tüm gücümüzle Laspetkim-İş'in gerçek bir sınıf ve kitle sendikası olabilmesinin mücadelesini vereceğiz"** dedi.

Mektuplardaki kendisine ilişkin suçlamaları yanıtlamak üzere kürsüye gelen Mali sekreter Cemal Çelik, "Çocuklarım özel kolejlere gidiyorlarmış! Giderler giderler sana ne kardeşim, 450 bin lira maaşla bu nasıl oluyormuş, sana mı hesap vereceğim? Sendikanın parasını cebimde taşıyormuşum. Ben şimdi kalkıp Adana'ya gidince kasayı mı yükleneceğim? Elbette cebimde taşıyacağım." dedi.

"TÜRK-İŞ'TEN BİR FARKIMIZ KALMADI"

Adana şube yönetimindeyken, **"yönetimle ters düştüğü için işten atılan"** Ergun Fidan yaptığı konuşmasında **"bu yönetim işverenle işbirliği içinde, tehditle, dayakla, işçiyi işten attırarak tam bir sendika ağalığı yapmaktadırlar. Bunun en canlı örneği işte karşımızda. Bu sendika kuruluş ilkelerinin çok gerilerine düşmüştür. Türk-İş'ten bir farkı kalmamıştır ve hatta daha da kötü durumdadır."** derken, saydığı sınıf sendikal ilkelerinin ancak örgütlü güçle yaşa-
ma geçebileceğini vurguladı. Bugü[...]
revin bu ilkelerin önüne engel ola[...]
min değiştirilmesi olduğunu, asıl [...]
lenin ondan sonra başlayacağını [...]

Bu arada Pirelli temsilcileri k[...]
Şemsettin İbişoğlu'nun "sendika[...]
ni zedeleyici tavırları olduğu" ge[...]
le sendikadan ihraç edilmesine il[...]
önerge sundular. Divan başkanı [...]
relli delegesine, konunun kongre[...]
lup sunulmamasına ilişkin bir oyl[...]
tırdı. Önergenin sunulması oy ço[...]
kabul edilince, Şemsettin İbişoğl[...]
vunmasına geçildi. Ardından da [...]
kanının da dahil olduğu suçlama[...]
Böylesine taraflı girişime rağmen[...]
çokluğu ile reddedildi.

1. günün kapanış konuşmas[...]
Vahdettin Karabay, **"Biz bir ekil[...]**
laşıyoruz. Şerafettin Yığın için p[...]
lar. Olabilir! Ama hiç kötülüğü[...]
nüz mü?" diyerek varolan yöne[...]
bir bütünlük içinde olduğunu be[...]
yandan konuşmasında sık sık kı[...]
önce iş akitleri feshedilen 7 çal[...]
sel suçlamalar getiren ve "onlar [...]
vurgusu yapan Karabay'a salon[...]
lege müdahale ederek **"Korkak[...]**
salonuna bile almaya cesaret [...]
şimdi arkalarından konuşuyors[...]
işten atılırken sen neredeydin? [...]
lerin, aç kalan çocukların hesabı[...]
receksin?" diye haykırdı. Delege[...]
lilerce "susturulmasından" so[...]
bir moralle konuşmasına devam[...]
rabay, 1 Mayıs'a ilişkin "1 Ma[...]
lerce çiçek getirttik, Yalova'dan[...]
işçiyle halk kaynaşsın. İşçi, halk[...]
sin. Biz 12 Eylül öncesine dönm[...]
yoruz. Bizim görevimiz, polisle [...]
tırmak değildir" deyince salo[...]
aşağıda dövülürken, işçiye silah[...]
sen 6. kattan seyrettin." tepkis[...]
Vahdettin Karabay ise ancak "s[...]
rikandan çıkamadın ama" diy[...]

2. gün saat 17.00'ye kadar s[...]
ma sonuçlandığında, demokrati[...]
fet adaylarının oldukça düşük oy[...]
leri, Genel merkez'in ise 135 bl[...]
ğı anlaşıldı. Sonuç kesinleştiğin[...]
ratik muhalefetten bir delege ke[...]
ne söyleniyordu; "135 milyon li[...]
tir bu!"

SINIF SENDİKAL ANLAYIŞ[...] UZLAŞMACI ANLAYIŞIN Y[...] AYRIMI

Kongre, sonuçları itibarıyla d[...]
rildiğinde, öncelikle oylar aras[...]
büyük farklılığın nedenini bulm[...]
'Laspetkim-İş yönetiminin 1938 y[...]
kelerinin çok gerisine düşmesinin[...]
örneği "aynı düşünülmediği" g[...]
le 7 çalışanın tavsiye edilmesiyd[...]
ten de artık aynı düşünülmüyord[...]
nokta yönetimin sınıf uzlaşmac[...]
layışının gereği, tasfiye ile so[...]
Bundan sonrası için bu anlay[...]
kadroların gündeme gelmesi de [...]
luluk. Çalışanlarla yüz yüze ola[...]
kim-İş üyesi temsilci ve önder iş[...]
fiye karşısında sendika yönetimi[...]
tepkiyi göstermişlerdi. Bu tepki, [...]
ın "Kadri'yi ben de severim am[...]
mine büründürmeye çalıştığı gibi[...]
sahipleniş değil, sendika yönetim[...]
uzlaşmacı, sarı anlayışına karşı [...]
tepkiydi. Ancak, bu bilinçli tepk[...]
kim-İş üyesi işçiler arasında yay[...]
lamamış ve dolayısıyla örgütlene[...]
ması ve yönetimin de yönetiyor[...]
dan kaynaklanan tüm avantajla[...]
narak, dolaylı ve dolaysız baskı[...]
cunda ters tepti. Bu durumun e[...]
neği, demokratik muhalefetin [...]
alan veya destekleyen kimi deleg[...]
hi, bu baskılar karşısında yöneti[...]
miş olması. Kendi gücüne güven[...]
ifadesi olarak "gönlüm sizinle an[...]
ken ayaklar genel merkezin yönü[...]
yüşe geçmişti.
1983 yılında oldukça zor koşulla[...]

Devam[...]

İSKENDERUN

Noksel'de işçiler sınav veriyor

• İskenderun Noksel işyerinde işçiler dikkatlerini toplu sözleşme görüşmelerine çevirdiler.

İşçiler Türk Metal Sendikası Üyesi ve Boru üretimi yapan Noksel işvereniyle toplu sözleşme masasında. İşçilerin ücret ayrımları asgari ücret ve kalifiye ücret biçiminde. Bu ayrımda bir dengenin sağlanması ve ücretlerde % 142'lik bir ücret artışı istemekteler. Ayrıca yılda 120 günlük ücret tutarı ikramiye. Dini bayramlarda 150 bin lira, yılda 600 bin lira bürüt yakacak yardımı talep ediyorlar. İşçi sağlığı ve iş güvencesi taleplerini de sendikaya sunmuş olan işçiler sonucu bekliyorlar. İşveren Ankara ve işyerinde yapılan ilk görüşmelerde ücret isteklerini kabul etmedi. Diğer maddeler üzerinde görüşmeler devam ediyor.

Görüşmelerin nasıl sonuçlanacağı merak konusu. Çünkü işçiler ilk sendikalaşma isteklerini Çelik-İş sendikasına iletmişler. Ancak Çelik-İş İskenderun Şube Başkanı bu talebi kabul etmeyip işçileri Türk Metal'e göndermiştir. Bu tavrın nedenini Demir-Çelik işçilerinin grevinde yaptıklarında açık olarak gösteren Ali Ulukanligil'in bundan sonra Türk Metal temsilciliğine soyunması sürpriz olmaz. Karabük Demir Çelik işyerinin çevresindeki tüm işyerlerini Türk Metal'e terkeden yönetimlerin Türk Metal tercihli eğilimleri İskenderun'da da Noksel işçilerinin örgütlenmesinde yaşanmıştır. Şimdi işçiler işyerinden haklarını alma mücadelesinde Türk Metal'in gerçek yüzünü görürken geleceklerine ilişkin sağlıklı kararlar üretecekleri eğitim ve örgütlenmelerini gerçekleştirmeleri gerekmektedir. İskenderun Demir Çelik'te yaşananlardan dersler çıkarmak gerekmektedir.

Ekinciler'de sendika-işveren baskısı

• İskenderun Ekinciler işyerinde delege seçimleri nedeniyle baskılar yoğunlaştı.

Ekinciler işyerinde çalışan demir-çelik işçileri Çelik-İş Sendikası'na üye ve şube kongresi nedeniyle delege seçimleri yapılıyor. İşyeri Baştemsilcisi Mehmet ve Çelik-İş Payas temsilcisi Mehmet Karakuş delege seçimleri için işverenlerle birlikte işçiler üzerinde baskılarını arttırdılar. 9-10 Ekim günleri ödenmesi gereken aylık ücretlerin ödenmemesi bu amaçlıdır. Demir-Çelik'de yaşananların Şube Başkanı Ali Ulukanligil'in yönetimden atılmasını getireceğini göstermektedir. Bu durumda Ali Ulukanligil'in çetesinde olan Mehmet Karakuş ve Mehmet Kaya'nın delege kazanabilmek için Ekinciler işçileri üzerinde baskılarını getirmiştir. İşten atmalar, işçilerden alınan savunmalar, ücretlerin ödenmemesi hep bu amaçlı. İşçilerin ücretleri alabildiğine düşük, işgüvencesiz ve sağlık koşullarının çok kötü olmasını kendilerine sorun edinmeyen sendikacılara karşı işçiler gereken dersi vermekte kararlı. Ücretlerin ödenmemesi üzerine 15 Ekim'de servisi boykot etmeleri, iki ay önce 60 işçinin işten atılmasına seyirci kalan sendika temsilcilerine karşı tavır almaları kararlılıklarını yansıtıyor.

...ın işçilerinin sesi yükseldi

• Genel Başkan Ali Ekber Güvenç'in hazırladığı liste seçimleri kazanırken, sınıf ve kitle sendikası anlayışın...turulan 'demokratik birlik' ...ayları amaçladıklarına ulaş... belirttiler.

...Genel Kurulu 14-15 Ekim günleri ...plantı salonunda yapıldı. Harb-İş ...n vekili Çetin Soyek'in divan baş... toplanan genel kurul sonunda, Ali ...enç 183 oy alarak başkanlığını ko... ...mokratik birlik'in başkan adayı ...k 47 oy aldı. **'Demokratik birlik'** Halil Kuzel 118 oy ile yönetime gir...dı. Genel Kurulda 238 delege oy ...Genel Kurul'da ayrıca **"Turgut ...nhurbaşkanı olmasına hayır"** şek...nebilecek bir önerge, Basın-İş ta...muoyuna duyurulmak üzere ka... Genel Kurula konuk olarak katı...ınç tarafından hazırlanan önerge..., oybirliği ile gerçekleşti.

...12 EYLÜL'E KARŞI AMA...

...aşkan Ali Ekber Güvenç'den baş...alan konuklar ve delegeler, 12 Ey... ...endikalar, grev ve toplu iş sözleş...tirdiler. Genel başkan Güvenç, 12 ...amalarının henüz sona ermediği...arak, 2821 ve 2822 sayılı yasaları ...Eylül ekonomisinin olumsuzluk...eğerlendiren Güvenç, ağır sanayi ...nın yabancılara satılmasını kabul ...lerini ifade etti. Güvenç konuşma...lümünde ise şunları söyledi: **"De... temeli örgütlülüklerin yaratılma... başarıldığı oranda, militarist ...a davranma cesareti bulamayacak-**

...sonrası çalışma hayatında yaşanan ...değinen SHP genel başkanı Erdal ...olumsuzlukların 82 anayasasından ...dığını belirtti. Son günlerde tartı...şlanan, grevler üzerindeki polisin ...netimini artıran yasanın da üzerin...lönü, bu konudaki görüşlerini şöy... **"Bunlar grev yapmayı savaş ola...r, savaş meydanında nasıl olacak ...lecekler, bunu düzenliyorlar".**

...AĞIZ-KAYNAŞACAĞIZ-...OLACAĞIZ?

...genel kurulunda sıra hesaplaşma... Söz alan bütün delegeler, sınıf ve ...ası anlayışlarını açmaya, örnekler...indirmeye, yıllardan bu yana sen...da yaşanan olumsuzlukların ancak ...ınıf ve kitle sendikal anlayışının ha...esiyle sona ereceğini vurgulamaya **'Demokratik birlik'** adına konuş...yleyen bu delegelerin karşısına, bir ...bile çıkmamış olması, bir tek de... **"benim sendikal anlayışım budur, ...ı durumdadır, eksikleri, doğruları** ...eklinde görüş bildirmemesi şaşırtı... durum, işçilerin süreçten ne kadar ...klarının, uzak bırakıldıklarının, iş...yönlerinin hiç geliştirilmediğinin ka...tekim, bütün eleştirilere karşı tek ...z aldı. O da Genel Başkan Ali Ek...ç. Başkan Güvenç eleştirileri din...ındığı önemsemez tavrını, konuş...ınca da devam ettirdi.

...l'dan gelen bir delgenin, **'demokra...** adına yaptığı konuşma, genel ku... ...f ve kitle sendikal anlayışının yoğun ...le tartışalacağının kanıtıydı. Nite...nlere bir liste sunan **'demokratik** ...amaçlarının seçimleri kazanma ol...güçlerini bildiklerini, sınıf ve kitle ...anlayışını tartışmak istediklerini, ...skeli genel merkez yönetimiyle ara...anlayış farkını göstermek istedikle...ettiler. İstanbul delegesi, genel mer...ay bir şekilde İstanbul Ankara ay...attığını söyleyerek, şöyle devam etti: **"...nuz omuza mücadele Ankara'lı ar...n. Sınıf ve kitle sendikası doğrultu...ım İstanbul'da hayata geçirdiğimi...ı sizler de hayata geçirin. Aramıza ...setleri birlikte ezip geçeceğiz. Tanı...aynaşacağız, birlik olacağız. Bizim** **sarı sendikacılığa karşı İstanbul'da açtığımız bayrağı siz de Ankara'da açın. Basın İş'te sarı sendikacılığa karşı mücadeleyi yükseltelim."** Aynı delege, Ankara'da ekonomik sorunları karşılamak için yapılan bir geceden de söz etti. **Geceyi iğrenç olarak tanımlayan işçi, gecenin değil İstanbul işçisinden, Ankara işçisinden bile gizli yapıldığını söyledi.** Gece için "aç aç" gecesi diyen işçi, **"ekonomik nedenlerle gece yapmak, sınıfsal anlayıştan taviz vermeyi getirmez, ancak bunların sendikal anlayışları budur."** dedi.

Daha sonra söz alan bir işçi sık sık alkışlarla kesilen coşkulu konuşması boyunca, Basın-İş genel merkezini eleştirdi. **İşçi arkadaşlarının geçinebilmek için çakmak sattıklarını, farklı işler yaptıklarını,** söyleyerek şöyle devam etti. **"sayın yöneticilerimiz ne yapıyor, kurban bayramının birinci günü biniyor uçağa, gidiyor İstanbul'a, bir kurban kesiyor, biniyor uçağa Ankara'ya dönüyor. Bunları kendi cebinden mi yapıyor? Bizim paralarımızla yapıyor. O uçak paraları yerine niye işçilere bayram şekeri dağıtılmıyor."** Basın-İş yöneticilerini son kez uyardığını kaydeden işçi, yöneticileri **demokratik kurallara, seçme seçilme hakkına ve özgür iradeye saygı duymaya çağırdığını** söyledi. 1 Mayıs günü yaşanan olaylara da değinen işçi, kendilerinin **1 Mayıs'ı kutlamak için alanlarda olduklarını ama yöneticilerinin saklandıklarını belirtti.**

Genel kurulda 13 kişi söz aldı. Başkan Güvenç haricindeki konuşmacılar, yönetimi eleştirerek, değişmesi gerektiğini vurgularken, eleştirilere yanıt vermek için kürsüye gelen Ali Ekber Güvenç'in konuşması yoğun tartışmalara ve ortamın gerginleşmesine yol açtı. Bunda Güvenç'in konuşmacıları önemsemez tavrı ve olayların özüne inmeyişi etken oldu. İşçilerin ısrarla vurguladıkları işçilerin söz ve karar sahibi olması ilkesinden, başkan'ın ne anladığı şu sözleriyle ortaa çıkıyordu: **"Buraya çıkan arkadaşlar Basın-İş'te demokrasi olmadığını, tabanın söz ve karar sahibi olmadığını söylediler. Bunu diyenlerde, buraya çıkarlar ve saatlerce konuşurlar!".** İşyeri komiteleri konusunda ise şunları söylüyordu **"Biz işyeri komitelerini Kristal-İş'ten aldık, onlar da İsveç'ten almışlardır. Ama bu arkadaşların işyeri komitelerinden anladıklarıyla, bizim anladıklarımız farklı şeylermiş.** Bir İstanbul delegesinin, **'toplu sözleşmeyi işyeri komiteleri imzaladı'** sözlerine karşılık, veren Başkan Güvenç, **"İşçiler sözleşmeyi kendileri imzaladığında onun adı sarı işçilik olmuyor ama biz imzaladığımızda sarı sendikacılık oluyor. Hep sendikacılar işçileri satmaz. Bazen de işçiler sendikacıları satar** dedi. Bu sözleriyle başkan Güvenç literatüre yeni bir kavram sokuyordu. "Sarı İşçilik" dediği aslında genel merkezin işverenle toplu iş görüşmelerine oturmaması, görüşmeleri işçiler lehine sonulandıramayacağının anlaşılması üzerine, işyeri komitelerinde örgütlenmiş işçilerin kendi sözleşmelerini kendilerinin yapmasından başka birşey değildi. Başkan Güvenç'in sözlerindeki rahatsızlık işçilerin söz ve karar sahibi olmalarının bizzat işçiler tarafından hayata geçirilmesinden kaynaklanıyordu.

DEVLET KİTAPLARINA OYUN

Genel Kurul salonunda listelerin dağıtılmasından bir süre sonra, genel merkez yanlılarının iki ayrı liste dağıttıkları ortaya çıktı. Devlet Kitapları delegelerine dağıtılan listede, devlet kitapları baştemsilcisi Zarif Sever genel teşkilatlandırma sekreteri olarak yazılırken, diğer delegelere dağıtılan listede aynı yerde Halil Kuzel'in ismi görülüyordu. Devlet Kitapları delegeleri, baştemsilcileri Zarif Sever'e daha önceden Genel Başkanın Teşkilatlanma Sekreterliği için söz vermesine rağmen, şimdi tam bir sahtekarlık örneği göstererek kendilerini aldattığını söyleyerek durumu protesto ettiler.

ARDINDAN 1,5 MİLYONA ÇIKARDILAR MAAŞLARINI

Genel Kurulun son gündemi mali sorunlarla ilgiyidi. Aidat olarak işçi yövmiyesinden kesilen oranın artırılması için yönetim kurlu tarafından verilen önerge işçiler ta-

Devamı 6. sayfada

Yol-İş: Değişen bir şey yok

• Yol-İş Genel Kurulu'nda konuk siyasiler ve işyerlerinden işçiler yönetimle konuştu, delegeler dinledi.

• Genel Kurul bir anlamda Türk-İş Genel Kurulunun provası olarak yaşandı.

Yol İş genel kurulu 13-14-15 Ekim günleri Ankara'da toplandı. 395 delegenin katıldığı Genel Kurul'da Divan başkanlığına **Şevket Yılmaz** getirildi.

Genel Kurula SHP Genel **Başkanı Erdal İnönü, Genel Sekreter Deniz Baykal DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel, DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit Çalışma Bakanı İmren** Aykut katıldılar ve birer konuşma yaptılar.

Erdal İnönü konuşmasında ILO standartlarında bir sendikal düzen istediklerini, bunun için Anayasa'da hangi değişiklik gerekiyorsa, onu yapacaklarını söyledi. Siyasi ve ekonomik istikrarın korunması amacıyla toplumsal muhalefetin doğmaması için elinden geleni esirgemeyen, tüm anti-demokratik uygulamalara karşı kitlelerin SHP'yi iktidar etmekten başka çözüm yolu olmadığını vurgulayan türdeki konuşma sessizce izlendi denilebilir.

Süleyman Demirel gittiği her Genel Kurul'da olduğu gibi kitlenin nabzını eline geçirme profesyonelliğini gösterdi. **"Türk işçisinin demokrasiye sahip çıkmasını herkes alkışladı"** diyen **Demirel** kamu kurum ve kuruluşlarının yabancılara satılmasına karşı çıkarak" **...yanlış yapılıyor, Türkiye eski günlerine tekrar döner. Millileştirilir. Yabancı sermaye korkar"** dedi. İşçilerin demokrasiye sahip çıkması gerektiği ve sahip çıktığı sözlerinin dünün **Demirel'i** ile çelişmesi politikanın bir gereği olarak göründü.

Şevket Yılmaz tarafından **"Türk işçi haklarının lideri"** diyerek tanıtılan **Bülent Ecevit** KİT'lerin satışını kınadı. Yeni çıkarılan grev tüzüğü ile ilgili olarak **"Bundan amaç grev meydanlarını Tienenman meydanına dönüştürmektir. Tüzüğün kaldırılması için ortak dayanışmaya gitmek"** çağrısı çıkardı.

Türk-İş Genel Başkanı ve aynı zamanda divan başkanı **Şevket Yılmaz** Genel Kurulun yasaklı, özgür sendikacılığın bulunmadığı, uluslararası çalışma normlarının bulunmadığı bir dönemde yapıldığını belirterek,. **"İşçi sorunlarına ekranını kapatan TV'yi protesto ediyoruz."** dedi.

Çalışma Bakanı **İmren Aykut "Grevin zararları"** üzerine konuşarak 2700 milyon iş gününün kaybedildiğini söyledi. **Aykut**'un grev karşıtı sözleriyle başlayan laf atmalar konuşma sonuna kadar sürdü. Milyarlarca kere milyar gün değer ve hizmet üretildiğinden ve bunların bir avuç patronun onların büyük bürokrat, teknokratlarının cebine aktığından hiç söz etmeyen **İmren Aykut**'un, demokratlık gösterisi içinde o kürsülerden konuşturulması bile hataydı.

Eski Türk-İş Başkanlarından **Halil Tunç**'un tam üç kez delegelerden **"Özal'ın Cumhurbaşkanlığına hayır kararı"** çıkartması ilginç yöndü. Ancak Tunç'un üçüncü kez oylatma sırasında delegelerin **'Türk-İş'e, Türk-İş'e... Türk-İş yapsın"** seslenişlerini **Şevket Yılmaz** başını öne eğerek dinliyordu.

BAYRAM MERAL KENDİSİNE "BİR PARÇA FAYDASI DOKUNANI KIRK YIL" UNUTMAZ

Tekrar ve tek aday olarak girdiği seçimden 251 oyla seçilerek çıkan Genel Başkan açış konuşmasında Genel Kurulu **"ağlama duvarına"** çevirdi.

Konuşmasının başında 12 Eylül sonrası **"Her genel kurulumuz, yenilgimizin ve kayıplarımızın gündeme geldiği şikayet toplantıları oldu. Hele bir dönem söz hakkımız bile öyle kısıtlanmıştı ki, şikayet etmek bile suçtu."** diyen Meral şimdi, **"Birlik ve beraberlik içinde ekmek ve demokrasi için mücadele"** ettiklerini belirterek **"genel kurullarımızı farklı bir havayla topluyoruz"** dedi. Ek zam ile işçiye sadaka verilerek enflasyonun altında ezildiğini belirtmeyle devam eden şikayetleri genel kurulu ağlama duvarına çevirdi. Çünkü söylediklerini herkes görüyor ve yaşıyordu. Sendika yönetimlerinin bu olaylar karşısında aldığı tavır ve işçilere gösterdiği mücadele çizgisi önem taşımaktaydı. Yönetimlerin değil işçilerin başarısı olan, işçilerin çözümlemesi olan Mart Nisan, Mayıs eylemlerinden yöneticilerin kendilerine çıkaracak hiçbir pay yok. Özellikle sendikal yasakların kaldırılması, şikayetçi olunan anti-demokratik tüm yapılanmalar ve uygulanmalardan kurtulmak ve korunabilmenin yolunu işçi sınıfının bilinçli, örgütlü gücünde aramamak, sorunların çözümünün uluslararası ilişkilerde sınıfın dışında aramak en büyük yanlışlıktı. Hala da aynı çizgiyi uygulayanlar içinde yer alan **Meral**'in **"Uluslararası Çalışma örgütünün toplantılarında ülkemizin itibarı zedelendi", "Askeri yönetim döneminde gaspedilen haklarımız verilmedi", "Bütün iyi niyetimize rağmen... iktidarın sermaye yanlısı tavrını değiştiremedik"** sözleri, bu anlayışın uzantısıydı.

Yer yer belirttiği **"hakları almak için işçilerin kararlı tavır ve eylemlerinin"** gerekli olduğu ise kararların işçilere dayanması (sendikal demokrasi) ilkesinin önemini gösteriyordu.

Genel kurulda tartışılan tek konu Ankara 5 Nolu şubenin kapatılması oldu. Kapatma kararının işçi oylarıyla da onanmasının dışında işçi sınıfının sendikal sorunları, çözüm yolları, Sendikal demokrasi konularında tek bir tartışma açılmadı, yapılmadı. Delegelerin aralarındaki konuşmalara kulak verdiğimizde bir delegenin **"Hiç birimizin işçilikle ilgimiz kalmamış. Asker gibi delege"** sözleri genel kurul bileşimini açıklamaya yetiyordu.

Genel kurul sonucunda alınan kararları şöyle özetlemek mümkün.:

— **Önümüzdeki dönemde işçilerin birlik ve beraberlik içindeki ekmek, barış özgürlük ve demokrasi mücadelesinin haklı meşru kitle eylemleri çerçevesinde sürdürülmesi,**

— **Parlamenter demokrasiyi yok etmeyi amaçlayan girişimler karşısında Türk-İş bütünlüğü içerisinde her türlü mücadelenin verileceği**

— **Demokrasi için Türk-İş'in önümüzdeki dönemde gücünü iyi değerlendirmesi,**

— **Cumhurbaşkanlığı seçimi için halkın hakemliğine başvurulması,**

Demokrasi özlemlerinin dile getirilip, raporlardan kararlara kadar işlenmesine karşın, sendika içi demokrasinin (işçilerin söz ve karar sahipliği) işletilmemesi ve bu konunun tartışılmaması önem taşıyordu. Türkiye de sayısal gücüyle ikinci sendika olan Yol-İş'te seçimlere geçildiğinde DYP eğilimli yada yanlı olarak tanımlanan bir listenin kazanması sürpriz olmadı. Çünkü Türk-İş genel kuruluna da bu gözle bakan ve çözümlemeye çalışanlar Sendika Genel Kurullarında bunun gerçekleşmesi doğrultusunda adımlar atıyorlardı. İlk kez köy hizmetlerinde iki kişinin yer alması ve bu kişilerin DYP'li olduğunun delegeler arasında söylenmesi ve sosyal demokratların MHP'lilere kulis atarak DYP,SHP ittifakında, dengeyi sağlamak için güç arayışları sonuç vermedi. Ve dünün sosyal demokrat partisine milletvekilleri yetiştiren Yol-İş DYP çizgisine oturdu. Yol-İş işçilerinin daha ileri bir sınıf yapısına doğru kaydıkları geçilen eylemlerde gözükmüş ise de işçilerin bu gücü, sendikal demokrasinin yokluğu, işçilerin bunu yaratma doğrultusundaki örgütsüzlüğü **Bayram Meral** başkanlığında sağ bir yönetimin rahat, sessiz iktidarını doğurdu.

NASA tekstil'de lokavt kararı

Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nde 600 işçinin çalıştığı Nasa Tekstil Sanayii A.Ş.'de 9.10.1989 tarihinde Lokavt kararı alındı.

Uzun süredir Nasa Tekstil A.Ş. yetkilileri ile Öz İplik-İş Sendikası arasında süren toplu sözleşme pazarlığı işverenin lokavt kararı alması ile noktalandı. Öz İplik-İş Sendikası'nın % 100 zam istemine karşılık işverenin % 60 zam verebileceğini açıklaması Nasa işçileri ve sendikalarını greve hazırlıyordu. Ancak Nasa Tekstil A.Ş. Genel Müdürü Avni AKSU'nun **"kanunun bize tanıdığı yetkiyi kullanarak lokavt kararı alıyoruz"** şeklindeki açıklaması işyerinde şok yarattı.

Öz İplik-İş Sendikası yetkilileri ise işçinin hakkını sonuna kadar savunacaklarını açıklıyorlardı.

28 Ekim 1989 günü İşveren ve Sendika anlaşmaya vardı. İşveren Sendikası % 100'e varan **isteklerinden geri adım attı, lokavtı kaldırdı.**

Laspetkim-İş

Baştarafı 8. sayfada

diali bir biçimde kurulan Laspetkim-İş'in kuruluş ilkelerinden çok çok gerilere düştüğü, bu kongrede bir kez daha kanıtlandı. Özellikle ek-zam mücadelesi Genel Merkez yönetiminin ihanetiyle sonuçlandığı, alınan 750 bin lira ek zamma rağmen, işçi sınıfının yaratıcılığıyla bulduğu üretime yönelik mücadele biçimlerinden biri olan toplu vizite'yi adeta cezalandırdığı düşünülürse. Yapılan anlaşma sonucu **"toplu vizite'de geçen süreler ek zamdan kesilecek"** maddesine imza atıldı. Durum böyleyken, **"bizden olsun da, çamurdan olsun"** mantığıyla hareket eden İzmit delegasyonu, muhalefetin başını çeken İstanbul delegasyonuna karşı saldırgan, hoşgörüsüz tavırlar içindeydi. Vahdettin Karabay'ın İzmit lastik fabrikalarından geliyor olması, başkanın kürsüden, kendi ağzıyla ifade ettiği **"Ş. Yığın duvarmış, polismiş. Olabilir. Biz bir ekibiz"** biçimindeki sözlerine dahi "Helal başkan" haykırışlarıyla cevap verilebilmesi Laspetkim-İş'in geldiği nokta açısından çarpıcı bir öneme sahip.

Ünlü bir deyişle, "sömürünün milliyeti, cinsiyeti yoktur", tıpkı bölgeciliği gibi. Biz emeğimizle yaşayanlar, sırtımızdan geçinenlerin sömürülereni devam ettirebilmek için aramıza soktukları bu tür suni ayrımlara pirim vermemeliyiz. Bizim tek kurtuluşumuz, işçi sınıfının mücadelesini, günlük çıkarlara feda etmeksizin, örgütlenmektir. Bizim mücadelemizde dil, din, ırk, cinsiyet ayrımlarına yer yoktur. Bu tür ayrımlara düşmek bu oyuna gelmektir.

Nitekim Laspetkim-İş kongresinde yaşananlar bunun acıklı bir örneğidir. Laspetkim-İş delegeleri futbol maçı heyecanı yaratmak yerine, sınıf ve kitle sendikası olabilmenin koşullarını, ilke ve programlarını tartışmalıydı.

Hiç bir şey için geç kalınmış değildir. Yalnızca mücadele çok daha çetrefilli olarak sürecektir. Laspetkim-İş'in gerçek sahibi, sınıf bilinçli işçilerin önündeki görev; öncelikli olarak fabrikalarında örgütlenmektir. Bu örgütlülük süreci, diğer fabrikaların örgütlenmesi ve sendikaya sahip çıkılmasına hizmet edebilmelidir. Kongredeki tüm oyunlarına rağmen Laspetkim-İş'li işçiler bu kararlılık ve güce sahip olduklarını göstermişlerdir. Bundan sonrası yenilgiden dersler çıkararak, uzun soluklu bir mücadeleye yönelmek ve gerçek yengiye sağlam adımlarla ilerlemek olacaktır.

İşverene kemiksiz

Baştarafı 7. sayfada

leniş ama çoğu kez çaresizlik yüklüydü. 21 Ekim günü Banks Olağanüstü Kongresi'nde yaşananlar bir delegenin dile getirdiği gibi yönetmenliğini Türkiye Bankalar Birliği'nin yaptığı oyunun bir parçasıydı. Banka işverenlerinin tek sendika, tek sözleşme politikasına uygun bir oyun sergilendi. Sendikayı kitle örgütleri olarak tanımlayan Banks yönetiminden daha radikal görünen M. Ekim **"Banks yaşamalı"** derken delegasyonun üzerinde hakim olan kendisine yönelik **"işverenin icazetli yöneticisi"** imajını silmek için mi yoksa Yapı Kredi'li olma duygusallığından mı radikal bir hat çizdi, sorusu uyandı kafalarda.

Artık Basisen'e iltihak edilmiştir. Herşey bitmiş midir? Elbette hayır! Bugün Yapı Kredi'li sınıf bilinçli çalışanların gidişi, örgütlü bir gidişe dönüştürmek gibi zorlu ama zorunlu görevleri var. Çünkü Türkiye Bankalar Birliği'nin 1983 tarihli MGK'nin 2821 sayılı gerekçeli kararıyla başlayan **"Banka işkolunda tek sendika" "Her bankanın kendi sendikası"** ikilemindeki tercihi, ikinciden yana olmuş ve bunun sonucunda 5 sendika ortaya çıkmıştı. Ne ki geçen süreç banka işverenlerinin tercihinde yeni gelişmelere de sahne oldu. Banka işverenleri ortak bir sendika kurmayı gündemlerine aldılar. İşte tam da bu noktada öncelikli olarak işverenlerin kurduğu işyeri sendikalarının tek çatı altında toparlanması gerekiyordu. Banks, bu politikanın yaşama uyarlanmasındaki bir adım olma özelliği ile çarpıcı bir örnek. **Banka çalışanlarını yine iplerini işverenin tuttuğu tek sendikada birleştirme gerçekleştiğinde, banka işverenlerinin ortak sendikası da yaşama geçecektir. Görev; Basisen'e gidişi işyerlerinde örgütlülükler yaratarak tersine çevirmek dahası, bu örgütlülükleri diğer bankalara da sıçratmaktır. Ama öncelikle işyeri örgütlülüğünü oluşturmak ve sağlam temellere oturtmaktır. Süreç içersinde hedef; bu örgütlülükleri sendika yönetimlerine oturtarak, sınıf ve kitle sendikasına doğru sağlam adımlar atmak olmalıdır.**

Türkiye'de "gerçek demokrasi" isteyen yönetim, sendikal demokrasiye "hayır" dedi

Tes-İş'te eski tas, eski hamam

• Tes-İş Genel Kurulu salonuna İstanbuldan gelen temsilci işçiler özellikle sokulmadı.

• Genel Kurula çağrılanan Demirel ve İnönü "Başbakan" alkışlarıyla karşılanırken DYP'li konukların baskı olduğu görülüyordu.

• Genel Başkan Barut Genel Kurul süresince delegeleri tehdit etti ve Sosyal Demokratların da oyunu alarak yönetimini korudu.

20.21.22. Ekim tarihlerinde Ankara'da yapılan Tes-İş Genel kurulu oldukça hareketli başladı. Özellikle konukların konuşmasıyla hareketlenen Genel Kurula İstanbul'dan gelen İşyeri Temsilci ve İşyeri Komiteleri sözcüleri sokulmadı. Ağırlıkla DYP eğilimli konuklar ve diğer şubelerden işçiler salona alınırken İstanbul'dan gelen işçilerin alınması belirli bir amaç taşıyordu. İstanbul işyerlerinden gelen işçilerin delege arkadaşlarıyla her akşam yaptıkları toplantılarla genel kurulu değerlendirmeleri, kararlar almaları diğer delegeler üzerinde sınıf ve kitle sendikal anlayışının açılmasını sağladı. Özellikle yönetimlere 'muhalefet' ederek, işçilerin söz hakkını savunarak yönetime gelen sosyal demokrat şube başkanları bu durumdan rahatsızlık duydular. Delegeleri 'asker' gibi görerek katıldıkları toplantılardan ve gelişmelerden haberdar etmeyen ve başkanlar arasında aldıkları kararlara itirazsız katılmayı isteyen bu şube başkanları sonuçta yönetimi desteklediler. Oylamaya geçmeden önce kendi delegelerini "istifa etmekle" tehdit eden sosyal demokrat başkanlar böylece DYP, SHP, ANAP (eski MHP yanlısı kanat) ittifakını yönetimde makta sakınca görmediler.

SİYASİ PARTİ LİDERLERİ GENEL KURULU RENKLENDİRDİ

Genel Kurula katılan DYP Genel Başkanı Demirel konuşmasında, "ülkenin gerçek sorunu demokrasidir. Gerçek demokrasi olayı, Anayasa, yasalar olayı değildir. Olay gelenek, görenek, inanç olayıdır" dedi. Demirel Genel Kurula gelen Enerji ve Çalışma Bakanlarına bakarak "Türkiye'de gerçek demokrasinin olduğunu, işçi haklarının olduğunu, işçinin enflasyon karşısında ezilmediğini söyleyemezler" diyerek "ILO standartları dışında Türkiye'de işçi haklarını sürdüremezsiniz. Alınterinin, göznurunun değerini vermeyen bir devlet olamaz" sözleriyle konuşmasını noktaladı.

SHP Genel Başkanı İnönü "emekçilerle birlikte olmaktan mutlu olduğunu" söyleyerek konuşmasına başladı. İnönü, "insanlar bugün feryat ediyorlarsa bu, ara dönemdeki yeni yasaların Özal döneminde de devam ettirilmesinden geliyor. İşçi haklarıyla, temel hak ve özgürlüklerle ilgili pazarlık edilmez, pazarlık ne kadar ücret alınacağı konusunda olur" dedi.

Divan Başkanlığına Şevket Yılmaz'ın seçildiği Genel Kurulda açış konuşması yapan Genel Başkan Faruk Barut Türkiye'de "gerçek demokrasi" istediğini belirtti. Ancak çok tekrarladığı 'gerçek demokrasi'den ne anladığını ise bir türlü açıklamayan Barut sonunda baklayı ağzından çıkardı. Cumhurbaşkanlığı seçiminin "münakaşalı olmaktan çıkarılması" gerektiği sözleriyle, seçimli yapılması istemini kapalı olarak belirtti. Çalışma hayatının "12 Eylül sabahı... paletlerin altında parçalandığını" belirterek 1983 seçimlerine umutla koştuğunu söyleyen Barut bugün "ütüldüğünü" anlamış.

Barut "İşçi sınıfının 1989 bahar eylemleri tıkanan, barikatlarla kapatılan yolları açmış", "işçilerin zafer şarkıları ile olumlu neticeler alınmıştır." diyerek, "Bu eylemlerin bazılarının dediği gibi kendiliğinden ortaya çıkmadığını" belirtmektedir. Faruk Barut'un istese de istemese de kabul etmesi gereken gerçek ise söylediğinin tersidir. Barikatları yıkan, zafer şarkılarını söyleyen işçiler eylemlerinde bağımsızdırlar. Yönetimler sözleşmeleri geçiştirmenin yolunu ararken, yönetimlerle uzlaşma noktaları ararken işçiler kendi işyerlerinden doğan örgütlü güçlerini devreye sokmuşlardır. İşçilerin bu eylemleri siyasi önderliğin olmaması ve bu eylemlerin siyasi sonuçlar üretmemesi (sınırsız grev hakkı, sendikal yasaların kalkması, örgütlenme özgürlüğü vb.) nedeniyle kendiliğinden eylemler olarak tanımlanmaktadır. Kabaran işçi dalgalarının kendilerini kaldırıp sahile vurmaması için işçilerin önüne geçtiklerini Barut gibi yöneticiler itiraf etmek zorundadırlar. Bu nedenden dolayıdır ki, işçilerde başlayan "muhalefet"lerden şikayetçidirler. Bu nedenle Barut konuşmasında "Tes-İş Yeniçeri ocağı değildir" diyerek gözdağı vermektedir. Doğru; işçi sendikaları Yeniçeri ocağı değildir. Ama Barut, Genel Kurul boyunca yağdırdığı tehditler, açtığı "savaş" çağrılarıyla tam bir Yeniçeri Ağalığı yapmaktadır. O'na bu ağalığı sürdürmesinde de en büyük dayanağı tehditlerinden korkan, yönetimden alınma korkusu yaşayan sosyal demokrat yöneticiler oluşturmaktadır.

"NE KADAR ÇOK DEMOKRASİ O KADAR ÇOK EKMEK"

Elegeçen "ekmeğin çokluğuyla" demokrasi tanımına, eleştirilere verdiği cevaplarla açıklık getiren Barut, "yağmıyorsan bile gürle" deyimine uygun olarak siyasi iktidara, patronlara verip veriştirdi. TEK işyerlerinin özelleştirilmesine karşı "doğacak hadiseler önlenemez hale gelir" uyarısını yaparken "...hadisenin üzerine gidilecek ve tüm yasal haklar kullanılacaktır" diyerek 'yasal' tehditi de sürdürdü. Oysa özelleştirilmelere karşı, sınıfın ürettiği değerlere el konulmuş olmaktan dolayı sınıfsal temelli bir karşı çıkıştan yana olmayan Barut, olaylar yaşandığında işçilerin somut durumuna açıklık getirecek çalışmaların neler olduğunu da söylemedi. Çünkü böyle bir çalışması yoktu. İşçilerin geçmiş hakları ne olacaktır? İşçiler yeni işverenlerle çalışmaya devam edecekler midir? İşverenin sendikayı ortadan kaldırıcı davranışlarına karşı ne yapılacaktır? İşverenler daha az sayıda ama daha fazla çalıştırmayı tercih ettiklerinde işsiz kalacak işçilerin durumu ne olacaktır? Bu sorulara cevap verilmedi. Faruk Barut Genel Kurul sonucunu güvence altına almak için kendisine getirilen eleştirilere cevap verirken, Ankara Şube Başkanı Hayrettin Uysal'a teşekkür etmeyi ihmal etmedi. Oysa Uysal "Eğitimin içeriğinin değiştirilmesi gerektiği"ni, "Derginin soyut" yazılar yığını olduğunu, "kader olarak kabul edilen yazgıyı, bu çarpık düzeni sosyal halk yığınlarının istemine cevap verecek insanca bir düzene kavuşturana kadar işçi sınıfının örgütlü gücünü ortaya koyarak gerekli mücadelenin verilmesini", "Eylemleri noktalamayıp Türk-İş'in eylemleri sürekli kılması"nı istemesi Faruk Barut'un mücadele anlayışıyla pek bağdaşmamıştı. Ama sosyal demokratların ittifakını yitirmemek için Uysal'a birkaç kez teşekkürü taktiksel olarak söyledi. Özellikle bazı şubelerin 1 milyon giderle Genel Kurul yaparken bazılarının 50 milyona varan sendikal giderlerinin "alkol duvarını aşma" olarak tanımlanmasına bile yanıt vermedi.

DİSK'E KÜFÜRÜN-UZLASMACI SENDİKACILIĞIN - 'YÖNETİMLERİN SÖZ SAHİPLİĞİNİN' - ALTINA İMZA ATAN FARUK BARUT

Faruk Barut, Halit Ziya Tozanoğlu'nun konuşmasının altına imza atacağını açıkladı. İstanbul 4 No'lu şube'den delege Tozanoğlu konuşmasında sınıf ve kitle sendikal anlayışına, DİSK'e, işçilerin söz ve karar sahipliğine, sendikal demokrasiye saldırdı. Uzlaşmacı olacaklarını söyleyen Tozanoğlu, Faruk Barut'un imzasını koyduğu sendikal anlayışını şöyle açıkladı. "İşverenin karşısına geçip tabancayı dayayıp, sözleşme imzalatmak" bu bilgisizliği de sergiliyordu! Uzlaşmacılığı reddetmenin, emekle sermaye arasında sürekli bir çatışmanın kabul demek olduğunu, işçiler ne kadar iyi ücret alsalar da işverenlerin işçilerin ürettiklerini diledikleri değerlerle satıp sömürüyü arttırarak devam ettirdiği gerçeğini bilemeyen cehâletini gösteriyordu. Ve Faruk Barut'da onaylıyor, kabul ediyordu. Eğer bu cahilliği kabul etmiyorlarsa bilinçli olarak yaptıkları çarpıtma ve söyledikleri yalanla işçi kongresinde işveren kavalı çalmış oluyorlardı. Bunun başka da bir açıklaması olamaz. Tozanoğlu, kurulmuş gibi sınıf ve kitle sendikasını savunan işçilere saldırdı. Hiç söz edilmediği halde DİSK'e de saldıran Tozanoğlu "12 Eylül'ün gelişinin, Sendikalar yasasının, grev ve lokavt yasalarının, Anayasanın getirilme"sinin sorumlusu olarak DİSK'i ve devrimcileri, solu gösterdi. Böylece bilgisizliğinin değilse işverenlerin ve onların iktidarlarının ağzıyla konuşmanın yeni bir örneğini vermiş oldu. Tıpkı sıkıyönetim savcılarının hazırladığı iddianamelerdeki gibi konuşan Tozanoğlu'nun bu konuşmasının altına da Faruk Barut imza attı. Bugün bilinen bir gerçektir ki 12 Eylül, 24 Ocak kararları diye bilinen kararları halka rağmen gerçekleştiremeyenlerin ürünüdür. Bugün şikayetçi olduğu tüm uygulamaları 12 Eylül öncesi 'Milliyetçi Cephe Hükümetleri' gerçekleştirmeye çalışmıştı. Ama geniş halk kitleleri bu uygulamalara karşı direnmişti. Sivil faşist güçler bu direnmeyi kırmak için kan dökmüşlerdi. Devlet terörü ile uygulamaya çalışmışlar ama başaramamışlardı. Ve 12 Eylül, demokrasiyi varetmekte kararlı halk güçlerini, tüm anti-demokratik uygulamalara karşı direnmeleri kırarak 24 Ocak'ı uygulayabildi. Bilgisizliğinin ve çarpıtmaların içinde ki Tozanoğlu 'Doğu Blokunda' yaşananları örnekleyerek "siz Gorbaçov'dan daha mı akıllısınız" derken artık tümüyle adresini şaşırmış, saldırının sonuna gelmişti. Genel Kurulda sınıfın devrimci sendikal örgütünü savunanlar ne o genel kurulda ne de ondan önce, kimsenin örneği olduklarını söylememişler, aksine sınıfın kendi söz ve karar sahipliğinin tüm olumsuzlukları yaşatmayacağını savunmuşlardı. Adresini şaşıran Tozanoğlu sosyal demokrat oyları avlama eyleminin içindeydi ve beraberinde tehditler yağdırarak "buradan çıktıktan sonra her yerde" saldırılmasını istiyordu. Ve Faruk Barut imzasını atıyordu saldırının altına. Bu apaçık faşist düşünce kokan, demogoji dolu, çarpıtmalar yığıntısı konuşmanın altına bir genel başkan imza atıyor ve ardından da kalkıp "Biz hiç kimseyi düşüncelerinden dolayı ayrıma uğratmayız" diyerek kimlerle ittifak yarattığını açıkça ilan ediyordu.

Enerji işçileri Mart-Nisan eylemliliklerinde ön saflardaydılar.

SARI SENDİKACILIĞIN KORKUSU SENDİKAL ANLAYIŞTIR

Genel Başkan Faruk Barut'u korkutan sınıf ve kitle sendikal anlayış, (Devrimci) idi. İstanbul 1 Nolu Şube'den Kamil Kartal'ın, "Türkiye'de gerçek demokrasi isteyen sendika yönetimimizin sendikal demokrasiye evet dememesi" sözleri Faruk Barut'u rahatsız etmişti. Barut, "Biz diktatör olsaydık bizi bu derece eleştirme cesareti bulabilir miydiniz" derken yaptıklarını unutturmaya çalışıyordu. İstanbul Şubesi üzerine oynanan oyunlar, Trabzon ve Diyarbakır Şubelerinin değiştirilmesini hedefleyen mahkemeler daha dün yaşananlardı. Sendika Genel Merkezi tarafından hazırlanıp daha sonra geri çekilen tüzük taslağı, aslında "sendika oligarşisini" yaratma ve sürekli kılma çalışmasıydı. Şube açma, kapatma ve birleştirme yetkisini yönetim kuruluna devreden, seçilen Şube yönetimlerinin profesyonelliklerinin onayını yönetime yetki olarak veren, şube kongre divanlarının genel merkez yöneticilerinden oluşturulmasını şart koşan, Şube kongrelerinin yapılmasında yetkiyi dolaylı olarak genel merkez yönetimine aktaran tüzük, "diktatörlük" kurma çabasıydı. Ama İstanbul Şubesinin karşı tüzük taslağı ile gelmesi Barut ve tayfasının isteklerini kursağına tıkamıştı.

Delege Kartal, çalışma raporunda yönetimin "12 Eylülden bu yana suskun kalmalarının ekmek barış, özgürlük ilkelerini öne çıkararak özveride bulunduk" açıklamasına soru yöneltti. "Kimin için özveri? Cumhuriyetin kurulduğundan bu yana yaşanan tüm olumsuzluklara karşı sürekli özveride bulunan işçilerdir, halktır. Ama bizler özveride bulunurken karaborsacılar, ithalatçı ihracatçılar, spekülatörler kazanmıştır. Bir şairin deyişiyle "Savaştan önce de bahçıvandı savaştan sonra da bahçıvan Kartallı Kazım" yaşanmaktadır şeklindeki açıklamasının ardından bir çelişkiyi açıklıyordu. O da raporun diğer bölümünde 12 Eylül ve sonrası iktidarların "Özveri" istekleri belirtiliyordu. Kamil Kartal bu nedenle Türk-İş'e bağlı sendikaların özverilerinin, ilkeler değil siyasi iktidarların istemini kabul etmekten geldiğini söyledi. Bunun ise uzlaşmacı sendikal anlayışın göstergesi olduğunu söylemesi genel kuruldaki sağın saldırısının başlangıcı oldu. Kamil Kartal'ın konuşmasına başlamasıyla salonu boşaltmaya çalışan ama başaramayan geçmiş MHP yanlılarının bu kez konuşmalara müdahelesi başladı. Yapılmak istenen açıktı. Konuşturmamak, bağırmak, güç gösterisinde bulunmak ve böylece sosyal demokrat delegeler üzerinde yaratılacak korku ve sinme ile onları yönetimi desteklemeye zorlamaktı. Nitekim bunda başarılı oldular. İstanbul delegasyonu tüm saldırılara karşı kendilerine katılan kararlı delegelerle her türlü tavrı alırken sosyal demokrat şube başkanlarının karşı tavrıyla yönetim seçimleri tekrar kazandı. İlk kez böyle bir genel kurula katılan delegelerden konuşma yapmak isteyenler, konuşma yapmamak noktasına kadar etkilendiler. Faruk Barut'un iş kazalarının artık cinayetlere dönüştüğünü kabul ettiği olaylarla ilgili konuşmasına karşı hiçbir şey yapmaması artık delegelerce sağlıklı olarak değerlendirilebiliyordu. Bulaşık eldiveniyle elektrik akımından korunmaya çalışan enerji işçisinin karşısına "işverenlerin sözleşmeye uymayan emirlerine uyulmayacaktır" sözlerinin oy almak için söylendiğini herkes biliyordu. Ama gereken cevap verilemiyordu. İstanbul 4 nolu Şb. Başkanının faşist konuşmacı ile ilgili "plağın bir yüzünü hazırladık diğer yüzünü hazırlayamadık" sözleri ise hazırlanan tezgahın açıklığa kavuşmasına yetiyordu. Tehdit, sindirme, konuşturmama. Divan bile bu oyunun içinde yer alarak konuşmaları kesti, görüşleriyle cevap vermeye kalktı, Şevket Yılmaz'ın yerine Divan Başkanlığını yürüten Mustafa Başoğlu Türk-İş'e yönelik eleştirilere yanıt vermeye çalışırken Tozanoğlu'nun saldırgan ve 'Gorbaçov' benzetmeli konuşmasına cevap verilmesini engelledi. Bütün bunlar yaşanırken Tes-İş'te, Türk-İş'te sendikal demokrasinin varolduğunu söylemek mümkün değildi. Sınıf ve kitle sendikasını savunan, işçilerin söz ve karar sahibi olmasını isteyenlerin kendilerini yönetime şartlandırmaları ve sosyal demokratların kendilerini destekleyeceklerine inançları büyük yanılgılarıydı. Öncelikle Genel Kurul kürsüsünü enerji işçilerinin, işçi sınıfının taleplerinin ve çözümlemelerinin yansıtıldığı yer olarak görmeleri gerekiyordu. İşyeri komitelerinde yaratılan ilkeli birlikteliklerle yönetimlere talip olabilirlerdi.

Seçim sonuçları "eski tas eski hamam" deyişini çağrıştırdı. Yeniden Genel Başkanlığa seçilen Faruk Barut yaptığı konuşmada "Türk-İş'i, Tes-İş'i sevmeyenlere" cihat açması, aynı anda "yeniçeri ağalığının"da ilanı olarak tanımlandı.

Seçimlerde adaylar ve oy dağılımı şu şekilde oldu:

Genel Başkan Faruk Barut 219 oy (86 oy boş)

Genel Başkan Ya. Mahmut Özonur 193 oy (112 oy boş)

Genel Sekreter Salih Ermanav 202 oy (103 oy boş)

Gen. Mali Sek. Hasan Coşar 197 oy (108 oy boş)

Gen. Araştırma ve Sosyal İş. Sek. Kamil Özdemir 187 oy (37 oy boş- Kamil Kartal 81 oy)

Gen. Teşki. Sek. Kenan Tetik 166 oy (139 oy boş)

Gen Eğitim Sek. Cemil Türk 152 oy (17 oy boş-Bayram Eren 136 oy)

İstanbul 1 Nolu Şubeden delegeler dışında Genel Kurulu izlemeye giden 34 işyeri temsilcisi ve İşyeri Komitelerinden işçiler sürekli değerlendirme toplantıları yaptılar. Toplantılara katılan diğer şube delegeleri ile yüzü aşkın enerji işçisi, geleceğe yönelik önemli adımları da atmış oluyorlardı. İşyeri Komite ve Konseyleri örgütlenmeleri anlayışını tüm işyerlerine taşıyarak, Sınıf ve Kitle Sendikal anlayışının ilk yapılarını doğuracaklardır. Kuracakları ilişki zinciri, bilgi alışverişi, eğitim ve örgütlenmeleri enerji işçilerinin geleceğini belirleyeceğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Tes-İş Diyarbak Şube Kongresi iptal edildi

Tes-İş Diyarbakır Şube genel kurulu
keme kararıyla bütün sonuçlarıyla birli
tal edildi.

Daha önce, uzlaşmacı bir politika i
Genel Merkez'e rağmen, işçilerin des
genel kurulda seçimleri kazanan şube y
mine karşı Genel Merkez tarafından t
lanan oyunun ilk perdesi böylece bitmi

Sendika içinde kendi sarı anlayışın
olanlara tahammülsüzlüğüyle ve çevird
laplarla ün kazanan Tes-İş Genel Merk
netimi, "Çalışma raporunun 15 gün ö
delegelere dağıtılmadığı" gerekçesiyle
renin iptal edilmesi doğrultusunda da
tırmıştı. İstanbul 1.No'lu şubede de ay
nu oynamaya çalışan genel merkez, İst
daki işçilerin kararlılığı ve direnci so
da yenilgiye uğratılmıştı.

Şimdi, düzmece olduğu çok açık c
gerekçeyle Diyarbakır şube yönetimind
tulmaya çalışıyor. Diyarbakır'lı Tes-
işçiler, İstanbul'da yaşananlardan da
kartarak Genel Merkez'in bu çabasını
kartmalı, ikinci perdeyi kendi istekl
rultusunda sonlandırmalıdır.

Özal'ın yeni

Baştarafı 1

Yarı başkanlık sistemine giderk
emperyalistlerin ve yerli işbirlikçilerin
leri doğrultusunda, pervasızca
siyasi-ekonomik uygulamalara karş
lecek tepkilere ve oluşabilecek
odaklarına karşı temkinli. Özal'ı düş
parlamento sınırları içinde kalacak
lefet değil, Onu korkutan, tozu du
tarak girişeceği uygulamalara karşı
halefet odaklarının varlığı. Bunların
lisi de işçi örgütlülükleri. İktidar, Tü
deki geniş tabanlı bir SHP-DYP
içinde yer alarak gelişebilecek, sıçr
bir muhalefet tehlikesini şimdiden t
istiyor.

Bugün olduğu gibi yarın da Öza
ceği uygulamaların faturası, açlık, iş
kı isci sınıfına ve emekçi halklara y
İşte Özal, işçilerin ve emekçilerin t
belli odaklarda toplanmasından,
masından korkuyor. Türk-İş tek
muhalefet alanı olarak endişelen
buradan sıçrayacak ve işçilerde
tepkilerin işçi örgütlülüklerinde so
ciddi bir tehlike iktidar için. Bu
küçük bir açık vermek istemeyen
dikalara çengel atıyor. Özal'ın
hamlede kullandığı piyon ise emel
cılar.

ANAP'ın çabaları, kendi isten
şılayan SHP, DYP'nin belirleyici
şacak geniş tabanlı bir Türk-İş y
yaratılması. ANAP böylesi bir yön
de yer alarak denetleyici olmaya çı
hedefini partinin üç ayağından bi
ran MHP kökenli faşistlerin etkisi
de gerçekleştirmek istiyor. Bu da
sılıkla Türk Metal kaynaklı kişile
yönetiminde yer alması sağlanarak
İşte ANAP, bu amaçlarla Türk-İ
ni pazarlığa çekmeye çalışıyor. En
kacılar konusunda "ne yaparsan y
da olan Şevket Yılmaz'ı masaya çe
grev erteleme süresinin 60 günden
karılması gibi bir yasa tasarısını
Grev ertelemeye ilişkin maddeyle,
dikacılar konusunu birarada sun
İş yönetimini pazarlığa çekmeye

Şevket Yılmaz ve çevresi ise
emekli sendikacılar arasında yer al
men) böylesi bir pazarlığa "temk
şıyor. Ancak bu konuyu gözardı
linde emekli sendikacıların sandık
kendisine çelme takması riskini d
mıyor. Çünkü SHP-DYP ittifakın
ın önerisine yanaşmaması halinde,
dikacıların, sandıkta Özal'a şükra
ödeyeceğini biliyor. Şevket Yılm
Özal'a, ileride kendisine kambur
kozlar vermek istemiyor. Bu yüz
lıkları Türk-İş'in parlamento ilişk
lusu Kaya Özdemir aracılığıyla s
Bu sayede yapılan görüşmelerin
bir bağlayıcılığı da olmuyor. Ken
bir manevra alanı sağlıyor. Değiş
lere göre tavrını da belirleyecek.

Bütün bu ayakoyunlarının, ko
larının gerisinde ise tartışmasız bi
tıyor. Tüm hesapların faturası, işç
çilere çıkartılacak. Özal, empery
yerli işbirlikçilerinin reçetelerini pe
gulama noktasında gelişecek tepk
den engelleme, törpüleme uğraşı
rın bu uygulamalara muhalif olac
boğazına dayamak için bıçağını bu
liyor.

Evet, Özal kaygısında haklı. Çü
ları bugünden yapılan böyle bir gi
diyecek, hesabını soracak olan ö
sınıfı ve emekçi halklar olacaktır.
sabaşı pazarlıklarına cevabı, yarat
lülük üzerinde yükselteceği mücad
melidir. Bu örgütlülüğün tohumlar
atılmalı, alınacak her tavır bu örg
recine hizmet etmelidir. Çünkü ge
da bir "dur" deyiş örgütlü güç ü
duğunda etkili olacak, sömürücül
ka ağalarının hesaplarını bozaca
nün acil görevi, işyeri temelindeki
lerin (İşyeri Komite ve Konseyleri)
sı, varolanların sınıf bilimin ışığ
tirilmesidir.

HABERLERİN DEVAMI

...ev alanlarında

Baştarafı 1. sayfada

ev, Türkiye'de askeri önlemler gerek-
yasadışı'' bir eylem, grevciler de
n'' ya da potansiyel suçlu'' olarak gö-
Bu mantıkla, grev alanını savaş ala-
nüştürmeye çalışmaktan doğal ne ola-
rev yerinde gerektiğinde kullanılmak
rekli **jandarma komando birlikleri** bu-
lacak. Grevci işçiler ya da onlarla da-
amacıyla gelen başkaları topluluk
mayacaklar. Alınan önlemlere rağ-
irci topluluğu meydana gelmişse da-
k. Grevciler ve grev gözcüleri için ba-
adır kurmak, barınmak yasak. Her
rınma aracı yıkılabilecek. Hele hele
nünde sazlı sözlü toplantılar, eğlence-
nlemek, benzeri yollarla **işçilerin he-
nı ayakta tutmak** en büyük suç. Öyle
iler sınıf kardeşleriyle dayanışmanın
nu bir kez tadarlarsa, hak alabilmek
cadele gerektiğini kavrarlarsa, bunun
kte davranmaya karar verirlerse, son-
acak? İstiyorlar ki, grevci işçiler di-
lerinden işçilerle buluşamasınlar, top-
diğer kesimleriyle bütünleşmeleri, da-
ları engellensin. Hatta basına, kamu-
bile duyurmasınlar grevlerini, taleple-

çevresinde alınması gereken önlem-
enleyen madde, içiki yasağından, taş,
mir, lastik çubuk ve benzeri **''suç ara-**
şyerine sokulmasına kadar her ayrın-
yor. Mülki ve idari amirlerin işçiyi ya-
ylemlere özendirdiği, kışkırttığı gerek-
azete toplanması için savcılığa başvu-
kleri belirtilerek, yalnızca grev hakkı-
, basın özgürlüğüne de darbe indirili-
platılması istenecek gazeteler kuşku-
lere sınıf bilincini taşımaya çalışan,
len mücadeleye ışık tutan yayınlar ola-
tmiyormuş gibi **''grev ve lokavtlarda
eylemlerin ve ilgililerle yapılan gö-
rin ses alma araçlarıyla tespiti''** uygu-
getiriliyor. Kitle gösterilerini engelle-
zdağı vermek gibi amaçlarla polis ta-
n gündeme getirilen fotoğraf ve film-
, işçilerin belli başlı hak arama aracı
vin yapıldığı alanlara da taşınıyor. 12
en bu yana ''fişlenen'' binlerce insa-
leri eklenecek.

**HAKKINA NEDEN
RILIYOR?**

hakkı, 12 Eylül Anayasa ve yasaları-
nın en tahammülsüz olduğu sendikal özgür-
lüklerin başında geliyordu. Sermaye sınıfı
grevde geçen işgünlerinin ekonomiye yük
oluşturduğu bahanesiyle başlattığı ideolojik
karalama kampanyasını 12 Eylül'le birlikte
doruğa çıkardı. Amaç işçilerin elini kolunu
bağlamak, sermayenin her türlü saldırısı kar-
şısında savunma araçlarından yoksun bırak-
mak, doludizgin sömürüye, emekçi halkın
elinde avucunda ne varsa el konulmasına da-
yalı ekonomi politikalara olanak yaratmak-
tı. Grev hakkının olmadığı, sendikal örgüt-
lülüklerin dağıtıldığı 1980-83 yılları arasında
gerçek ücretlerde düşüş yüzde 43'ü buldu.
İşçiler sendikal yasaların çıkmasından sonra
grev hakkını önceleri biraz ürkekçe kullanır-
ken, giderek dayanışma eğiliminin güçlendi-
ği, örgütlü gücün bilincine varıldığı Netaş,
Derby, Kazlıçeşme, Migros son olarak Demir
Çelik grevleri sermaye sınıfının korkulu dü-
şü oldu. Kuşkusuz grevler işçi sınıfının
ekonomik-demokratik mücadelesinin yalnızca
bir biçimini oluşturuyor. Ve bu mücadelenin
güçlendirilmesi ya da bu mücadeleye dayalı
örgütlülükler ile gerçek kurtuluşun sağlanma-
sı mümkün değil. Buna karşın gündeme geti-
rilen yeni saldırılar, sermaye sınıfının işçile-
rin öfkesinden, üretimden gelen güçlerini kul-
lanmalarından ne denli ürktüğünü kanıtlıyor.
Hele hele yine ekonomik taleplerle sınırlı olan
ancak toplu vizite, üretimi yavaşlatma gibi ya-
saların da zorlandığı eylem biçimlerini de içe-
ren Nisan-Mayıs süreci düşünülürse...

İktidar, tüzüğü yasalaştırırken kamuoyu-
nun cumhurbaşkanlığı seçimleri ile ilgilendi-
ği, sendikaların genel kurul hesaplarıyla uğ-
raştıkları bir dönemi seçti. (Farklı bir dönem-
de gündeme getirilseydi muhalefet partileri-
nin ne denli etkili **''muhalefet''** yapacakları-
nın, sendikaların harekete geçip geçmeyecek-
lerinin takdirini okuyucuya bırakıyoruz)
SHP, bir yandan cumhurbaşkanlığı seçimle-
rinde Özal'ın adaylığı halinde yapılacaklarla
ilgili geri adım atmaktan, diğer yandan da Pa-
ris'te Kürtler konusunda düzenlenen toplan-
tıya katılan milletvekillerini disiplin kurulu-
na vermekle meşgul olduğundan anti-
demokratik tüzüğünü kamuoyunun gündemi-
ne sokmadı, ANAP'ın işçi düşmanı yüzünü
teşhir etmek gibi işlerle uğraşamadı. Sendika-
larda ise eski sendikacılar yaşama savaşımı ve-
riyorlar. Sınıf ve kitle sindikacılığını yerleş-
tirmeye çalışan muhalefet gruplarının henüz
yeterince güçlü olamayışları oluşabilecek tep-
kileri engelledi.

...k Traktör'de

Baştarafı 1. sayfada

**nuz olduğunda temsilciye gidiyoruz.
iyor. Yakasına yapışınca 'Ben işçinin
ndikanın temsilcisiyim' diyor. Böyle
likada niçin kalalım? İşveren bize; es-
likanıza dönün, yoksa sizi burada
z' diyor.''**

**k Metal Ankara Şube Başkanı Refik
bizim istifamızla ilgili olarak 'Biz si-
zi öptüreceğiz' diyor. Böyle sendika,
endikacı olur mu?''**

rle süren toplantı sırasında alınan bir
üzerine fabrikaya gittik. Kapıda fabri-
çileri ve polisle karşılaşıyoruz. Bir sa-
a gelen polis ekip otusu ile kapıdaki
kayboldu. Fabrikaya girme isteğimi-
ç'un işyerlerine gazeteci giremez'' ce-
rildi. Personel Müdürü **Ahmet Alpas-**
üşme istemimize telefonla cevap ver-
abul ederken işten çıkarmaların **iş kriz-**
n geldiğini, devam edeceğini, işten çı-
arın Türk Metal'le ve son olaylarla il-
adığını söylüyordu. İşten çıkarmalar-
k Metal'den istifa olaylarının üst üste
inin bir rastlantı olduğu sözleri inan-
lmaktan çok uzaktı. Çünkü Türk Me-
ri temsilcisi **Ahmet Yıldız** 06 ZN 296
Sendika aracı ile istifa dilekçilerini iş-
getiriyordu. Ve uzunca sayılabilecek bir
nra işçilerin tek tek işyerini terk etme-
at çekti. Çalışma saati içinde işyerin-
rılmalarını işçiler şöyle açıkladılar:
**ek tek odaya çağırıyorlar. Odada işve-
dikacı ve polis var. 'Ya Türk Metal'e
n üye olursun ya da işinden olursun'
r. Türk Metal'e üye olmamız için eli-
dilekçe, Çelik-İş'ten istifa kağıdı ve
TL. lira verip 'şimdi gidip noterden iş-
tamamlayın' diyorlar. Türk Metal'e
k yok olmak demektir.''**

inde tek tek ayrılan işçilere ne yapa-
nı sorduğumuz da aynı cevabı alıyoruz:
**eceğiz'', ''Biz niye işyerinden ayrıla-
ız? Türk Metal ayrılsın.''**

17'ye gelirken akşam vardiyasının iş-
e gelmeye başladı. İşten çıkanlar 5 ki-
aha işine son verildiğini söylüyorlardı.
-sendika-polis işbirliği gündüz vardi-
an beş işçinin ekmeklerini ellerinden al-
öylüyorlar. Vardiyaya gelen işçiler kız-
öfkeli işyerine yöneldiler. Ne pahasına
olsun direneceklerini söyleyerek kapı-
iler.

ikada bütün bu olaylar yaşanırken iş-
son eylemlerin etkilemesiyle üye ol-
Çelik-İş sendikası yöneticileri ortalık-
. İşçilerde **''yağmurdan kaçarken do-
tutulduk?''** sorusu mırıltılarla çıkma-
adı. Özellikle direnişin olduğu gün fab-
rikaya gelmeyip ertesi gün İskenderun'a git-
meleri bu düşünceleri kuvvetlendiriyordu.

Yıllardır faşist anlayışa sahip bir yönetimin
bulunduğu Türk Metal içinde kalan işçilerin
daha sağlıklı bir çalışmaya girmeleri gerekir-
di. İşyerinde kendi aralarında yıllardır tartı-
şan işçilerin, bu beladan kurtulmanın yolunun
eğitim ve örgütlü davranmaktan geçtiğini an-
laması gerekir. İşçi sınıfı üretir ama ürettiğin-
den pay alamaz, ürettiğine sahip olamaz. Bu-
nun nedeninin sınıflar arası mücadelenin al-
tında yatan sömürü olduğunu görmek gere-
kir.

Örgütlenmenin ilk adımı işyerlerinden baş-
lamalıdır. Bu örgütleri ile bilgilerini arttıra-
rak nasıl bir sendikada toplanmaları gerekti-
ğine karar verebilirler. Şimdi yapılması gere-
ken işte budur. İşçiyi işverene teslim eden, iş-
çiyi baskı altında tutarak işverenlerin daha
fazla sömürmesi için çalışan (faşist) sendika
zincirini kırmanın ve gittikleri yeni sendika-
da da işçilerin söz sahibi yapmanın yollarını
yaratabilirler.

Türk Traktör işçisi gibi tüm metal işkolun-
daki işçiler işyerlerinde işyeri komiteleri ve
konseyleri örgütlenmelerini kurmalıdırlar.
Sendikalarında kendilerini söz ve karar sahi-
bi yapan, kendi geleceklerini kendilerinin ta-
yin edeceği sınıf ve sendikal bilgilerini kazan-
dıracak, mücadele yollarını bulup çıkaracak
yapılar işyeri komite ve konseyleridir.

Harb-İş İstanbul

Baştarafı 7. sayfada

**Ben, böyle üretken, atılımcı ekibin maşası de-
ğil, uşağı olurum''**

Son olarak konuşan ve ''suçlamaları yanıt-
layan'' gerçekte ise laf salatasından başka bir
şey yapmayan Ali Osman Albayrak neler söy-
lemedi neler? Albayrak'ın konuşması aynı za-
manda işçilerin başına çöreklenen, güzel ko-
nuşuyor görünen özünde ise hiçbir soruna çö-
züm getirmeyen sendika bürokratlarına kar-
şı işçilerin ne denli uyanık olması gerektiğini
de ortaya koyuyordu. Sözlerine **''Ben ağabe-
yiniz olduğum için beni suçlayanlara aynı bi-
çimde ağır konuşmayacağım, hatta incinme-
sinler diye bazılarına yanıt bile vermeyece-
ğim''** diye sözlerine başlayan Albayrak, **''Si-
zi demokrasiye ban alıştırdım''** dedi. Delege
seçimlerinde yolsuzluk yapıldığı iddialarına
verdiği yanıt çok kısaydı. **''Birarada bulun-
duğumuza göre demek ki seçilebildiniz. Siz se-
çilebilirseniz, demokrasi var, biz seçilirsek yok
mu? Bu iş futbolcu Hasan'ın transferine ben-
zedi. Fener'de iken iyi futbolcuydu. Galata-
saray'a gitti kötü oldu. Yaramaz çocuklarsı-
nız siz. Ama iyi çocuklarsınız''**

Toplu sözleşme görüşmelerinden bilgilene-
bilmek için sendikalarına giden fakat çevik
kuvvetle karşı karşıya kalan işçilere şöyle ses-
leniyordu Albayrak:

**''Çevik kuvvetten kimseyi tanırsam allah
belamı versin. Ama iddia edenler, demek ki
tanıyorlar. Telefon defterimi keşke getirsey-
dim de baksaydınız, çevik kuvvetin telefonu
var mı yok mu? Arkadaşınızın ayağı sakat-
landığı için aranızda para topladığınızı söy-
lüyorsunuz? Siz illegal örgüt müsünüz kar-
deşim? Nasıl para toplarsınız Ağabeyiniz ola-
rak sizi uyarıyorum. Sonra başınıza iş açılır''**

Türk Harb-İş İstanbul Şube Genel Kuru-
lu'nda yönetime yeniden Ali Osman Albay-
rak ekibinin getirilmesi, kuşkusuz genel mer-
kez genel kurulunda görünürde ''demokrat''
özünde ise teslimiyetçi, işçinin gücüne güven-
meyen, Bizans oyunları ile ayakta kalmaya
çalışan ekibe üstünlük sağladı. Ama aynı
zamanda da Harb-İş üyesi işçilerin sendika yö-
netimine duydukları tepkinin er geç örgütlü
bir güce dönüşeceğinin habercisi oldu. Varo-
ları muhalefetin bu gücü yaratabilmesi sınıf
ve kitle sendikacılığı ilkelerinin yaygın tartı-
şılmasını sağlamasına, bu ilkeleri somut ör-
gütlenme biçimlerine dönüştürmesine bağlı.
Tersane işçilerinin, Dikimevi işçilerinin Ağır
Bakım işçilerinin kendi işyerlerinden başlaya-
rak işçilerin söz ve karar organlarını yaratma
mücadelesi, örgütlü gücün genel kurullara ve
sendikalara taşınmasının yolunu açacak.

Sendikal demokrasi

Baştarafı 1. sayfada

İşçilerin gücünün sendika yönetimlerine ta-
şınmasını önlemek için her türlü dolabı çevir-
mekle ün kazanan Tes-İş genel merkezi ile ge-
nel merkez arasında bir mutabakat sağlanma-
dığı durumda (yani işine gelmeyince) şube ge-
nel kurulunu kendi belirleyeceği yer, gün, saat
ve gündemle yapma yetkisini de kabul ettir-
meye çalıştı.

Görüldüğü gibi sendika merkez yönetimle-
ri, genel kurullarda her türlü insiyatifi için tü-
zükleri bu doğrultuda değiştirmeyi hedefle-
mektedir.

Sendikaya üye işçiler arasında veya şube
yönetimlerinden kendilerine karşı yükselebi-
lecek her türlü sesin kısılması için ''disiplini
sağlamak'' maskesiyle düzenlemeler yapıl-
maktadır. Genel Merkez'le arası iyi olmayan
şubelerin kapatılması veya başka şubelerle
birleştirilerek eritilmesi, şube yönetimine ge-
lenlerin profesyonelliklerinin genel merkez ta-
rafından belirlenmesi çabaları buna yönelik-
tir.

Hem Tes-İş genel kurulunda, hem de Türk-
İş'i ''demokratikleştirmek'' iddiasındaki
Petrol-İş genel kurulunda genel merkez tara-
fından verilen önergelerle, genel kurulda bu-
lunan şube açma, kapama ve birleştirme yet-
kilerinin genel merkeze devri hedeflenmiştir.
Ayrıca şube yöneticilerinin profesyonellikle-
rinde de belirleyiciliği kendi ellerinde bulun-
durmak isteyen genel merkez yöneticileri, bu
yetkilerini sürekli bir şantaj unsuru olarak
kullanmayı düşünmektedirler.

Genel merkez yöneticileri sadece şubelerden
doğru gelebilecek ve kendi koltuklarını tehli-
keye düşürebilecek gelişmeleri engellemeyi de-
ğil, aynı zamanda da şubeleri kendi adlarına
işçileri denetleyen, kontrol eden yapılar hali-
ne dönüştürmeyi planlamaktadır.

Tes-İş'te bir tüzük değişikliğiyle şube yö-
netim kurulunun görev ve yetkileri arasında
kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile ge-
nel kurul, sendika ve şube yönetim kurulları-
nın alınan karar ve talimatlara aykırı hareket
eden veya sendika, şube ve diğer üst kuruluş
yöneticilerini küçültücü mahiyette fiil ve is-
natlarda bulunan üyeleri disiplin kurullarına
sevketmek şeklinde bir madde de eklenmeye
çalışıldı. Bu madde şubelere, özetle hem ge-
nel merkeze, hem işverenlerin çıkarlarını sa-
vunduğu herkes tarafından bilinen yasalara,
tüzüklere ve yönetmeliklere hem de Türk-İş'e
karşı olan işçileri cezalandırma görevi yüklen-
mektedir.

İŞÇİLER BU OYUNLARI BOZMALIDIR

Bu tür tüzük değişiklikleri işçilerin güçle-
rini sendika yönetimlerine taşımalarını önle-
meyi hedeflemektedir. Genellikle aceleye ge-
tirilen oylamalara sıkıştırılmaya çalışılan bu
düzenlemeler, genel kurul telaşındaki delege-
lerin dikkatli davranmaması durumunda acısı
sonradan çıkacak gelişmelere yol açabilir.

Bu yüzden işçiler genel kurul öncesinden
başlayarak bir tüzük çalışması başlatmalı ve
genel kurula kendi alternatif tüzük önerileriy-
le gitmelidirler. Tes-İş'te böylesi bir hazırlık-
la gidildiği için genel kurullarda divanın oluş-
ması hakkındaki madde dışındaki diğer de-
ğişiklik önerileri geri teptirilebildi.

Aynı şekilde oylanan her maddenin anla-
mı iyice düşünülmeli, tartışılmalı, ona göre oy
verilmelidir. Yoğun ve yorucu bir genel ku-
rul gündeminde tüzük değişikliklerinin yan-
gından mal kaçırırcasına yapılmaması için ge-
rekli dikkat gösterilmeli, çaba harcanmalıdır.

Sendika ağalarının bu oyunları bozulmalı-
dır.

Olmak ya da

Baştarafı 4. sayfada

**yış, sınıf ve kitle sendikal ilkelerinin yaşama
geçirilmesi, birlik adı altında yapılmaya çalı-
şılanlar. Örgütlenmedeki gerileme, MESS ile
imzalanan toplu sözleşme, ek zam ve sendi-
kal eğitimin yetersizliği ve içeriği** gibi konu-
lar vardı.

Söz alan delegeler, MESS grup sözleşmesi
imzalanırken işçilere sorulmadığını, bu tav-
rın işçilerin söz ve karar hakkını çiğnediğini,
MESS sözleşmesi sonrasında yalnız bırakılan
Özdemir-İş'le birleşmekten bahsetmenin bir-
lik anlayışındaki çarpıklığın yansıması oldu-
ğunu belirttiler.

Toplu sözleşmedeki anlayışın ek zam ko-
nusunda da kendisini açığa vurduğunu belir-
ten konuşmacılar, **''toplu sözleşme düzenini
bozmamak'', ''ilkeleri çiğnememek''** bahane-
leriyle hem uzlaşmacı bir politika izlendiğini,
hem de doğal ve haklı bir istem olan, işçile-
rin hayat pahalılığı karşısındaki kayıplarının
giderilmesi istemine yüz çevrildiğini söyledi-
ler. İşyerlerinde gelişen ek zam eylemlerinin
sendika yönetimine rağmen gerçekleştiğini be-
lirten konuşmacılar gerek toplu sözleşme sı-
rasında, gerekse de ek zam eylemleri sırasın-
da yönetimin takındığı tavrın, sınıf ve kitle
sendikal anlayışıyla ters düştüğünü ifade et-
tiler.

Kürsüye gelen delegelerin önemli bir kısmı
metal işçilerinin bütün işçi sınıfı içindeki ön-
cülüğünden bahsederken, mücadele tarihin-
den örnekler vererek (**Kavel direnişi, DGM di-
renişi Faşizme ihtar eylemi, 1 Mayıslar vb.**)
bu mücadele tarihinin unutturulamayacağını,
metal işçisinin bu geleneğe sahip çıkacağını
belirttiler.

Gerek örgütlenme, gerekse de eğitim anla-
yışının (sendikal alana bakıştaki yanlışlığın so-
nucu olarak) sınıf ve kitle sendikası olduğu-
nu iddia eden Otomobil-İş'in bu iddasıyla ters
düştüğünü belirttiler. Sendikalar yasasının bi-
le sendikaların bütçelerinin % 5'ini eğitime
harcamalarını zorunlu kıldığını söyleyen de-
legeler, bu rakamın Otomobil-İş gibi sınıf ve
kitle sendikası olduğunu söyleyen bir sendi-
kada % 15-20'lere çıkması gerekirken % 4'te
kaldığını vurguladılar.

Daha önce yayınladığı bildirilerde polisiye
ve yasal zorluklardan, işveren baskılarından
dolayı yeni işyerleri örgütlemek yerine ''bir-
lik''; örgütlenme anlayışı olarak sunan bir
görüşe elbette ki söylenecek çok şey vardı.
Ama söylenmesi gerekenlerden en önemlisi de
örgütlenme ve eğitimi içiçe yürütmek, eğiti-
mi sadece masa başında bir kişinin anlatıp di-
ğerlerinin dinlemesi olarak değil, tezgah baş-
larında geniş işçi kitlesinin olayları, gelişme-
leri değerlendirip tavır almasını sağlamak şek-
linde görmeyen herhangi bir anlayışın sınıfa
gerçek anlamda bir bilinç taşıyamayacağıydı.

Özellikle sendikal anlayış ve sınıf ve kitle
sendikası ilkelerinin yaşama geçirilmesi konu-
sunda yoğunlaşan eleştiriler, bir delegenin
**''geçen genel kurulda yaşasın sınıf ve kitle
sendikacılığı diye bir pankart vardı. Şimdi sı-
nıf ve kitle sendikasıyla ilgili her şey kaldırıl-
mış, yerine ne olduğu belirsiz bir güçlü sen-
dikacılık afişleri asılmış''** sözlerinde yansıyor-
du. DİSK'ten bahsedenlerin, DİSK'in ilkeleri-
ni yok ettiklerini, bu ilkeleri uygulamak üze-
re yönetime getirilenlerin tam ters uygulama-
lar içine girdiklerini belirten delege konuşma-
ları, aynı zamanda sınıf ve kitle sendikası an-
layışının işçilerde kök saldığının göstergeleriy-
di.

Çalışma raporunu oldukça iyi incelediği an-
laşılan bir delege, çalışma raporunun para
karşılığında sendika dışından bir burjuva eko-
nomistine, bir sosyal demokrata yazdırıldığını
belirttiği konuşmasında, raporda, 12 Eylül'-
ün ne olduğuna hiç değinilmediğini, sadece
sonuçların anlatılıp nedenlerin gözardı edil-
diğini söyledi. Toplu sözleşmelerde belirlenen
ücret artışlarıyla enflasyon rakamlarının kar-
şılaştırılmasında enflasyon rakamlarının
Özal'ın açıkladığı rakamların bile altında be-
lirtilerek, toplu sözleşmelerdeki başarısızlığın
örtbas edilmeye çalışıldığını ifade etti.

Türk-İş'te birlik ve Çelik-İş'le birleşme ko-
nusunu savunanların MESS sözleşmesi, eği-
tim ve örgütlenme anlayışı, sınıf ve kitle sen-
dikası gibi konulara hemen hemen hiç değin-
medikleri genel kurulda üzerinde en fazla dur-
dukları konu birlik konusuydu. Bu anlayışı
savunanların hemen hepsinin ajitasyon kokan
konuşmaları bir yanıyla dinleyicileri etkileme-
yi hedeflerken, satır aralarında ve konuşma-
larının sonlarına yerleştirdikleri düşünceleriyle
Türk-İş ve Çelik-İş konusunu işliyordu.

**''Birlik için kararlı adımlar atmalıyız'',
''Kendimize güvenmiyormuyuz ki birliğe kar-
şı çıkıyoruz?'', ''Bu insanlıkdışı düzeni değiş-
tirebileceğine inananlar niçin Türk-İş'i değiş-
tirebileceklerine inanmıyorlar?''** gibi söylem-
lerle dile getirilen bu görüşler, DİSK üyesi
500.000 işçinin önemli bir kısmının Türk-İş'e
gitmesiyle Türk-İş'in değişmeye, demokratik-
leşmeye başladığını, eylem kararları aldığını
söyleyerek **''Biz de Türk-İş içindeki yerimizi
almalıyız''** şeklinde dile getiriliyordu.

Çelik-İş'le birlik konusunun iltihak olarak
sunulmaya çalışıldığını söyleyen bu anlayışın
savunucuları, bunun doğru olmadığını ilkeli
bir birliği savunduklarını söylerken, bir tür-
lü bu ilkelerin neler olduğu, sınıf ve kitle sen-
dikal ilkeleriyle ilişkisi hakkında bir şey söy-
lemiyorlardı. Masa başı pazarlıklarla gerçek-
leşecek bir birliğe karşı olduğunu söyleyenler,
Çelik-İş yöneticileriyle yapılan görüşmelerde
varılan uzlaşma noktalarını açıklamıyorlardı.
Çelik-İş'le birlikten bahsedenlerin, İstanbul-
daki çeşitli sendika şubelerinin Demir-Çelik
grevini desteklemek amacıyla aldığı (ve bazı
Otomobil-İş şube yöneticilerinin de kabul et-
mek zorunda kaldığı) eylem kararlarını ger-
çekleştirmemiş olmaları hatta kendilerine bu
eylem kararlarını soran işçilere **''yok öyle bir
karar''** demeleri konusunda hiçbir eleştiri ge-
tirilmemesi önemli bir eksiklikti.

Bu anlayışa karşı çıkan delegeler ise işçi sı-
nıfının birliğine kimsenin karşı çıkmayacağı-
nı, ama daha kendi içinde bile bir birliği sağ-
layamayan Otomobil-İş'in, Çelik-İş'le tepe-
den birleştirilmesinin işçi sınıfının birliği ola-
rak kabul edilmeyeceğini söylediler. Birliğin
mücadele içinde ve aşağıdan doğacağını be-
lirten konuşmacılar, bu birliğin ilkelerinin
sınıf ve kitle sendikacılığı olacağını ifade
ettiler. Çelik-İş yöneticileriyle koltuk pazar-
lıklarının da açığa vurulduğu konuşmalarda
**''birlik, sağlam bir temel üzerinde yükselmez-
se, gelecekte işçi sınıfına zarar verir''** görüşü
de dile getirildi. Tezgah başında, mücadele
içinde işçi sınıfı bilimi doğrultusunda bir bir-
liğin zor ama en doğru yol olduğu ifade edildi.

Yönetim adına eleştirilere cevap verenlerden
Celal Özdoğan'ın MESS sözleşmesi ve ek zam
konusundaki eleştirileri cevaplandırırken kul-
landığı ifadeler oldukça dikkat çekiciydi.
BANKS'ın BASİSEN'e iltihak etmek zorun-
da kaldığını belirten **Celal Özdoğan ''Biz hiç
olmazsa ayaktayız. Örgütsel varlığımız sürü-
yor. MESS'e karşı direnmek çok zor arkadaş-
lar. O sözleşmeyi imzalamasaydık, belki biz
de BANKS'ın durumunda olacaktık.''** şeklin-
de konuştu. Mücadeleci bir anlayıştan çok,
teslimiyetçi-uzlaşmacı bir anlayışın uzantısı
olan bu sözler, Otomobil-İş yönetiminin önü-
müzdeki günlerde izleyeceği politikalarının da
ipuçlarını veriyordu.

Konuşmalardan sonra Türk-İş'e katılma
konusu oylandı. Tüzüğe göre bu kararın çık-
ması için toplam delege sayısı olan 309'un ya-
rıdan fazlası (155) gerekiyordu. Fakat, Türk-
İş'e katılma lehinde oy verenler 147'de kal-
dığı için bu önerge kabul edilmedi.

Genel Kurul'un üçüncü gününde yapılan
seçimler sonunda Celal Özdoğan'ın başkan-
lığındaki liste 153 blok oy alırken, Mehmet
Çabuk başkanlığındaki liste 111 blok oy alı-
yordu. Diğer delegelerin oyları iki listeden de
isimler içeriyordu.

Genel Başkan Yardımcılığına **Mehmet Ça-
pan**, Genel Sekreterliğe **Mahmut Karakoç**,
Genel Eğitim Sekreterliğine **Osman Yıldız**,
Genel Mali Sekreterliğe **Hüseyin Kara**, Genel
Örgütlenme Sekreterliğine **Cihangir Başkara**
seçildiler.

Otomobil-İş'in yönetiminde bulunanlar
Çelik-İş'le birlik ve Türk-İş'e katılma konu-
sunda ısrarlı bir tavır içindeler. Yapılan pa-
zarlıkların hayata geçmesi için yönetimde bu-
lunmanın bütün avantajlarını kullanacaklar-
dır. Bu genel kurulda Çelik-İş'le birleşme-
nin değil de Türk-iş'e katılmanın oylamaya
sunulması kendileri açısından ustaca düzen-
lenmiş bir manevraydı.

Eğer bu manevra başarılsaydı kendi düşün-
celerinde Türk-İş'e gitme konusunda Çelik-
İş'e göre bir öncelik kapacaklardı. Başarılma-
ması durumunda, reddedilen Çelik-İş'le bir-
leşme değil Türk-İş'e katılma olduğundan,
Çelik-İş'le birleşme konusunun yeniden gün-
deme getirilmesi saklı tutulmaktadır.

Çelik-iş'e gelince, baraj sorunu Çelik-İş için
de çok önemli bir sorun. Bu sorunu aşıp
Türk-Metal'in kendi altını oymasını önlemek
için Aralık ayında yapılacak genel kurulun-
da Türk-İş'e gitme kararını çıkartacaktır. Bu
karar, Şevket Yılmaz'ın da desteği ve koru-
yucu kanatları altında Çelik-İş'in bir soluk al-
masını sağlayacaktır. Çelik-iş'in Türk-İş'e gir-
mesi, aynı zamanda DYP'nin Türk-İş içindeki
gücünüde artıracaktır. Türk-İş'e gitmeye ön-
celik kazanan Çelik-İş, Otomobil-İş karşısın-
da da avantajlı bir durumda olacaktır.

Ocak ayında yayınlanacak bakanlık istatis-
tiklerinde Otomobil-İş'in %10 sınırının altı-
na düşmesi olasılığı yüksek. O zamana kadar,
kendisini sağlama alan Çelik-İş **''Komisyon-
lar oluşturalım, birlik olayını tabanda
tartışalım''** vb. söylemlerle Otomobil-İş'i oya-
layacaktır ve köşeye sıkıştıracaktır.

Ortaya çıkacak muhtemel tablo, Türk-İş
içinde baraj sorunundan kurtulmuş bir Çelik-
İş ve yetkisi düşmüş bir Otomobil-İş'tir. Bu
durumda, eski pazarlıklar geçersizleşecek,
Otomobil-İş, Celal Özdoğan'ın deyimiyle
BANKS'a dönecektir. Yani işverenlerin rahat-
lıkla yutması için kılçıklardan, kemiklerden
temizlenmiş bir lokma.

Metal işçilerini bekleyen bu önemli tehlike-
ler karşısında neler yapılmalı? Herşeyden ön-
ce kendisini **''devrimci muhalefet''** olarak ta-
nımlayan yapı, örgütlenmesini gözden geçir-
mek zorundadır. Genel kurul sürecinde işye-
ri örgütlenmelerine dayanmıyor olmanın, il-
kesiz ittifaklar oluşturmanın sıkıntıları yakı-
cı bir şekilde yaşandı. Bunlardan ders çıkartıl-
malıdır. **Birliktelikler, koltuk hesapları üze-
rine değil, devrimci sendikal ilkeler üzerine
oturtulmalıdır.**

Yönetimi alma düşüncesinin ön plana çı-
kartıldığı, delege hesaplarıyla burjuva politi-
kacılığının yapıldığı, sendikal ilke ve anlayış-
ların göz ardı edildiği bir ''muhalefet'' sağ-
lıksızlığın göstergesidir.

Çıkartılması gereken bir başka ders de
''muhalefet''in altının boş olduğu ve doldurul-
ması gerektiğidir. İşyerlerindeki örgütlenme-
lere, işçileri kavrayan yapılanmalara dayan-
madan, **''yukarıda''** bazı insanların yürüttü-
ğü çalışmalar ayakları yere basmayan çalış-
malardır.

Önümüzdeki dönem ciddi kararların, üste-
lik belki de yönetimden bağımsız olarak alın-
masının zorunlu olacağı bir dönemdir. Alınan
kararların hem sağlıklı olması hem de haya-
ta geçirilmesinin sağlanması, bu kararların **iş-
yeri komite ve konseylerinde** örgütlenen ge-
niş işçi kitlesinden doğru gelmesine bağlıdır.

İŞÇİLERİN SESİ

Sahibi: Çetin Uygur
Yazıişleri Müdürü: Soner Kızılkaya
Yazışma Adresi: Prof. K.İsmail Gürkan Cad.
5 Hüdaverdi Apt. Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 528 16 73

Dizgi: PERKA A.Ş.
Baskı: Son Havadis
Dayanışma ve Abone Ödentileri:
Yapı Kredi Bankası Çağlayan Şubesi
TL. Hesap No: 19096-4
Döviz Hesap No: 620328-5

Üretenler: Çetin Uygur, Füsun Demiralp,
Aytimur Doğan, Soner Kızılkaya, Behzat Taş,
İnönü Alpat, Ali Ateşoğulları, Volkan Yaraşır,
ve işyerlerinden işçiler
Ankara Bürosu: Adakale Sok. No: 16/6
Yenişehir

Lastik işçisine ceza

• Laspetkim-İş yönetimi, kongre yatırımı uğruna "ilkelerini ihlal ederek" ek zam eylemlerinin yanında yer aldı. Ancak işverenle işbirliği sonucu görünürde 750 bin lira ek zam kabul edilirken, "Toplu vizitede geçen sürelerin ek zamdan kesilmesi" maddesine de imza attı.

İzmit'te kurulu lastik fabrikası işçilerinin Ağustos ayında başlayıp, 4 Eylül'den itibaren toplu viziteye çıkışlarla sıçrattıkları ekzam mücadelesi işveren-sendika işbirliğiyle bitirildi.

İşverenle Laspetkim-İş arasında yapılan "anlaşma" sonucu kişi başına net 750 bin lira ek zam verilmesi kabul edildi. Ama anlaşmaya öyle bir madde kondu ki sadece Laspetkim-İş üyesi işçilerin değil, Türkiye işçi sınıfının mücadelesine darbe indiren bir ihanet belgesi oldu. "Toplu vizitede geçen sürelerin ek zamdan kesilmesi" maddesiydi bu. Bu maddeye göre; Pirelli'de 4 günlük, Goodyear'da 1-8 günlük, Lassa'da (Brissa) 1-5 günlük yevmiye, alınacak ek zamdam kesilecek. Günlük ortalama ücretlerin yaklaşık 22 bin lira olduğu düşünüldüğünde lastik işçilerinin ekonomik kayıpları 22 bin'den başlayıp, 176 bin liraya kadar varabilecek.

Ancak tüm çarpıklığına rağmen bu, olayın tali yönü. Aslolan yön ise Laspetkim-İş yönetiminin bu "anlaşmayla" Türkiye işçi sınıfının mücadelesine darbe indirmiş olması. Varılan "anlaşmada" toplu vizitede geçen sürelerin ek zamdan düşülmesi toplu viziteye çıkış eyleminin meşruluğunu büyük ölçüde zedeleyen, geçersiz kılan bir madde. Tüm bunların yanısıra başından beri ek zammın "ilkelerimize aykırı, toplu sözleşmeye sadık kalmalıyız" diyerek haklı bir talep olmadığını öne süren sendika yönetimi, bugünkü tavrıyla kendisini de yalanladı. Çünkü Goodyear'ın toplusözleşmesinde 'vizitede geçen süre ücretten kesilemez' maddesi var. Pirelli ve Lassa'da ise bu süre 3 saatle sınırlandırılmış. Sendika bu tavrıyla "ilkeler" konusunda ne denli samimi olduğunu da gösterdi.

Sadece lastik işçilerinin değil, diğer işkollarından işçilerin ve sendikaların tepkisini çeken Laspetkim iş yönetimi, bugün yasal yollardan durumu düzeltmenin peşinde. Tepkilerin büyüklüğünden ürkerek, sindirmeye çalışıyor.

Laspetkim-İş İzmit şube başkanı gelişmeleri şöyle değerlendiriyor: "Sendikalar, ilkeleri doğrultusunda mücadele vermelidir. Laspetkim-İş varolan ilkelerini yaşatmak zorundadır. Bu ilkeleri ihlal ettiğimizde sonuç lehimize de, aleyhimize de olabilir. Olay baştan disipline edilmeliydi". Yani ek zam talebine baştan ciddi bir şekilde engel olunup, bu noktaya getirilmemeliydi demeye getiriyor şube başkanı.

Laspetkim-İş genel merkezi ve İzmit şubenin baştan beri karşı çıkış noktası buydu. Başından beri "ek zam haklı bir talep mi değil mi?" "Ya ilkelerimiz?" gibi zikzaklarla mücadeleyi baltaladı. Oysa, işçilerin bir hak arama mücadelesi, sömürünün tepkisini taşırıp geliştirdikleri bir mücadele vardı. Genel merkez ve İzmit şube, ek zam talebine karşı çıkarak aslında işçilerin bu mücadelesine saldırdılar.

Özellikle ek zam gelişmelerinde ağırlıklı olan Laspetkim-İş genel merkezi bu ihanetin hesabını vermeli. Sadece üyesi olan işçilere değil mücadelelerini toplu viziteye çıkışlarla sürdüren işçilere, Türkiye işçi sınıfına cevap vermek zorundadır.

Laspetkim-İş üyesi işçiler bu tip senaryoların bir daha oynanmasına izin vermemek için özgüçleri üzerinde yükseltecekleri örgütlülüklerini yaratmalıdır. "Mücadele çizgileri" koltuk hesapları üzerine kurulu, işverenlerle "al gülüm ver gülüm" ilişkisi içinde olan sendika yöneticileri sendikal yapıdan sökülüp atılmalıdır. Bugün değilse yarın.

İpstaş grevi başarıyla sürüyor

• İpstaş işçileri: "Grev öncesi grevci işçilerle dayanışmanın önemini bilmiyorduk, ancak şimdi kendi pratiğimizle öğreniyoruz."

Manisa Organize Sanayii Bölgesi'nde 54 işçinin çalıştığı İpstaş sünger ve yatak fabrikası işçileri grev sınavını başarı ile veriyorlar.

610 TL./saat, 93 bin TL./aylık ücretle çalışmaya mahkum edilen İpstaş işçileri, sendikaları Petrol-İş ile birlikte işverene karşı sürdürdükleri toplu sözleşme pazarlığı sonuçsuz kalınca 26 Mayıs 1989 tarihinden itibaren greve başlamışlardı.

İpstaş işçileri 2 yıllık imzalamayı düşündükleri toplu sözleşme maddelerinin idari hükümlerinin hepsinin işverence kabul edildiğini ancak 1989 yılı için 1900 TL./saat, 1990 yılı için 2000 TL./saat ve yakacak yardımı, bayram ikramiyesi, izin parası gibi sosyal haklar tutarının 1.400.000 TL. olarak kararlaştırdıkları maddi hükümlerin kabul edilmediğini buna karşılık işverenin 1989 yılı için 700 TL./saat, 1990 yılı için yine 700 TL./saat ve sosyal haklar toplamı ise 700.000 TL.'yi uygun gördüğünü söylüyorlar.

İpstaş işçileri örgütlü ve kararlı bir şekilde grevlerini sürdürürken, işveren önce İzmir Altındağ sünger fabrikasında iki ay süren fason üretim yapmış sonra da Bursa'da Teknik malzeme adlı iş yerinde fason üretime başlamış, halen bu üretimi devam ettiriyor.

Bu arada işveren işçilerin kararlılığını yıkmak için elinden gelen engellemeleri yapıyor. **"Soğuk ve yağışlı havalarda bekçi kulübesine girmemize kesinlikle izin vermiyorlar, hatta bu konuda bekçi arkadaşlara baskı yapıyorlar. Biz de buna karşılık çobanların giydiği kepenek ve yağmurluklarla nöbet tutuyoruz"**, diyor İpstaş işçileri.

Çoğunluğunu ilkokul mezunlarının oluşturduğu İpstaş'lı işçiler grevleri ile ilgili şunları söylüyorlar: **"Sendikamız Petrol-İş grev süresince bize destek oluyor. Sendikamızdan maddi destek beklemeksizin greve başladık, ancak sendikamız şimdiye kadar kişi başına 250.000 TL. ücret dağıtımı yaptı. Ayrıca Gıda-İş sendikasının girişimi ile yine Manisa'da bulunan Cider yağ sanayiinde çalışan işçi arkadaşlarımız 3 kilo sıvı yağ, 1 paket çaydan oluşan yardım paketi gönderdiler. Polinas ve Çukurova Kimya San. A.Ş.'de çalışan işçi arkadaşlarımız ortaklaşa gıda yardımında bulundular. Saruhanlı tütün depolarında çalışan tekel işçilerinden kişi başına 7 paket sigara yardımı, Petrol-İş sendikası Aliağa şubesinden kişi başına 20 bin TL. para yardımı yapıldı. Bunun dışında grevimiz süresince çok sayıda işyerinden manevi destek gördük."**

"Dayanışma hesabımızda biriken paraları kendi aramızda dağıtmayıp, grev süresince hastalık, doğal afet gibi acil ihtiyaçları olan arkadaşlarımız için kullanıyoruz. Geçenlerde bir arkadaşımız acil rahatsızlanıp ameliyat olması gerekiyordu, bu arkadaşımızın ameliyat ve hastane giderlerini dayanışma hesabımızdan karşıladık." Ve Türkiye işçi sınıfına önemli şu mesajı iletiyor İpstaş işçileri: **"Biz grev öncesi normal çalışma günlerimizde, grevde olan işçilere yapılan dayanışma yardımlarının önemini bilmiyorduk. Bu konuda bilinçsiz ve duyarsızdık şimdi bizler bu pratiği kendimiz yapıyoruz. Önemini anlıyoruz ve yapılan bu dayanışma yardımları ile grevimizde ilk günkü gibi azimli ve kararlıyız."**

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ ÖRGÜTLÜ MÜCADELESİ

İpstaş işçilerinin grev dayanışma hesap numarası:
Ziraat Bankası İzmir Basmane Şubesi
300/8790-1

BATMAN'DA DIRENIŞ

GAP proje bünyesinde yer alan Batman Proje Müdürlüğü'nde çalışan işçiler Eylül ayında başlattıkları direnişi sürdürüyor. Bahattin Gören'in işyerinde çalışan işçiler Temmuz ayında bu yana ücret ve sosyal haklarını, vergi iadelerini alamadıkları için işi durdurdular. Özal ın Gap'ın hızla çalıştığını açıklamasına karşın hâlâ yakacak paralarını bile alamayan işçiler 1988-1989 yılı giyim bedellerini bile alamadıklarını ve direnişlerinde kararlı olduklarını açıklıyorlar.

Elida kozmetik işçileri "ek zam" diyor

"Mücadeleden başka yol yok"

Ek zam talebiyle gerçekleştirdikleri yürüyüşte, "taleplerimiz kabul edilmezse eylemlerimizi toplu viziteye çıkış şekline dönüştüreceğiz" diyordu Lever işçileri. Gerçekten, işverenin tutumunda bir değişiklik olmayınca eylemler, toplu viziteye çıkışa dönüştürüldü. 11 Ekim'de gerçekleşen toplu vizite eyleminde Elida kozmetik işçileri tepkilerini, taleplerini şöyle dile getirdiler;

"Bir yandan enflasyon, bir yandan kesintiler. Zorunlu tasarruf adında haraç topluyorlar. Çalışanların aldığı ücret yetmiyor ki tasarruf yapsın. İşveren mamülüne haftada bir zam yapabiliyorsa bizim de ek zam istemek hakkımızdır. Ancak yine de ek zam gibi kazanımların kalıcılığını sağlamak için demokratik haklar için de mücadele etmemizin gerektiğini biliyoruz. Mücadelemiz çevre işyerlerinde çalışanları da etkiliyor. Özellikle Alman İlaç Fabrikası işçilerinden büyük destek alıyoruz. Bu da bize moral güç veriyor."

Unilever'in sahibi olduğu işyerlerinde çalışan işçiler bir yandan ek zam için mücadele ederken diğer yandan da işverenin çeşitli oyunlarını göğüslemek zorundalar. Bunun bir örneği Gebze Lever-İş'te yaşandı. Toplu viziteye çıkışı engellemek için (milyonlarca lira zarar göze alınarak) fabrika 3 gün kapatıldı.

Bu durum işbaşı yapmak isteyen işçilere fabrika kapısında duyuruldu. Bu yolla, işçiler üzerinde psikolojik baskı yapan işveren, işten atılma korkusunu yerleştirmek istiyor. Fabrikayı kapatmasının altında yatan amaç bu.

Ancak tüm olumsuzluklara, güçlüklere rağmen Lever işçileri kararlı. Çeşitli tartışmalar sonunda çıkan karar hep aynı: Mücadeleye devam.

YONSAN işçileri direniyor

YONSAN SUNTA FABRİKASINDA GREV 9. AYINI DOLDURDU

Manisa organize sanayii bölgesinde bulunan Yonsa Sunta işçilerinin grevi 9. ayına girdi. İşçiler **"Hepimiz grevimizin ilk günü gibi azimli ve kararlıyız. Hakkımızı alana dek direneceğiz."** diyorlar.

Ağaç-İş Sendikası'nda örgütlenen grevci 96 işçi sözlerini, **"Manisa'da bulunan sendika şubesinde sık sık biraraya gelip grev ile ilgili sorunlarımızı tartışıyoruz ve demokratik kararlar alıyoruz. Grevimiz süresince Polinas ve Çukurova Kimya Fabrikası başta olmak üzere birçok fabrikadaki işçi arkadaşlarımızdan maddi destek gördük. Grev süresince bir paket sigara ile yapılan dayanışmanın dahi manevi değeri çok büyük"** diyerek sürdürüyorlar.

Şu anda fabrikada grevden önce oynanan oyunlarla sendikadan istifa eden 15 kişilik bir bakım ekibi çalışıyor.

İşveren ise tüm işçilerin dayanışması ve Yonsan işçilerinin kararlı direnişi karşısında yumuşama politikası izleyerek sendikayı masa başına davet ediyor. Ancak işçiler istedikleri sosyal haklar ve ücretler kabul edilmediği sürece (sendika yönetimi anlaşmaya evet dese dahi) haklarını alana kadar direneceklerini belirtiyorlar. Ve sendika yöneticilerin uyarıyorlar: **HAKKIMIZDAN TAVİZ VERMEYİZ.**

Garment ve Fibaş'ta işten atılma

Konfeksiyon işçileri örgütlenmelidir

Merter Keresteciler Sitesi'nde ihracata yönelik mal üreten Garment'te 19, Fibaş Tekstil'de 2 işçi işten atıldı. Garment Tekstil'de işçilerin % 50 zam talebiyle işverenle görüşmesi sonucunda "elebaşı" olarak görülen 19 işçinin işine son verildi. "Zammı siz isteyemezsiniz, ben veririm" diyen işverene karşı işçiler, haklarını almada kararlı olduklarını vurgulayarak, bölge çalışma müdürlüğüne başvurdular. 130 işçinin çalıştığı Garment Tekstil'de 13 yaşındaki işçilere de rastlamak mümkün. Ortalama 18-19 yaşlarındaki gençlerin, ağırlıkta olduğu işyerinde göstermelik, (15-20 kişiyi kapsayan) sigortalı işçi var. SSK'dan denetlemek için gelenlere de bu işçiler gösterilmekte. 3 ayda bir giriş çıkış yaptırılarak sigortasız işçi çalıştırılıyor. Vergi iadeleri, mesai ücretleri ödenmiyor.

İşten atılan işçiler ücretlerini ödemeyen işverene karşı Demokratik Tekstil Sendikası Genel Merkezi'nde biraraya gelerek basın toplantısı yaptılar. Daha sonra bütün işçiler, işyerinin önüne giderek basın açıklamasını okudular. Çevre işyerlerinde çalışan sınıf kardeşlerinden büyük destek alan işçiler, işvereni telaşa düşürdüler. İşveren hemen polise telefon edip, aynı anda 4 polis ekibinin gelmesini sağladı. Amacı, bir provokasyon ortamı hazırlamak için, havayı gerginleştirmekti. SHP il delegesi olan işverenin akrabası bu arada devreye girip, kendilerinin de "solcu" olduğunu söylemesine karşı işçiler, "biz buraya hakkımızı almaya geldik, hakkımızı alacağız" cevabını verdiler. Bir saat kadar işyerinin önünde duran işçilere işveren daha sonra ücretlerini ödemek zorunda kaldı. Garment Tekstil'den çıkartılan işçiler "Atölye işçileri örgütlenmek zorundadır. İşyerlerinden başlayarak adım atmalıdırlar. Yaşadıklarımız bize birlik olmanın, örgütlülüğün önemini bir kez daha gösterdi. Atölye işçileri olarak dağınıklığımızı ve örgütsüzlüğümüzü ancak böyle aşabiliriz. İşten atılmalara karşı gereken cevabı ancak örgütlülüğümüzü yarattığımızda verebiliriz. Bugün bizim yaşadıklarımızı yarın arkadaşlarımız yaşamak istemiyorsa tek çözümün örgütlülükten ve birlikten geçtiğini görmelidirler" dediler.

